

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΙΓΑΙΟΥ**

**ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Π.Μ.Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ**

**«Ανάλυση της συμβολής και της διοικητικής και
κοινωνικοοικονομικής επίδρασης των Ανεξάρτητων Αρχών»**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΦΡΑΓΓΟΥ ΜΑΡΙΑ

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή:

Επιβλέπων καθηγητής: Ασπρίδης Γεώργιος

Καθηγήτρια: Κόκκινου Αικατερίνη

Καθηγητής: Ρωσίδης Ιωάννης

ΧΙΟΣ, 2023

«Είμαι συγγραφέας αυτής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων ή ιδεών, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά, ειδικά για τη συγκεκριμένη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία».

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ABSTRACT	6
Ευχαριστίες	7
Διαγράμματα εικόνες και γραφήματα	8
Κατάλογος κυριότερων Συντομογραφιών	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
Κεφάλαιο 1^ο: Ανεξάρτητες Αρχές	12
Ανεξάρτητες Αρχές: Εννοιολογική αποσαφήνιση και χαρακτηριστικά	12
1.2 Ιστορική αναδρομή και αίτια εμφάνισης του θεσμού	14
1.3 Η φύση των Ανεξάρτητων Αρχών	18
1.4 Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα	19
1.5 Σύγκριση Ανεξάρτητων Αρχών Αμερική - Γαλλία – Ελλάδα	23
Συμπεράσματα κεφαλαίου	25
Κεφάλαιο 2ο: Ο Συνήγορος Του Πολίτη	27
2.1 Γενικά Χαρακτηριστικά του θεσμού	27
2.2 Αρμοδιότητες και περιπτώσεις αναρμοδιότητας	30
2.3 Ετήσιες, Ειδικές και Συνοπτικές Εκθέσεις	32
2.4 Ανάλυση εκθέσεων του Συνηγόρου του Πολίτη	35
Κεφάλαιο 3ο: Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)	37
3.1 Σύσταση, σκοπός και λογότυπο	37
3.2 Αρμοδιότητες και Διοικητικά Όργανα	39
3.3 Υπηρεσίες που αναλαμβάνει κι εκτελεί	44
3.4 Νέα ψηφιακή πύλη - myAADE	45
3.5 Όραμα – Αποστολή - Στρατηγικοί Στόχοι 2020-2024 της ΑΑΔΕ	46
Συμπεράσματα 2^ο & 3^ο κεφαλαίου	46

Κεφάλαιο 4^ο: Ερωτηματολόγιο – Εμπειρικό μέρος	48
4.1 Ερευνητικά εργαλεία	48
4.2 Δομή του ερωτηματολογίου	49
4.3 Ανάλυση αποτελεσμάτων	49
4.4 Ανάλυση αποτελεσμάτων Cronbach's Alpha	64
4.5 Πίνακες συχνότητας και περιγραφική ανάλυση με το SPSS	67
4.6 Συντελεστής συσχέτισης & μερικής συσχέτισης r Pearson SPSS	76
4.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	78
4.7.1 Συμπεράσματα	78
4.7.2 Προτάσεις προς τον ΣτΠ και την ΑΑΔΕ	79
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	88
I. Ερωτηματολόγιο	88
II. Χορήγηση στοιχείων σε Τρίτους από την ΑΑΔΕ	94

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της εργασίας είναι να μελετήσει και να αναλύσει την διοικητική και κοινωνικό - οικονομική επίδραση των Ανεξάρτητων Αρχών στην Ελληνική έννομη τάξη με μελέτη περίπτωσης τον Συνήγορο του Πολίτη και την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

Μέσα από εκτενή αναφορά των δράσεων τους και στον τρόπο με τον οποίο οι Ανεξάρτητες Αρχές χειρίζονται τις καταστάσεις, παρεμβαίνοντας και μεσολαβώντας όπου τους ζητηθεί έχουν ως απώτερο σκοπό την επίλυση των θεμάτων που προκύπτουν κυρίως σε θέματα κακοδιοίκησης, καταθέτουν προτάσεις για την ορθή λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών και σε ορισμένες περιπτώσεις και ιδιωτών, όπως στην περίπτωση του Συνηγόρου του πολίτη που παρεμβαίνει σε θέματα που αφορούν το παιδί καθώς και σε θέματα ίσης μεταχείρισης μεταξύ γυναικών και ανδρών, σε φυλετικές διακρίσεις κ.α.

Με βάση την βιβλιογραφία καθώς και με την ανάλυση του ερωτηματολογίου που παρατίθεται στο τελευταίο κεφάλαιο και βασίζεται σε απαντήσεις που κλήθηκαν να δώσουν πολίτες της χώρας, θα επιχειρήσουμε να λάβουμε τα κατάλληλα συμπεράσματα για την γενικότερη συμβολή των αρχών στην κοινωνία μας.

ABSTRACT

The purpose of this paper is to study and analyze the administrative and socio – economic impact of the independent authorities on the Greek legal order in the case study of the ombudsman and the independent authority of public revenues.

Making an extensive reference through their actions and the way that the independent authorities handle situations, intervening and mediating wherever requested, their ultimate purpose is the resolution of issues that mainly arise from matters of maladministration, proposals for the proper function of public and in some circumstances private services, as in case of the ombudsman, who intervenes in issues concerning the child and the equal treatment among women and men as well, of racial discrimination and so on.

In accordance with the bibliography and also analysis of the questionnaire which are listed in the last chapter and is based on the answers that the citizens of the country were called to give, we will attempt to reach the appropriate conclusions on the general contribution of the authorities in our society.

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ από καρδιάς τον επιβλέποντα καθηγητή, κο Γεώργιο Ασπρίδη για την αμέριστη βοήθεια και την καθοδήγηση του σε όλη την διάρκεια της εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας υποδεικνύοντας αμείωτο ενδιαφέρον.

Επίσης, ευχαριστώ την καθηγήτρια κα Κόκκινου Αικατερίνη και τον καθηγητή κο Ρωσσίδη Ιωάννη για την συναίνεση τους να συμμετέχουν ως μέλη της τριμελούς επιτροπής.

Τέλος, ευχαριστώ πολύ τον σύζυγο μου Δημήτρη, τα δυο παιδιά μου Άγγελο – Εφραιμ & Ευαγγελία και τους γονείς μου για την στήριξη τους και την κατανόηση τους σε όλη την διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Διαγράμματα εικόνες και γραφήματα

Γράφημα 1: Φύλο των συμμετεχόντων	50
Γράφημα 2: Ηλικία των συμμετεχόντων	51
Γράφημα 3: Μορφωτικό επίπεδο των συμμετεχόντων.....	51
Γράφημα 4: Οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων	51
Γράφημα 5: Επαγγελματική ιδιότητα των συμμετεχόντων	52
Γράφημα 6: Αν οι συμμετέχοντες γνωρίζουν τον ΣτΠ.....	52
Γράφημα 7: Από πού γνωρίζουν το ΣτΠ	53
Γράφημα 8: Διαφάνεια και αξιοκρατία στο ΣτΠ.....	53
Γράφημα 9: Συμβολή του ΣτΠ στο δημόσιο συμφέρον	54
Γράφημα 10: Προσφυγή ερωτηθέντων στο ΣτΠ	54
Γράφημα 11: Εμπειρία προσφυγής στο ΣτΠ	55
Γράφημα 12: Οικείο πρόσωπο που να έχει προσφύγει στο στο	56
Γράφημα 13: Η γνώμη των πολιτών για τον στο.....	56
Γράφημα 14: Κύκλος εργασιών.....	57
Γράφημα 15: Επίτευξη στόχων ΣτΠ.....	57
Γράφημα 16: Αν γνωρίζουν την ΑΑΔΕ των συμμετεχόντων.....	58

Γράφημα 17: Από πού γνωρίζουν την ΑΑΔΕ οι συμμετέχοντες	58
Γράφημα 18: Εμπειρία επαφής με την ΑΑΔΕ	59
Γράφημα 19: Άποψη συμπολιτών για την ΑΑΔΕ	59
Γράφημα 20: Προσδοκίες πολιτών από την ΑΑΔΕ.....	60
Γράφημα 21: Ικανοποίηση πολιτών από την ΑΑΔΕ	61
Γράφημα 22: Επίτευξη στόχων της ΑΑΔΕ.....	61
Γράφημα 23: Ψηφιακή πύλη myAADE	62
Γράφημα 24: Διευκόλυνση εργασιών μέσω myAADE	62
Γράφημα 25: Χρησιμοποίηση ηλεκτρονικής πύλης συμμετεχόντων	63
Γράφημα 26: Συχνότητα χρησιμοποίησης ηλεκτρονικής πύλης	63
Γράφημα 27: Ελαχιστοποίηση φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου.....	64
Διάγραμμα 1: Κύκλος Δικαιώματος του Ανθρώπου 1998.....	33
Διάγραμμα 2: Κύκλος Δικαιώματος του Ανθρώπου 2021	34
Διάγραμμα 3: Απεικόνιση Νέων Αναφορών ανά κύκλο 1998-2014.....	34
Διάγραμμα 4: Αριθμός Αναφορών για τα έτη 2012-2021	35
Εικόνα 1: Λογότυπο Συνήγοροι Του Πολίτη.....	27
Εικόνα 2: Οργανόγραμμα Συνηγόρου του πολίτη.....	29
Εικόνα 3: Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων	38
Εικόνα 4: Λογότυπο Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.....	38
Εικόνα 5: Έξι βασικές αρχές της Α.Α.Δ.Ε.	40
Εικόνα 6: Έξι βασικοί στόχοι της Α.Α.Δ.Ε.	40
Εικόνα 7: Οργανόγραμμα Α.Α.Δ.Ε.	43
Εικόνα 8: Εξέλιξη αίτησης στο ΣτΠ.....	55
Πίνακας 1: Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα.....	23
Πίνακας 2: Στατιστικές αξιοπιστίας	65
Πίνακας 3: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση	65
Πίνακας 4: Πίνακας συσχέτισης στοιχείων	65
Πίνακας 5: Σύνολο στατιστικών στοιχείων	66
Πίνακας 6: Στατιστική αξιοπιστίας μετά την αφαίρεση μεταβλητής	66
Πίνακας 7: Σύνολο στατιστικών στοιχείων μετά την αφαίρεση της μεταβλητής	66
Πίνακας 8: Φύλο συμμετεχόντων	67
Πίνακας 9: Ηλικία συμμετεχόντων.....	67
Πίνακας 10: Πίνακας μόρφωσης συμμετεχόντων	68
Πίνακας 11: Οικογενειακής κατάστασης συμμετεχόντων.....	68
Πίνακας 12: Εργασιακή κατάσταση συμμετεχόντων.....	68
Πίνακας 13: Συνήγορος Του Πολίτη	69
Πίνακας 14: Πηγή Συνηγόρου Του Πολίτη	69
Πίνακας 15: Γνώμη συμμετεχόντων	69
Πίνακας 16: Πίνακας θετικού αποτελέσματος	69
Πίνακας 17: Πίνακας προσφυγής στο ΣτΠ.....	70
Πίνακας 18: Πίνακας αποτελέσματος μετά την προσφυγή	70
Πίνακας 19: Πίνακας οικείων ατόμων που απευθύνθηκαν στον ΣτΠ.....	70
Πίνακας 20: Πίνακας γνώμης τρίτων.....	71
Πίνακας 21: Πίνακας Κύκλων εργασιών.....	71

Πίνακας 22: Πίνακας επίτευξη στόχων	71
Πίνακας 23: Πίνακας ΑΑΔΕ	72
Πίνακας 24: Πίνακας προέλευση πηγής ΑΑΔΕ	72
Πίνακας 25: Εμπειρίας από την ΑΑΔΕ	73
Πίνακας 26: Πίνακας απόψεων τρίτων για την ΑΑΔΕ.....	73
Πίνακας 27: Πίνακας προσδοκιών από την ΑΑΔΕ	73
Πίνακας 28: Πίνακας ικανοποίησης από την ΑΑΔΕ.....	74
Πίνακας 29: Πίνακας αποτελεσμάτων από την ΑΑΔΕ	74
Πίνακας 30: Πίνακας ψηφιακής πύλης.....	74
Πίνακας 31: Πίνακας απόδοσης εργασιών από την ΑΑΔΕ.....	75
Πίνακας 32: Πίνακας χρησιμοποίησης ψηφιακής πύλης.....	75
Πίνακας 33: Πίνακας συχνότητας χρησιμοποίησης ψηφιακής πύλης.....	75
Πίνακας 34: Πίνακας ελαχιστοποίησης φοροδιαφυγής & λαθρεμπορίου.....	75
Πίνακας 35: Πίνακας συντελεστή συσχέτισης ΣτΠ	76
Πίνακας 36: Πίνακας συντελεστή μερικής συσχέτισης ΣτΠ.....	77
Πίνακας 37: Πίνακας συντελεστή συσχέτισης ΑΑΔΕ.....	77
Πίνακας 38: Πίνακας συντελεστή μερικής συσχέτισης ΑΑΔΕ.....	78

Κατάλογος κυριότερων Συντομογραφιών

Α.Α. :	Ανεξάρτητες Αρχές
ΑΔΑ:	Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές
Α.Α.Δ.Ε.:	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Α.Δ.Α.Ε:	Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
ΑΠΔΠΧ:	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
Α.Σ.Ε.Π.:	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
ΑΦΜ:	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
Δ.Ο.Υ.	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Ε.Δ.Σ.:	Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο
Ε.Ε.:	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΣΡ:	Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης
ΚΑΔ:	Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας
Ν:	Νόμος
ΣτΕ:	Συμβούλιο της Επικρατείας
ΣτΠ:	Συνήγορος του Πολίτη
Σ.Φ.Δ.:	Σώμα Φορολογικών Διαιτητών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αναλύει τις Ανεξάρτητες Αρχές μια θεσμική λειτουργία που πήρε μορφή και στην Ελλάδα. Στην χώρα μας λειτουργούν 31 αρχές εκ των οποίων οι 5 είναι συνταγματικά κατοχυρωμένες, οι υπόλοιπες δημιουργήθηκαν από τον νομοθέτη. Η ανεξαρτησία, η λογοδοσία, η διαφάνεια και η ηθική ακεραιότητα αποτελούν τους τέσσερις άξονες που δομείται μια ΑΑ.

Το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας θα εστιαστεί κυρίως στο κατά πόσο οι ανεξάρτητες αρχές αποτελούν αναγκαιότητα, εκπληρώνοντας τους σκοπούς και τους στόχους για τους οποίους δημιουργήθηκαν ή απλώς εάν πρόκειται για μια Ευρωπαϊκή τάση, η οποία πήρε μορφή και στην Ελλάδα. Τα ερωτήματα που απαντώνται είναι αρχικά τι είναι οι ανεξάρτητες αρχές, από πού γεννήθηκε η ιδέα άνθισης των αρχών, συγκρίνοντας χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης με την Ελλάδα. Αναζητείται ο ρόλος τους στην Ελληνική έννομη τάξη κάνοντας και αναφορά σε χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης αλλά και εκτός.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται αναφορά στην γενικότερη έννοια των Ανεξάρτητων Αρχών και παρουσιάζονται τα κύρια χαρακτηριστικά τους μέσα από μια ιστορική αναδρομή καθώς και την πρώτη εμφάνιση τους στην χώρα μας. Επίσης αναφέρονται και τα αίτια που συνετέλεσαν στην ανάγκη δημιουργίας και εξαπλώσεις του θεσμού. Προσδιορίζονται ποιές είναι οι νομικά κατοχυρωμένες και ποιές οι ανεξάρτητες συνταγματικά κατοχυρωμένες, περιγράφεται η νομική τους υπόσταση, η ανεξαρτησία τους καθώς και η διαδικασία που ακολουθείται για την επιλογή των μελών και ο έλεγχος που υπόκεινται.

Στο δεύτερο κεφάλαιο προσεγγίζεται η θεσμοθετημένη από το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή, ο Συνήγορος του Πολίτη ο οποίος θα καλείται για συντομογραφία

ως ΣτΠ. Παρουσιάζεται η οργανωτική του δομή, οι αρμοδιότητες για τις οποίες είναι υπεύθυνος, οι αναρμοδιότητες του. Επίσης, γίνεται αναφορά στις εκθέσεις οι οποίες είναι ετήσιες, ειδικές, συνοπτικές και αναλύονται δύο από αυτές.

Στο τρίτο κεφάλαιο επιχειρείται η παρουσίαση του κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα μιας ακόμη Ανεξάρτητη Αρχή η οποία είναι νομοθετικά κατοχυρωμένη από το Σύνταγμα, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων που χάρη συντομίας θα καλείται Α.Α.Δ.Ε.. Παρουσιάζεται η οργανωτική της δομή, οι υπηρεσίες που έχει αναλάβει και εκτελεί και τέλος γίνεται λόγος για την νέα ψηφιακή πύλη.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται ένα ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε μέσω της φόρμας Google όπου αναφέρονται οι δύο ανεξάρτητες αρχές που μελετούνται προσδοκώντας την συλλογή απόψεων για την γενικότερη εικόνα των αρχών. Επιχειρείται η ανάλυση του ερωτηματολογίου και μέσω του προγράμματος στατιστικής ανάλυσης SPSS.

Η εργασία ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα καθώς και με προτάσεις για την καλύτερη λειτουργία των αρχών.

Κεφάλαιο 1^ο: Ανεξάρτητες Αρχές

Ανεξάρτητες Αρχές: Εννοιολογική αποσαφήνιση και χαρακτηριστικά

Οι Ανεξάρτητες Αρχές ορίζονται ως Εθνικά Κρατικά όργανα που έχουν διοικητική υποδομή και τα μέλη τους λειτουργούν ανεξάρτητα. Κύριο αντικείμενο των Ανεξάρτητων Αρχών είναι η εποπτεία της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής μέσα από διάφορες αρμοδιότητες οι οποίες έχουν ως κύριο στόχο τους τον έλεγχο της νομιμότητας (Αντωνόπουλος, 1995).

Ανεξάρτητες θεωρούνται γιατί έχουν ως κύρια προτεραιότητα τους να δρουν με γνώμονα το σύνολο και όχι την πλειοψηφία. Ο πιο σημαντικός όρος του θεσμού αλλά ταυτόχρονα και ο πιο αμφισβητήσιμος. Οι αρμοδιότητες που ασκούν τα μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών διέπονται από λειτουργική και οργανική ανεξαρτησία, χωρίς να δέχονται κάποια διαταγή, απαγόρευση ή έλεγχο. Κύρια χαρακτηριστικά των αρχών είναι ότι ο τρόπος επιλογής των μελών τους καθώς και η διάρκεια της θητείας τους θεωρείται σχετικά μικρή και δεν μπορεί να ανανεωθεί. Επιπλέον, τα μέλη τους υποτάσσονται στο δίκαιο μέσω των ελέγχων νομιμότητας. (Αντωνόπουλος, 1995)

Διοικητικές θεωρούνται γιατί έχουν αναλάβει να ρυθμίζουν και να ελέγχουν με την έννοια της αποτελεσματικής εποπτείας. Έχουν δημόσιο χαρακτήρα, εξαρτώνται από το δημόσιο δίκαιο και εφοδιάζονται από δημόσια χρήματα. Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές δεν έχουν την άμεση διοικητική διαχείριση μιας υπηρεσίας. Με την πάροδο του χρόνου ο όρος διοικητικές απαλείφθηκε από το συνταγματικό κείμενο λόγω της ανεξαρτησίας των αρχών. (Πρεβεδούρου, 2019)

Αρχές αναλαμβάνουν πλήθος αρμοδιοτήτων έχοντας ως κοινό στόχο την άσκηση του έργου με τον πιο αποτελεσματικό και ευθύ τρόπο. «Είναι μια μορφή οργάνωσης και άσκησης της κρατικής εξουσίας». (Ηλιαδου, 2000:786). Επιπρόσθετα, ο όρος χρησιμοποιείται για να αποτυπωθούν οργανωτικά μορφώματα τα οποία εκδίδουν εκτελεστικές διοικητικές πράξεις με εξαίρεση τον Συνήγορο του Πολίτη.

Σύμφωνα με τον Γ. Τασσόπουλο «Οι ΑΑ αποτελούν θεσμικά αντίβαρα της εξουσίας, που αποσκοπούν στην αποτροπή της ευνοιοκρατίας και της κομματικής

χειραγώγησης από την εκάστοτε κυβερνητική πλειοψηφία σε τομείς της δημόσιας σφαίρας στους οποίους προσιδιάζουν, ισχύουν και πρέπει να προστατεύουν οι αξίες του Κράτους δικαίου.» (Τασσόπουλος 2006:143).

Αντιθέτως, ο Βενιζέλος υποστηρίζει ότι οι ΑΑ λειτουργούν ως εγγυήσεις του κράτους δικαίου και όχι ως θεσμικά αντίβαρα. (Βενιζέλος,2002)

Η πρωταρχική ιδέα δημιουργίας φορέων με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και αυτονομία εμφανίστηκε στη δεκαετία του 1980 με την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και την περίοδο 1990-1993 αναβαθμίστηκε με τη Νέα Δημοκρατία. (Βενιζέλος, 2008)
Οι υπηρεσίες αυτές ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου και αποτελούν τμήμα της διοικητικής – εκτελεστικής λειτουργίας. (Μαρκαντωνάτου-Σκαλτσά, 2016).

Οι Ανεξάρτητες Αρχές διακρίνονται σε Θεσμοθετημένες και σε μη Συνταγματικά κατοχυρωμένες Αρχές. Οι βασικές διαφορές μεταξύ κατοχυρωμένων και μη κατοχυρωμένων συνταγματικά ΑΑ είναι ότι οι δεύτερες μπορούν να καταργηθούν με νόμο ανά πάσα στιγμή έναντι των πρώτων που απαιτείται συνταγματική αναθεώρηση. Επίσης, οι μη συνταγματικά κατοχυρωμένες ΑΑ δεν εφαρμόζουν υποχρεωτικά το Νόμο 3051/2002 ο οποίος εκδόθηκε κατ' επιταγή του άρθρου 101^Α του Συντάγματος που αφορά τους κανόνες περί προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των μελών.

Επιπρόσθετα, οι ΑΑ επιμερίζονται σε 3 βασικές κατηγορίες έχοντας ως κριτήριο την λειτουργία τους. Στην πρώτη κατηγορία υπάγονται οι θεσμικές εγγυήσεις που αφορούν την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων (Αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων και η Αρχή διασφάλισης του Απορρήτου Τηλεπικοινωνιών). Κοινώς αποδεκτό αποτελεί το γεγονός ότι λόγω των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων οι εν δυνάμει παραπάνω τομείς απειλούνται εις βάρος των δικαιωμάτων των πολιτών. Για τον λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η δημιουργία των ΑΑ με στόχο την εξάλειψη των απειλών έναντι των πολιτών και φυσικά την προάσπιση των δικαιωμάτων τους. (Βενιζέλος, 2008)

Η δεύτερη κατηγορία ασκεί έλεγχο και εποπτεύει την Δημόσια Διοίκηση ΑΣΕΠ & ΣτΠ (Δημόσια διοίκηση, χ.χ.). Η Δημόσια Διοίκηση περιλαμβάνει το σύνολο των φορέων του δημόσιου τομέα που έχουν συσταθεί για την εκτέλεση του καθήκοντος διαχείρισης και διαχείρισης κρατικών φορέων, θεσμών και οντοτήτων. Όπως παραπάνω, και σε αυτή την κατηγορία κρίνεται αναγκαία η δημιουργία των ΑΑ με απώτερο στόχο να υπάρξει ισορροπία μεταξύ πολιτών και Κράτους.

Στην τρίτη κατηγορία βρίσκεται η Επιτροπή Ανταγωνισμού (Πρεβεδούρου, 2019), η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, η Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων καθώς και η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένος όπου εποπτεύουν τις σχέσεις μεταξύ Δημοσίων και Ιδιωτικών φορέων εφαρμόζοντας τον νόμο του ελεύθερου Ανταγωνισμού. (Νόμος 3959/2011).

Τέλος, υπάρχουν οι μικτής φύσεως Αρχές οι οποίες, ενώ έχουν το χαρακτήρα των προηγούμενων τριών, δεν υπάγονται σε καμία από αυτές. Μια τέτοια αρχή είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης που αφενός μεν λειτουργεί ως θεσμική εγγύηση υπέρ των πολιτών εξασφαλίζοντας την διαφάνεια και ορθή λειτουργία ενός Δημοκρατικού Πολιτεύματος, αφετέρου δε λειτουργεί και ως εποπτικός μηχανισμός του Κράτους. (Πρεβεδούρου, 2022).

Τα χαρακτηριστικά των Ανεξάρτητων Αρχών διακρίνονται για την συλλογικότητα του οργάνου. Την προσωπική, λειτουργική και οργανωτική, (σε θέματα διοικητικά και οικονομικά) ανεξαρτησία των μελών της. Επίσης, τα μέλη τους διακρίνονται για την πολιτική ανεξαρτησία τους δεδομένου ότι δεν αποτελούνται από Κυβερνητικούς Φορείς. Η θητεία τους είναι ορισμένου χρόνου και δεν

ανανεώνεται, δεν μετατίθεται και δεν αντικαθίσταται από την Κυβέρνηση πριν την ολοκλήρωση της θητείας τους

Οι Ανεξάρτητες Αρχές κατατάσσονται είτε ως Διοικητικά όργανα η ως Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Οι αρμοδιότητες των Ανεξάρτητων Αρχών διακρίνονται σε κανονιστικές, αδειοδοτικές, κυρωτικές, ελεγκτικές και τέλος διαιτητικές. Η κύρια αρμοδιότητα τους είναι διοικητικής φύσης και η εξουσία τους μπορεί να είναι κανονιστική ή ελεγκτική.

Σκοπός των ανεξάρτητων αρχών είναι η αμερόληπτη και αντικειμενική λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι των κινδύνων που μπορεί να προέρχονται από τον Κρατικό παρεμβατισμό καθώς και την έντονη και γρήγορη ανάπτυξη της τεχνολογίας. Με βάση τα προηγούμενα δημιουργήθηκε η ανάγκη νέων κρατικών μηχανισμών που θα ελέγχουν τις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ της Κυβέρνησης και πολιτών, εφόσον οι κυβερνήσεις του κάθε κράτους δεν ήταν σε θέση να διασφαλίσουν στο ακέραιο την δημόσια ζωή. Έτσι η ανάγκη δημιουργίας μιας ρυθμιστικής αρχής αφενός μεν θα αποτρέπει τον κίνδυνο στο να μην τηρηθούν οι δημοκρατικές αρχές που διέπουν την κάθε χώρα και αφετέρου θα διεκπεραιώνεται υποθέσεις των πολιτών που θα είχε ως αντίκτυπο την ενίσχυση εμπιστοσύνης μεταξύ του Κρατικού μηχανισμού και των πολιτών.

1.2 Ιστορική αναδρομή και αίτια εμφάνισης του θεσμού

Οι Ανεξάρτητες Αρχές ιδρύθηκαν στο τέλος του 19^{ου} αιώνα από το Αγγλοσαξονικό πρότυπο Independent Regulatory Agencies και από το Γαλλικό Auto Rites Administrative Independents αντίστοιχα. (Les autorités administratives indépendantes, 2018). Πρωτοεμφανίστηκαν στην Σουηδία το 1809 μέσα από τον θεσμό του Κοινοβουλευτικού Επιτρόπου με το όνομα Ombudsman που προέρχεται από το Old Norse που σημαίνει συνήγορος, αντιπρόσωπος. (Μπεσίλα-Μακρίδη, 2004) Αποτέλεσε το μοναδικό θεσμό για περισσότερο από ένα αιώνα. Ακολούθησε η Φινλανδία το 1919 με την δημιουργία συνηγόρου ο οποίος είχε αρκετές ομοιότητες αλλά και διαφορές με τον συνήγορο της Σουηδίας. (Kucsko-Stadlmayer, 2008) Έπειτα και με μεγάλες διαφορές θεσπίστηκε στην Νορβηγία το 1952 και ακολούθησε η Δανία ιδρύοντας Ombudsman το 1954, ο οποίος απέκτησε μεγάλη φήμη και καθορίστηκε ως πρότυπο θεσμικό μοντέλο έχοντας χαρακτηριστικά που τον καθιστούσαν ως βάση για τις επόμενες χώρες όπως η Μεγάλη Βρετανία το 1967.

Τα χαρακτηριστικά που καθόρισαν την οργάνωση και την λειτουργία τον Ombudsman της Δανίας ως πρότυπο ήταν η ανεξαρτησία τους από την εκάστοτε Κυβέρνηση και την εκτελεστική εξουσία. Απαρτιζότανε από άρτιο εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό των συνηγόρων έχοντας τα μέλη τους στην κατοχή τους πολλά προσόντα. Η διαδικασία που ακολουθείται για την υποβολή αναφοράς ώστε να ξεκινήσει την παρέμβαση του σε δημόσιες υπηρεσίες είναι να προτείνει προτάσεις με απώτερο στόχο την επίλυση του θέματος υποχρεώνοντας συνεργασία με τους φορείς που ελέγχουν. Οι προτάσεις που πρότειναν σε καμία περίπτωση δεν είναι δεσμευτικές. Επίσης, κάθε χρόνο καταθέτουν έκθεση αναφέροντας στην Βουλή αυτά που έπραξαν. (G. Kucsko-Stadlmayer, 2008).

Ο ρόλος του Ombudsman είναι άκρως διαμεσολαβητικός, ταγμένος υπέρ της υπεράσπισης του πολίτη σε οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει με την δημόσια διοίκηση χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι μπορεί να έχει και αποφασιστική

αρμοδιότητα. Στα πλαίσια της διοίκησης του καταθέτει προτάσεις σε εκκρεμότητες που προκύπτουν μεταξύ των πολιτών και της δημόσιας διοίκησης. Και εδώ τίθεται το ερώτημα αν ο Ombudsman είναι άμεσος ή έμμεσος υποστηρικτής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ευρωπαϊκές και διεθνείς μελέτες διαπίστωσαν ότι είτε από την ονομασία ως υπερασπιστής των θεμελιωδών δικαιωμάτων (Kucsko-Stadlmayer, 2008) είτε λόγω του νομικού του πλαισίου όπου του έχει τεθεί η αρμοδιότητα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Kucsko-Stadlmayer, 2008), έμμεσα θεωρείται ως υποστηρικτής των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Στους στόχους των Ombudsmen αναφέρεται ρητά η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων (Kucsko-Stadlmayer, 2008). Αρκετά συχνά θεσπίζονται διάφοροι κύκλοι δραστηριότητας των Ombudsmen που περιτριγυρίζονται γύρω από την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.¹ Τέλος, στην ετήσια έκθεση τους, στα πλαίσια της δημόσιας παρεμβάσεώς τους, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συχνά είτε είναι το κυρίως θέμα, είτε εξετάζεται ειδικά και εκτενώς σε προκαθορισμένο κεφάλαιο. (Kucsko-Stadlmayer, 2008).

Αυτή η τριπλή ρητή αναφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα δεν έχει μόνο συμβολική σημασία. θέτει επί τάπητος το *in concreto* σε κάθε Ombudsman εξεταστέο ερώτημα αν η Ανεξάρτητη Αρχή έχει ως αρμοδιότητα να κάνει διαμεσολαβητικές προτάσεις με αυτοτελή νομική βάση στο Σύνταγμα, τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και Διεθνείς Συμβάσεις προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων, υπερασπιζόμενος ακόμα και την μη εφαρμογή από την διοίκηση ρητών νομικών ρυθμίσεων που κατά τη γνώμη του Ombudsman (καταφανώς) αντίκεινται σε συνταγματικά, διεθνώς ή ευρωπαϊκά κατοχυρωμένο συγκεκριμένο θεμελιώδες δικαίωμα. Αυτό το ερώτημα αποτελεί και θα αποτελεί εντονότερα στο μέλλον το κύριο πεδίο στοχασμού και νομικής βασάνου για τον προσανατολισμό των Ombudsmen. Χρειάζεται προσεχτική αντιμετώπιση του ζητήματος, με σεβασμό στις ειδικές ουσιαστικές και οργανωτικές συντεταγμένες κάθε έννομης τάξης. Αλλά ταυτόχρονα με συναίσθηση του ότι η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων είναι παγκόσμιο κοινό αγαθό (Τζέμος, 2012 & Τζέμος, 2011).

Παρά το γεγονός ότι η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα πλαίσια της δικαιοδοσίας του ρόλου του Ombudsman είναι απόλυτα διακριτός βάση και τα παραπάνω που αναφέραμε ο τρόπος επίκλησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν είναι ενιαίος. Ο θεσμός απέκτησε από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 και στις αρχές της δεκαετίας του 1970 μεγάλη δυναμική. Από την δεκαετία του 1990 εγκαθιδρύθηκε ως πανευρωπαϊκό θεσμικό αγαθό - κερτιμένο. Οι ευρωπαϊκές χώρες της δυτικής, της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης αποκτούσαν προϊόντος του χρόνου και με συνεχώς αυξητική δυναμική από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 και καθ'ολη την δεκαετία του 2000 Ombudsman. Γενεσιουργοί λόγοι για αυτή κατά γεωμετρική πρόοδο επέκταση είναι α) η μεταπολιτευτική εμπέδωση της Δημοκρατίας σε Ισπανία, Πορτογαλία, Ελλάδα, β) η ταχύρρυθμη ευρωπαϊκοποίηση - δυτικοποίηση των χωρών του πρώην ανατολικού μπλοκ, των Βαλκανίων, του πρώην ανατολικού μπλοκ, γ) η θέσπιση Ombudsman το 1995 σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άξιο λόγου είναι ότι ο θεσμός του Ombudsman είχε ήδη πριν την ένταξή του στο θεσμικό οργανωτικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υιοθετηθεί και λίγο ή πολύ εμπειρωθεί και στο θεσμικό επίπεδο Γερμανίας, Γαλλίας, Μεγάλης Βρετανίας. Υιοθετήθηκε στις χώρες αυτές βέβαια με διαφορετική οργανωτική κατάσταση, διαφορετική ονομασία και πολλές λειτουργικές διαφορές. Οικοδομήθηκε όμως ένα

¹ Στην Ελλάδα ο ένας από τους έξι κύκλους του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ο κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

κοινό μίνιμουμ μέτωπο ανεξάρτητης Συνηγορίας του Πολίτη, που αποτέλεσε το γόνιμο θεσμικό προθάλαμο για την θέσπιση του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή.

Σήμερα, υπό την μία ή την άλλη κλασική, ιδιόμορφη, κεντρική ή περιφερειακή εκδοχή ο ανεξάρτητος θεσμός του Ombudsman λειτουργεί σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες² και στις περισσότερες δημοκρατικές χώρες παγκοσμίως. Ο Αντώνης Μακρυδημήτρης περιγράφει την εμφάνιση του Ombudsman ως μια «ιδιάζουσα όσο και κρίσιμη εξελικτική καθολικότητα στο πεδίο της δημόσιας διοίκησης» (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012: 473). Η «εξελικτική διοικητική καθολικότητα» του Ombudsman επισημαίνει, ανάγεται και στην ευρεία διάδοση και προσαρμοστικότητά του σε διαφορετικές πολιτειακές και διοικητικές οργανώσεις παγκοσμίως, αλλά και στην «γνώση της γραμματικής της γραφειοκρατίας» (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012: 476) και την αποτελεσματικότητα που τον διέπει κατά την αντιμετώπιση της κακοδιοίκησης και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την κρατική αυθαιρεσία (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012: 473).

Σήμερα, υπάρχει παγκόσμιος οργανισμός Ombudsman με έδρα την Βιέννη και αποτελεί Ευρωπαϊκό και παγκόσμιο ανεξάρτητο θεσμό εξίσου συνηθισμένο και καταξιωμένο με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Είναι συνηθέστερος στα σύγχρονα πολιτικά συστήματα από το δεύτερο Κοινοβουλευτικό Σώμα και το Συνταγματικό Δικαστήριο.

Η πρώτη ΑΑ συστάθηκε στις ΗΠΑ το 1887, από το Κογκρέσο (Interstate Commerce Commission) έχοντας χαρακτήρα ρυθμιστικό, με ρόλο διαχειριστικό ως προς τους σιδηροδρομικούς σταθμούς αλλά και στην διαχείριση του εμπορίου και μετά το τέλος του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου συστηματοποιήθηκαν. Ως απώτερο στόχο είχαν να φέρουν εις πέρας τις εμπορικές πράξεις και ανταλλαγές στην ίδια χώρα αντιμετωπίζοντας ζητήματα που αφορούσαν το εμπόριο στις Η.Π.Α. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ιδρύεται η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Επικοινωνιών (Federal communication Commission) επιδιώκοντας να ρυθμιστούν οι ραδιοεπικοινωνίες που επικρατούσαν μέχρι τότε. (The Federal Communications Commission (FCC) | National Telecommunications and Information Administration, n.d.) Έπειτα, συστήθηκαν Αρχές για να ρυθμίζουν τον τομέα της κεφαλαιαγοράς και των Τραπεζών (Independent Agencies of the United States government - Wikipedia, 2022). Αντίστοιχα, στην Γαλλία από το 1940 υπήρχε η Επιτροπή Ελέγχου των τραπεζών (Commission de controlee des Banquets) παρά το γεγονός ότι ο όρος «autoritee administrative independante» πρωτοεμφανίστηκε το 1978 με την Εθνική Επιτροπή Πληροφορικής και Ελευθέρων (Commission nationale de l' informatique et des libertes (Quelles sont les compétences des AAI et API en matière de justice ?, 2021). Το 1986 δημιουργήθηκαν ανεξάρτητες αρχές για τον ανταγωνισμό, το 1989 για τα οπτικοακουστικά, το 1996 για τις τηλεπικοινωνίες και τέλος το 2000 για τη ενέργεια. Στην Μεγάλη Βρετανία αρχικά οι Ανεξάρτητες Αρχές λειτουργούσαν ως γραφεία όπου είχαν ως κύριο στόχο την ρύθμιση των μονοπωλιακών τάσεων. Ιδρύθηκε το 1967 ο οποίος διοριζόταν μετά από πρόταση που κατέθετε ο Βασιλείας. Ενεργούσε σε ζητήματα που αφορούσαν την κακοδιοίκησης από πλευράς της πολιτείας καθώς και σε παράπονα που κατέθεταν οι πολίτες της χώρας. Στην Γερμανία διορίζεται επιτροπή αναφορών από την ομοσπονδιακή Βουλή όπου κάθε μήνα συντάσσεται έκθεση και καταθέτονται οι ενέργειες και τις υποδείξεις που έλαβαν χώρα αναφέροντας και ποιες από αυτές διεκπεραιώθηκαν. Επίσης συντάσσει ετήσια έκθεση αποτυπώνοντας το συνολικό της έργο. (Τζέμος, 2014)

² Με την εξαίρεση του κρατιδίου του Μονακό και του Σαν Μαρίνο

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενισχύθηκε ο θεσμός του μεσολαβητή διότι το δικαίωμα της αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο θεωρήθηκε ελάχιστο για την προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών. Δεν ελέγχει τα κράτη μέλη της παρά μόνο διερευνά τις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων. Ο επονομαζόμενος Ευρωπαίος διαμεσολαβητής θεσπίστηκε με την συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992. Ο πρώτος Ευρωπαίος μεσολαβητής ήταν ο Φιλανδός Γιάκομπ Σέντερμαν όπου τον διαδέχτηκε την περίοδο 2003-2013 ο Έλληνας Νικηφόρος Διαμαντούρος. Ερευνά ζητήματα κακοδιοίκησης, θέματα που έχουν να κάνουν με την κακή διοίκηση όπως δηλαδή κατάχρηση εξουσίας, διακρίσεις, παρατυπίες, αδικαιολόγητες καθυστερήσεις κτλ. Η έρευνα του διεξάγεται είτε μετά από καταγγελία είτε αυτεπάγγελτα. Οι αιτήσεις υποβάλλονται είτε από άτομα που διαμένουν μόνιμα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ακόμη και από πολίτες που διατηρούν κάποια επιχείρηση με έδρα μια από τις Ευρωπαϊκές χώρες. Υπάρχει ένα δίκτυο το λεγόμενο Ευρωπαϊκό δίκτυο μεσολαβητών που μέσω αυτού ο διαμεσολαβητής συνεργάζεται με τους υπολοίπους με κύριο στόχο την εξυπηρέτηση των πολιτών παρέχοντας του τις υπηρεσίες του. (Ευρωπαίος διαμεσολαβητής, 2023).

Στο Βέλγιο έκανε την εμφάνιση του το 1992 στην Περιφέρεια για την Φλαμανδική κοινότητα. Στην Ιρλανδία η λειτουργία του θεσμού του Ombudsman ξεκίνησε στις 01-01-1984 παρά το γεγονός ότι είχε ιδρυθεί από το 1980. Κύριες αρμοδιότητες του ο έλεγχος της δημόσιας και τοπικής διοίκησης, θέματα που αφορούν την υγεία καθώς και οργανισμούς τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων. Συντάσσει ετήσια έκθεση κάθε έτος την οποία καταθέτει στην Βουλή και προτείνει τροποποιήσεις σε νόμους. Στην Ισπανία υπάρχει ο θεσμός της υπεράσπισης του λαού εποπτεύοντας την δημόσια διοίκηση καθώς και υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ανθρώπων. Βασική αρμοδιότητα είναι η νομιμοποίηση για αίτηση έφεσης για αντισυνταγματικότητα και αποκατάσταση με συνταγματικό δικαστήριο με απώτερο στόχο την προάσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών. Στο Λουξεμβούργο υπάρχει η επιτροπή αναφορών όπου μπορούν να στείλουν αιτήσεις οι πολίτες στον υπουργό ή ακόμη και στην Βουλή. Στην περίπτωση αυτή τα μέλη της Κυβέρνησης πρέπει να λογοδοτήσουν για την αναφορά αν τους το ζητήσει η Βουλή. Οι αναφορές που εξετάζει είναι ελάχιστες. Στην Πορτογαλία το 1976 κατοχυρώθηκε ο θεσμός του επιτρόπου διοίκησης που μπορεί να προσφύγει ο κάθε πολίτης. Εκλέγεται από την Βουλή. Αρμοδιότητες του είναι ο έλεγχος αντισυνταγματικότητας των νόμων και καταθέτει προτάσεις για την τροποποίηση των νόμων και επιδιώκει το βέλτιστο αποτέλεσμα σε υπηρεσίες που θέτει ο πολίτης. Στην Αυστρία ενσωματώθηκε στο σύνταγμα της χώρας το 1981 ακολουθώντας το σκανδιναβικό πρότυπο. Εκλέγονται από την Βουλή με θητεία έξι χρόνων και δυνατότητα ανανέωσης, θεωρείται ένα συλλογικό σώμα από τρεις διαμεσολαβητές. Στην Ιταλία έχουν ιδρυθεί από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 τοπικά όργανα τα οποία έχουν αντίστοιχες αρμοδιότητες με εκείνες του διαμεσολαβητή. Στην Κύπρο έκαναν την εμφάνιση τους οι Ανεξάρτητες Αρχές τα τελευταία χρόνια.

Στην Ελλάδα, τα πρώτα μορφώματα των ΑΑ εμφανίστηκαν το 1950 με το Ανώτατο Συμβούλιο Δημοσίων Υπηρεσιών (1951) και δέκα χρόνια μετά με την ίδρυση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (1961) και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (1964), όπου είχαν αρμοδιότητες αποφασιστικές και γνωμοδοτικές. (Τάχος, 2008 & Δελλής, 2003).

Η πρώτη νομοθετικά κατοχυρωμένη αρχή ήταν η Επιτροπή του Ανταγωνισμού που εμφανίστηκε το 1977 με το νόμο 703/1977 και η οποία από το 1994 (Ν.2296/1995) μέχρι και σήμερα λειτουργεί ως ΑΑ. Αντίστοιχη περίπτωση είναι και η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑ.Τ) όπου αρχικά εμφανίστηκε το

1956 ως Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας και έπειτα το 1986 μετονομάστηκε ως Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος. (Ιστορική ανασκόπηση - ELSTAT, 2022)

Με το Νόμο 1866/1989 θεσμοθετήθηκε η πρώτη ΑΑ, το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, και έπειτα ακολούθησαν οι υπόλοιπες που αισίως ανέρχονται σήμερα στις 26, ενώ υπήρχαν και άλλες 6 περιπτώσεις που ήταν Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές και έπαψαν να λειτουργούν με την ιδιότητα αυτήν. Οι Αρχές αυτές είτε συγχωνεύτηκαν, είτε μετατράπηκαν σε Οργανισμούς ή σε αυτοτελείς Δημόσιες Υπηρεσίες. (Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές - Βικιπαίδεια, 2022)

Πέντε από τις υφιστάμενες ΑΑ έχουν κατοχυρωθεί συνταγματικά μετά την αναθεώρηση του Σύνταγματος του 2001 (Σύνταγμα της Ελλάδος (2001) - ΦΕΚ Α 85 - 18-4-2001, 2016). Το οξύμωρο είναι, ότι παρόλο που η Ελλάδα είχε την μικρότερη εμπειρία ανεξάρτητων αρχών συγκριτικά με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και την Αμερική, είναι από τις ελάχιστες χώρες που το φαινόμενο των ανεξάρτητων αρχών έχει κατοχυρωθεί και συνταγματικά. (Βενιζέλος, 2002). Επίσης, στην ομιλία του ο Ελ. Βενιζέλος έχοντας το αξίωμα του Υπουργού Πολιτισμού στα πλαίσια της επιστημονικής ημερίδας που πραγματοποιήθηκε στην Θεσσαλονίκη το 2002 με θέμα «Η ανεξαρτησία των ανεξάρτητων αρχών», εξέφρασε τις απόψεις του για την ανάγκη θέσπισης των ανεξάρτητων αρχών στην Ελλάδα αποτυπώνοντας τες σε τρεις διαφορετικές εκδοχές. Αρχικά, αναφέρει ότι ο νομοθέτης έχοντας πλήρη συνείδηση των γεγονότων θεώρησε απαραίτητη ανάγκη την θέσπιση των ΑΑ αφενός μεν για να προστατεύουν τα ατομικά δικαιώματα των ανθρώπων αφετέρου δε για την επίτευξη του στόχου της ουδετεροποίησης της δημόσιας διοίκησης κυρίως σε θέματα που άπτονται σε κρίσιμους τομείς της κρατικής εξουσίας όπως θέματα που απασχολούν οικονομικούς φορείς του Κράτους. Τέλος, αναφέρει και τρίτο λόγο θέσπισης των ΑΑ που δεν είναι άλλοι από τους τεχνικούς λόγους. (Βενιζέλος, 2002)

1.3 Η φύση των Ανεξάρτητων Αρχών

Οι Ανεξάρτητες Αρχές δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο στα πλαίσια της εκτελεστικής εξουσίας ακολουθώντας πιστά το Σύνταγμα και τους νόμους του. Αρχικά καλούνταν ως Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές όπου μετά το 2001 επικράτησε ο όρος Ανεξάρτητες Αρχές, παραλείποντας το Διοικητικές ενισχύοντας την ανεξαρτησία των εν λόγω μορφωμάτων.

Οι Ανεξάρτητες Αρχές δεν έχουν νομική προσωπικότητα ενώ υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του Κράτους. Τα μέλη της λειτουργούν ανεξάρτητα από ολόκληρη την πολιτική εξουσία και την εκάστοτε Κυβέρνηση. Έχουν την ευχέρεια να εκδίδουν εκτελεστικές διοικητικές πράξεις χωρίς να απαιτείται άλλη συμπληρωματική διαδικασία. Η Κυβέρνηση καθώς και οι διοικητικοί οργανισμοί δεν ασκούν εξουσία έναντι των ΑΑ και δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο ή σε οποιοδήποτε διοικητική εποπτεία. Ο μοναδικός έλεγχος που υπόκεινται οι ΑΑ είναι ο έλεγχος νομιμότητας που γίνεται από τα αρμόδια δικαστήρια. (Βενιζέλος, 2002)

Όσον αφορά την οικονομική τους αυτοτέλεια γίνεται αναφορά μόνο για τον τόπο της χρηματοδότησης ο οποίος γίνεται μόνο μέσω του προϋπολογισμού πιστώσεων που ψηφίζουν το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και το Κοινοβούλιο καθώς και την έκταση του οικονομικού τους ελέγχου. (Νόμος 3051/02 – άρθρο 2).

Στο άρθρο 101^A στην πρώτη παράγραφο ορίζεται ότι «από το Σύνταγμα προβλέπεται η συγκρότηση και η λειτουργία ανεξάρτητης αρχής, τα μέλη της διορίζονται με ορισμένη θητεία και διέπονται από προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, όπως ο νόμος ορίζει». Επομένως η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών της ορίζεται από το Σύνταγμα και είναι όμοια με εκείνη που προβλέπεται για τις περιπτώσεις των δικαστών άρθρο 87 παράγραφος 1 (Μπεσίλα-Μακρίδη, 2004, σελ: 183).

Οι αρμοδιότητες τους είναι κανονιστικές, ελεγκτικές, γνωμοδοτικές οι οποίες είναι αρκετά ικανές για την περαίωση του έργου που έχουν αναλάβει. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω με το άρθρο 101^A του Συντάγματος με τον οποίο κατοχυρώθηκαν συνταγματικά οι ΑΑ όπου ρυθμίστηκαν από τον εκτελεστικό Ν 3051/2002 «Συνταγματικά κατοχυρωμένες ΑΑ, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων του Δημοσίου φορέα και συναφείς ρυθμίσεις».

Σαφής διαχωρισμός υπάρχει στις συνταγματικά ΑΑ και σε όσων έχουν συσταθεί ή πρόκειται να συσταθούν με κοινό νόμο καθώς και το νομικό καθεστώς που διέπει τις δύο αυτές κατηγορίες τόσο σε νομοθετικό επίπεδο όσο και σε συνταγματικό καθώς και υπάρχουν σημαντικές διαφορές ως προς τον τρόπο που εκλέγονται τα μέλη, τον έλεγχο που ασκούν, η διαδικασία που ακολουθείται για τον τρόπο με τον οποίο εκλέγονται τα μέλη, την ίδρυση τους και την κατάργησή τους. (Πρεβεδούρου, 2022)

1.4 Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα

Η πρώτη Ανεξάρτητη Αρχή ιδρύθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (άρθρο 8 του Ν.703/1977) και ακολούθησε το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο που ιδρύθηκε 10 χρόνια μετά (1988). Το 2001 αναθεωρείται το Σύνταγμα και ενσωματώνει τις πέντε ανεξάρτητες αρχές κατοχυρώνοντας τις και συνταγματικά.

Ο θεσμός των ανεξάρτητων αρχών υποστηρίχθηκε από την Βουλή από όλα τα κόμματα πλην του Κ.Κ.Ε., παρόλο που αρκετοί από τους βουλευτές όλων των κομμάτων διατηρούσαν έντονα τις επιφυλάξεις ως προς την Συνταγματική κατοχύρωση διότι θεωρούσαν ότι αφαιρούσαν αρμοδιότητες από την εκτελεστική εξουσία σε φορείς. (Βενιζέλος, 2008)

Το 2019 γίνονται 9 συνταγματικές αλλαγές μέσω της επιτροπής αναθεώρησης του Συντάγματος εκ των οποίων η μια αφορά την ανάδειξη των ΑΑ. Ο Ευάγγελος Βενιζέλος σε ομιλία του για το συνταγματικό δίκαιο σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης άσκησε αρνητική κριτική για την συνταγματική αναθεώρηση του 2019 άρθρο 101 παρ.2, αποκαλώντας το, «κραυγαλέο λάθος», ως προς την διάταξη για την επιλογή των ΑΑ με την πλειοψηφία των 3/5 της διάσκεψης της Βουλής μειώνοντας το από τα 4/5, διότι με αυτήν την αναθεώρηση η Κυβέρνηση μπορεί από μόνη της να ελέγχει τις Ανεξάρτητες Αρχές. Εξίσου αντίθετος ήταν και στην παράταση της θητείας των προηγούμενων μέχρι και την ανάδειξη των επόμενων μελών της. (Βενιζέλος, 2019)

Οι πέντε βασικές Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα και που είναι κατοχυρωμένες από το Σύνταγμα είναι οι παρακάτω:

Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης: Ιδρύθηκε με το Νόμο 1866/1989 για την λειτουργία των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών. Εξασφαλίζει την ελευθερία του λόγου καθώς και την πολυφωνία αναδεικνύοντας τηλεοπτικά προγράμματα με

ποιότητα μέσα από τον έλεγχο των διάφορων εκπομπών. Αποτελείται από επτά μέλη: τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και πέντε μέλη, που εμπίπτουν στο άρθρο 101^A που προβλέπεται η λειτουργική ανεξαρτησία των μελών. Η οργανωτική του δομή περιλαμβάνει 4 τμήματα (Το Τμήμα Νομιμότητας και Χορήγησης Αδειών, Το Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας κι Ανταγωνισμού, το Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων και Προστασίας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και τέλος το Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας και Τεχνικής Υποστήριξης) με πενήντα περίπου εργαζομένους. Οι αρμοδιότητές του είναι κανονιστικές, αποφασιστικές, ελεγκτικές και κυρωτικές. Χορηγεί άδειες σε ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, ελέγχει το περιεχόμενο των εκπομπών που παρουσιάζονται καθώς και την ποιοτική στάθμη των προγραμμάτων που προβάλλονται διασφαλίζοντας έτσι αφενός μεν την ανάπτυξη της χώρας προάγοντας τον σεβασμό απέναντι στις αξίες το ανθρώπου αφετέρου δε προάγεται η ισότιμη μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων. (Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, ΕΣΡ, 2023).

Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα: Ιδρύθηκε με το Νόμο 2472/1997 και λειτούργησε στις 10 Νοεμβρίου του 1997 με σκοπό την προστασία του πολίτη από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων διασφαλίζοντας το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής. Στο άρθρο 9^A του Συντάγματος αναφέρεται ότι «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως ο νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από την ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως ο νόμος ορίζει.». Η Αρχή αποτελείται από έξι μέλη και τον πρόεδρο. Η θητεία τους είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο μια φορά. Έχει αρμοδιότητες διοικητικές, ελεγκτικές και συμβουλευτικές. Η Αρχή εκδίδει άδειες με συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις για την συλλογή και την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Οι διοικητικοί έλεγχοι γίνονται είτε αυτεπάγγελτα είτε έπειτα από καταγγελία σε ιδιωτικά και δημόσια έγγραφα. Μετά το τέλος των ελέγχων συντάσσεται πόρισμα που στέλνεται στην Αρχή. Οι συμβουλευτικές του αρμοδιότητες στοχεύουν στην ρύθμιση ειδικών και τεχνικών θεμάτων. (Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ΑΠΔΠΧ, 2023)

Αρχή Διατήρησης Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.): συστάθηκε με το Νόμο 3115/2003, η οποία κατά την αναθεώρηση του συντάγματος με το άρθρο 19 το 2001 δεν υπήρχε αλλά δημιουργήθηκε μετέπειτα. Κύριος σκοπός της αρχής αυτής είναι η διασφάλιση του απορρήτου σε κάθε είδους τηλεπικοινωνία. Η μοναδική εξαίρεση που μπορεί να γίνει άρση του απορρήτου είναι εκείνη που προβλέπεται από το νόμο στα πλαίσια εξακρίβωσης των στοιχείων για την διερεύνησης κάποιας υπόθεσης. Στο άρθρο 6 του παραπάνω νόμου παρουσιάζονται οι αρμοδιότητες της αρχής. Είτε κατόπιν καταγγελίας είτε αυτεπάγγελτα διενεργεί έλεγχοι σε αρχεία, τράπεζες και γενικότερα σε δημόσιες υπηρεσίες αλλά και ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν να κάνουν με την επικοινωνία. Τέλος, γνωμοδοτεί και υποδεικνύοντας μέτρα λήψης του απορρήτου. Η αρχή απαρτίζεται από την ολομέλεια πρόεδρος, αντιπρόεδρος και πέντε μέλη όπως επίσης και αναπληρωτές και επιλέγονται με διάσκεψη των προέδρων της Βουλής. (Αρχή Διατήρησης απορρήτου των επικοινωνιών, 2023)

Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π) : Ιδρύθηκε με το Νόμο 2190/1994 με απώτερο σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας επιλογής προσωπικού σε διάφορους δημόσιους οργανισμούς και σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Το ΑΣΕΠ υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο με βάση τον κανονισμό της Βουλής και όχι σε ιεραρχικό. Προκηρύσσει Πανελλήνιους διαγωνισμούς που καλούνται οι υποψήφιοι με βάση τα κηρυχθέντα απαιτούμενα

προσόντα τους να καταθέσουν την αίτηση τους. Οι κύριες αρμοδιότητες του είναι η συγκρότηση επιτροπής για την επιλογή των διοριστέων και να παρέχει τις κατάλληλες οδηγίες ώστε να τηρούνται ενιαίες αρχές. Αποτελείται από τον πρόεδρο, τρεις αντιπροέδρους και 24 συμβούλους. Στην δεκαετία του 1990 όπου κυριαρχούσαν οι πελατειακές σχέσεις καθώς και κάθε λογής ρουσφετολογικές προσλήψεις που σχετίζονται με την αδιαφάνεια, ο ΑΣΕΠ οδήγησε σε ένα νεωτερισμό με όραμα στην ισότητα των ευκαιριών και στην απόλυτη αξιοκρατία. (Α.Σ.Ε.Π., 2023)

Συνήγορος του Πολίτη: Ιδρύθηκε με το Νόμο 2477/1997. Βασική δραστηριότητα της αρχής αυτής είναι όταν κάποιος πολίτης αντιμετωπίζει πρόβλημα με κάποια Δημόσια Υπηρεσία και αφού έχει έρθει σε επαφή με την εκάστοτε υπηρεσία και δεν έχει λυθεί η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ τους έχει το δικαίωμα ο πολίτης να προσφύγει στο Συνήγορο του Πολίτη. Επίσης κύριο μέλημα της αρχής αυτής είναι η προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού. Είναι αξιοσημείωτο ότι η ανεξάρτητη αυτή αρχή είναι μονοπρόσωπη, παρόλο που τα καθήκοντα του δεν ασκούνται μόνο από έναν. Θεωρείται ως μεσολαβητής μεταξύ πολίτη και Κράτους. Έχει ρόλο διαμεσολαβητικό χωρίς να διαθέτει κανονιστικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες. (Συνήγορος του Πολίτη, 2023)

Οι διατάξεις που κατοχυρώνουν τις τρεις πρώτες ΑΑ βρίσκονται στο δεύτερο μέρος του Συντάγματος που αφορά τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ενώ οι δύο τελευταίες βρίσκονται στο τρίτο μέρος του Συντάγματος που αφορά την υπηρεσιακή κατάσταση των οργάνων της Δημόσιας διοίκησης.

Πέρα από τις κατοχυρωμένες συνταγματικά ανεξάρτητες αρχές υπάρχουν και οι νομοθετικά κατοχυρωμένες οι οποίες μπορούν να τροποποιηθούν ανά πάσα στιγμή με νόμο παρόλο που και αυτές δεν δεσμεύονται σε ιεραρχικούς και εποπτικούς ελέγχους. Οι εν λόγω αρχές αποτελούν και αυτές ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της διοίκησης καθώς αναλαμβάνουν σημαντικές αρμοδιότητες.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι ανεξάρτητες αρχές που υφίστανται στην Ελλάδα σήμερα:

ΑΙΑ	Ανεξάρτητη Αρχή	Κατοχυρωμένες Συνταγματικά	Νομοθετικές Αρχές	Έτος Ίδρυσης
1	Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης	Ναι	-	1989
2	Αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού Χαρακτήρα	Ναι	-	1997
3	Αρχή διατήρησης απορρήτου των επικοινωνιών	Ναι	-	2003
4	ΑΣΕΠ	Ναι	-	1994
5	Συνήγορος Του Πολίτη	Ναι	-	1997
6	Επιτροπή Ανταγωνισμού	-	Ναι	2011
7	Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων	-	Ναι	1992
8	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας	-	Ναι	1999
9	Εθνική Αναλογιστική Αρχή	-	Ναι	2002

10	Επιτροπή εποπτείας & ελέγχου παιχνιδιών	-	Ναι	2004
11	Συνήγορος του καταναλωτή	-	Ναι	2004
12	Εθνική αρχή υποβοηθούμενης αναπαραγωγής	-	Ναι	2005
13	Εθνικό συμβούλιο δημόσιας υγείας	-	Ναι	2003
14	Αρχή διασφάλισης & πιστοποίησης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση	-	Ναι	2005
15	Αρχή της καταπολέμησης της νομιμοποίησης των εσόδων	-	Ναι	2008
16	Επιτροπή διερεύνησης ατυχημάτων & ασφάλειας πτήσεων	-	Ναι	2001
17	Ελληνική στατιστική αρχή	-	Ναι	2010
18	Ενιαία ανεξάρτητη αρχή δημοσίων συμβάσεων	-	Ναι	2011
19	Ρυθμιστική αρχή σιδηροδρόμων	-	Ναι	2013
20	Αρχή διασφάλισης ποιότητας στην πρωτοβάθμια & δευτεροβάθμια εκπαίδευση	-	Ναι	2013
21	Εθνική αρχή συντονισμού πτήσεων	-	Ναι	2014
22	Επιτροπή διερεύνησης σιδηροδρομικών ατυχημάτων & συμβάντων	-	Ναι	2008
23	Εθνικός οργανισμός εξετάσεων	-	Ναι	2013
24	Ρυθμιστική αρχή επιβατικών μεταφορών	-	Ναι	2013
25	Ελληνικό δημοσιονομικό συμβούλιο	-	Ναι	2014
26	Ρυθμιστική αρχή λιμένων	-	Ναι	2016
27	Αρχή εξέτασης προδικαστικών προσφύγων	-	Ναι	2016
28	Αρχή πολιτικής αεροπορίας	-	Ναι	2016
29	Ανεξάρτητη Αρχή δημοσίων εσόδων	-	Ναι	2016

Πίνακας 1: Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα

Με βάση των παραπάνω πίνακα μπορούμε να συνάγουμε το συμπέρασμα ότι ο νομοθέτης επιδιώκει την ίδρυση ανεξάρτητων αρχών σε ευαίσθητα πεδία της διοικητικής δραστηριότητας, στοχεύοντας πάντα στην αποτελεσματική ρύθμιση των δραστηριοτήτων τους.

1.5 Σύγκριση Ανεξάρτητων Αρχών Αμερική - Γαλλία – Ελλάδα

Στην ενότητα αυτή θα επιχειρήσουμε να συγκρίνουμε χώρες με μακρά παράδοση λειτουργίας Ανεξάρτητων Αρχών. Τόσο στην Αμερική, όσο και στην Γαλλία σκοπός της δημιουργίας των Ανεξάρτητων Αρχών ήταν η δημιουργία μορφωμάτων μέσα στα πλαίσια της κεντρικής διοίκησης που αφενός μεν να μην είναι εξαρτώμενα από την Κυβέρνηση, αφετέρου δε να ασκούν αρμοδιότητες σε ευαίσθητους τομείς. (G. Vadel - P. Delvolve, 1992).

Αν και το θεσμικό υπόβαθρο των Ανεξάρτητων Αρχών τόσο στις Η.Π.Α. όσο και στην Γαλλία ως προς την κατοχύρωση και την λειτουργία τους παρουσιάζει ομοιότητες, σε πολλά σημεία αντίστοιχα ευδιάκριτες είναι και οι διαφορές τους κυρίως στον λόγο που δημιουργήθηκε η ανάγκη ίδρυση τους. Ο Κουλούρης μεταξύ άλλων αναφέρει, «ενώ στη Γαλλία ήταν κυρίως η ανάγκη προστασίας των *libertés publiques nouvelles* (νέων ατομικών ελευθεριών) που υπαγόρευσε τη δημιουργία των ΑΔΑ, αντίθετα στις ΗΠΑ ήταν κυρίως η ανάγκη για *regulation* (ρύθμιση) της οικονομικοκοινωνικής ζωής που αποτέλεσε τον ηθικό αυτουργό της δημιουργίας των ΑΔΑ» (Κουλούρης, 1993: 1142).

Στην Γαλλία ενώ τα μέλη διορίζονται με διοικητική πράξη του Υπουργού ή από το Υπουργικό Συμβούλιο οι Αρχές έχουν πολιτική ανεξαρτησία και υπόκεινται μόνο σε δικαστικό έλεγχο των πράξεων τους. Αντίθετα, στις Η.Π.Α. τα μέλη τους διορίζονται απευθείας από τον Πρόεδρο επομένως υπάρχει η πολιτική ανεξαρτησία και ο δικαστικός έλεγχος που υπόκεινται είναι υποδεέστερος έναντι της Γαλλίας. Παρά ταύτα κοινό σημείο επαφής αποτελεί η πολιτική ανεξαρτησία τους ως προς οργάνωση και λειτουργία τους τόσο στις Η.Π.Α. όσο και στην Γαλλία δεδομένου ότι δεν ελέγχονται ιεραρχικά όπως συμβαίνει στην δημόσια διοίκηση.

Οι αρμοδιότητες τους βασίζονται στην εκτελεστική λειτουργία τους και διακρίνονται σε δυο κατηγορίες σε θέματα αρμοδιοτήτων: στις κανονιστικές/ρυθμιστικές και ελεγκτικές/δικαιοδοτικές (Κουλούρης, 1993).

Κανονιστικές/ρυθμιστικές αρμοδιότητες: Στην αρχή αμφισβητήθηκαν και από το Γαλλικό Συνταγματικό Συμβούλιο (Conseil Constitutionnel) και από το Ανώτατο Δικαστήριο των Η.Π.Α. (Supreme Court) ως προς το αν ήταν συνταγματικά νόμιμοι. Στην Γαλλία βάση του νόμου «η χορήγηση κανονιστικών εξουσιών σε κρατικά όργανα πέραν του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Πρωθυπουργού είναι συνταγματικά επιτρεπτή, εφόσον αυτές οι εξουσίες αφενός ασκούνται για τη θέση σε λειτουργία ενός νόμου μέσα σε έναν τομέα προσδιορισμένο και εντός των πλαισίων που καθορίζουν οι νόμοι και τα διατάγματα και αφετέρου αφορούν κανόνες περιορισμένου βεληνεκούς τόσο ως προς το πεδίο εφαρμογής όσο και ως προς το περιεχόμενό τους» (Κουλούρης, 1993: 1150). Αντίθετα στις Η.Π.Α. κρατικά όργανα που δεν βρισκόταν στην νομοθετική εξουσία τους απαγορευόταν να έχουν κανονιστικές αρμοδιότητες μέχρι και τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Εν συνεχεία το δικαστήριο των Η.Π.Α. έκρινε αντισυνταγματικό τα μη νομοθετικά κρατικά όργανα

να μην μπορούν να ασκήσουν κανονιστικές αρμοδιότητες εντός του νομοθετικού πλαισίου (Κουλούρης, 1993).

Ελεγκτικές/δικαιοδοτικές: Στις ελεγκτικές αρμοδιότητες (όπως επιβολή κυρώσεων, χορήγηση αδειών, εκδίκαση διαφορών) συμπεριλαμβάνονται όλες οι μη κανονιστικές εξουσίες των Ανεξάρτητων Αρχών (Κουλούρης, 1993).

Λόγω της ραγδαίας εξέλιξης των χρηματοπιστωτικών συστημάτων και της αγοράς γενικότερα κρίθηκε απαραίτητη η σύσταση της πρώτης Ανεξάρτητης Αρχής που θα ασχολούνταν με την διοίκηση στην Αμερική. Η Estate Commercial Commission ήταν υπεύθυνη για την διατήρηση της ισορροπίας στην αγορά αλλά και την προάσπιση της εφάμιλλης πορείας και της μείωσης του ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων. Η επιτροπή αυτή ουσιαστικά θεσμοθετήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών των ΗΠΑ το 1887 και μόνο μετά το 1889 ορίστηκε ως Ανεξάρτητη. Η πρωτοβουλία για την ανεξαρτησία της συγκεκριμένης Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής φανερώνει έμπρακτα και την ανεξαρτησία των μελών του Κογκρέσου απέναντι στον αμερικανό Πρόεδρο Harrison. Τελικά, η ίδρυσή της πραγματοποιήθηκε το 1960. (Τζώνος, 2010).

Στην ίδια τοποθεσία επίσης, δηλαδή στην Αμερική, περί τις δεκαετίες 1960-1970 ιδρύονται οι Equal Employment Opportunities Commission, Occupational Safety and Health Review Commission και η Federal Mine Safety and Health Review Commission. Τότε ήταν που στο επίκεντρο ετίθεντο ζητήματα που αφορούσαν την κοινωνική ζωή των ανθρώπων και την εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας. Μόνο μετά τη μέριμνα για οικονομική ανάπτυξη στις ΗΠΑ τέθηκε στο στόχαστρο η ανάγκη για κοινωνική παρέμβαση. Βαθύτερη αιτία ήταν και η παρουσία κοινωνικής ανισότητας αλλά και εργατικών ατυχημάτων μιας και οι βιομηχανίες την εποχή αυτή ήκμασαν ιδιαίτερα. (Τζώνος, 2010).

Στην Ευρώπη, και συγκεκριμένα στη Γαλλία, για την οποία έχει ήδη αναφερθεί στο πλαίσιο της εργασίας ότι είχαν γίνει σημαντικές κινήσεις για τη θεσμοθέτηση ανεξάρτητων αρχών, παρουσιάζεται μεγάλος αριθμός Ανεξάρτητων Αρχών με στόχο τη διευθέτηση ζητημάτων ευρείας θεματικής, όπως η οικονομία, οι επιχειρήσεις, η κοινωνική ζωή και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η Γαλλία είναι από τις χώρες που διαθέτει ίσως τον μεγαλύτερο αριθμό Ανεξάρτητων θεσμοθετημένων Αρχών, διότι ήδη από νωρίς διαπιστώθηκε ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση αμεροληψίας σε εκ μέρους των κρατικών οργάνων, ενώ ταυτόχρονα απαιτείται τεχνογνωσία και εξειδικευμένες γνώσεις για κάθε ζήτημα προς διευθέτηση. Έτσι, λοιπόν, για τα δικαιώματα των παιδιών δημιουργήθηκε ο Συνήγορος του Πολίτη, ενώ για την ελεύθερη έκφραση των πολιτών δημιουργήθηκε η Εθνική Επιτροπή Δημοσίου Διαλόγου. Όσον αφορά την οικονομία και τους καταναλωτές, έχει ιδρυθεί η Επιτροπή Ασφαλείας Καταναλωτών και η Εθνική Επιτροπή Εμπορικού Εξοπλισμού.

Σημαντικό είναι ότι ενώ είχαν δημιουργεί Ανεξάρτητες Αρχές στη Γαλλία ο όρος Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή εμφανίστηκε περίπου το 1977. Ιδιαίτερα χαρακτηριστική είναι η Επιτροπή Φορολογικών Παραβάσεων ως Ανεξάρτητη Αρχή την οποία διαθέτει πληθώρα χωρών, πέρα από τις Ευρωπαϊκές. Ακόμα, όσον αφορά την ίδρυσή τους, αυτή πραγματοποιούνταν αρχικά από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, ενώ στη συνέχεια από αρμόδιο Γάλλο Νομοθέτη. Ο Γάλλος Νομοθέτης είναι ο υπεύθυνος για τον μεγάλο αριθμό των Ανεξάρτητων Αρχών μιας και μία από τις πεποιθήσεις του ήταν η υποστήριξη της ποικιλομορφίας και του πλουραλισμού. Επίσης, οι ανεξάρτητες αρχές στη Γαλλία διαθέτουν έναν μεγάλο αριθμό μελών για τον παραπάνω λόγο. (Τζώνος, 2010).

Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα παρόλο που είναι βασισμένες στο Γαλλικό πρότυπο παρουσιάζουν κανονιστικές ιδιαιτερότητες σε ζητήματα κοινοβουλευτικής νομιμοποίησης τους. (Τζώνος, 2010).

Σε αυτό το σημείο θα ήταν άξιο λόγου να επιχειρήσουμε να απαντήσουμε στο ερώτημα για το ποιοι ήταν οι πραγματικοί λόγοι που οδήγησαν στην ανάγκη δημιουργίας των Ανεξάρτητων Αρχών. Αρχικά, μπορούμε να διαχωρίσουμε τους λόγους σε 3 βασικές κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία βασίζεται στην ανάγκη προάσπισης ζωτικής σημασίας δικαιωμάτων των πολιτών υπό την απειλή της τεχνολογικής εξέλιξης αλλά και την προσπάθεια μείωση της γραφειοκρατίας (π.χ. διασφάλιση απορρήτου της Επικοινωνίας). Επίσης, έχοντας ως δεδομένο ότι τα παλαιότερα όργανα της Δημόσιας Διοίκησης αδυνατούσαν να ανταπεξέλθουν στις σύγχρονες προκλήσεις της τεχνολογίας καθώς και την αύξηση της γραφειοκρατίας κατέστησαν αναγκαία την θεσμοθέτηση των ΑΑ παρεμβαίνοντας θεσμικά και με γνώμονα το άρτιο επιστημονικά εξειδικευμένο προσωπικό παρείχαν στους πολίτες την διαφάνεια που επιζητούσαν.

Στην δεύτερη κατηγορία γίνεται προσπάθεια ουδετεροποίησης κυρίως σε θέματα κοινωνικά και οικονομικά με σκοπό να καταπολεμάτε η διαφθορά και να ενισχύεται η διαφάνεια.

Η τρίτη κατηγορία απαιτεί μια κοινή πολιτική θεσπίζοντας κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες δεν θα μεταβάλλονται από κανένα πολιτικό σκηνικό σε οποιαδήποτε χώρα. Τέλος, υπάρχουν και η μικτής φύσεως Αρχές οι οποίες δεν κατατάσσονται σε καμία από τις παραπάνω αρχές παρόλο που τάσσονται υπέρ της προστασίας του πολίτη παρέχοντας του την σωστή λειτουργία ενός Δημοκρατικού Πολιτεύματος λειτουργώντας παράλληλα και ως αρχές ρυθμιστικής Ραδιοτηλεοπτικής αγοράς.

Συμπεράσματα κεφαλαίου

Συμπερασματικά, διαφαίνεται ότι η Ελλάδα σαν κρατικός μηχανισμός αδυνατεί να διαχειριστεί ευαίσθητους τομείς του Δημοσίου και αυτό έχει ως αποτέλεσμα κρίσιμες πολιτικές αποφάσεις να λαμβάνονται με γνώμονα τα οικονομικά ιδιωτικά συμφέροντα ή λειτουργώντας καταναγκαστικά υπό την πίεση για να είναι αρεστή στο ευρύτερο εκλογικό κοινό. Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Ένωση επιθυμεί ένα ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο για όλα τα κράτη μέλη της που θα τα καθοδηγεί και θα τα επιβλέπει μια υπερκομματική οντότητα όπως είναι οι ΑΑ.

Προς επίρρωση των παραπάνω συνάγεται το συμπέρασμα ότι η δημιουργία των ΑΑ είναι συνδυασμός ενός Κράτους δικαίου και της κρίσης ενός σύγχρονου Δημοκρατικού Κράτους. Στο σημείο αυτό είναι χρήσιμο να αναφερθεί ότι οι ΑΑ ενισχύουν και θωρακίζουν το δίκαιο-κρατικό φαινόμενο, παράλληλα όμως αποτελούν και βαθιά κρίση του δημοκρατικού φαινομένου (Βενιζέλος, 2002).

Όπως διαφαίνεται ήδη από παραπάνω έγινε νωρίς αντιληπτή η αποτελεσματικότητα των ανεξάρτητων αρχών εφόσον παρέμεναν ανεξάρτητες και δεν βρίσκονταν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης ή άλλων δημοσίων προσώπων. Αυτό συνέβη διότι έχει διαπιστωθεί η αποτελεσματικότερη και εύρυθμη λειτουργία των Ανεξάρτητων Αρχών, εφόσον αντιμετώπιζαν αποτελεσματικά τις υποθέσεις που παρουσιάζονταν ανά τομέα της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής. Στην Αμερική, οι

Ανεξάρτητες Αρχές αποτελούνταν κυρίως από περίπου 5 έως 7 άτομα, τα οποία διορίζονταν από τον ίδιο τον Πρόεδρο και την εποπτεία του Κογκρέσου. (Κουλούρης, 1993).

Παρατηρώντας τα δύο παραπάνω πρότυπα κρατών στα οποία έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν αποτελεσματικά Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, θα έλεγε κάποιος πως στη χώρα μας οι Ανεξάρτητες Αρχές διατηρούν πολλά ξενικά στοιχεία και ίσως μιμούνται τα πρότυπα της Αμερικής και της Ευρώπης (Κουλούρης, 1993). Κάτι τέτοιο, ωστόσο, δεν θα μπορούσε να υποστηριχθεί με απόλυτο τρόπο, μιας και το αξιοσημείωτο για τη λειτουργία των Ανεξάρτητων Αρχών στην Ελλάδα είναι το αν οι ίδιες είναι καίριες, σημαντικές και αποτελεσματικές για τους Έλληνες πολίτες.

Μπορεί στην Ελλάδα, στην Αμερική και στη Γαλλία οι Ανεξάρτητες Αρχές να διαθέτουν κοινές αρμοδιότητες, όμως κάθε χώρα λαμβάνει υπόψη τις αναγκαιότητες της και τον αριθμό των πολιτών της με στόχο την προστασία του δημοσίου και του ιδιωτικού της βίου. Ενώ, λοιπόν, στην Αμερική οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές στρέφονται κυρίως γύρω από την οικονομία, στην Ελλάδα και στη Γαλλία τίθεται περισσότερο ζήτημα κοινωνικού βίου και οι αρμοδιότητες των αρχών δεν είναι αποκλειστικά εκτελεστικές, νομοθετικές και δικαστικές, αλλά στοχεύουν και στην έρευνα.

Κοινό χαρακτηριστικό βέβαια όλων των Ανεξάρτητων Αρχών στον κόσμο είναι το γεγονός ότι εξαρτώνται ως ένα βαθμό από το ίδιο το κράτος και χρηματοδοτούνται ανάλογα με τις δικές τους ανάγκες. Το εάν οι Ανεξάρτητες Αρχές είναι απολύτως ανεξάρτητες και αν υπόκεινται στη δικαιοδοσία της Κυβέρνησης διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα και επηρεάζεται από το εκάστοτε κόμμα.

Οι ΑΑ λειτουργούν με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά που συχνά εκλείπουν ή είναι περιορισμένα στην κλασική κρατική διοίκηση, όπως είναι η ταχύτητα, η αποτελεσματικότητα, η διεπιστημονικότητα της αντιμετώπισης των ζητημάτων, η αξιοκρατία ως βασικός προσανατολισμός δράσης, η ατέλεια των παρεχόμενων υπηρεσιών και ο αντιγραφειοκρατικός τρόπος λειτουργίας. Η αμερόληπτη συγκρότησή τους και η στελέχωσή τους με πρόσωπα εγνωσμένου κύρους από το χώρο των γραμμάτων, των τεχνών, της επιστήμης, της τεχνολογίας και της πολιτικής αποτελεί μια ασφαλιστική δικλείδα για την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα του θεσμού (Βενιζέλος, 2002). Ταυτόχρονα, η έκδοση από την πλευρά τους πράξεων με πλήρη αιτιολογία, καθώς και η δημοσιότητα της λειτουργίας τους διασφαλίζουν τη διαφάνεια, τον επιστημονικό και κοινωνικό τους έλεγχο.

Σύμφωνα με τον Αντωνόπουλο (1995), στο βιβλίο του «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές», οι Ανεξάρτητες Αρχές δίνουν ξανά νόημα στην αόριστη συνταγματική έννοια «θεσμική εγγύηση» που είναι κομβική για το δίκαιο των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Η αθρόα πρακτική ενσωμάτωση Ανεξάρτητων Αρχών στο θεσμικό σύστημα κατέδειξε ότι δεν αρκεί η απλή νομική πρόβλεψη για τη διασφάλιση των συνταγματικών δικαιωμάτων. (Αντωνόπουλος, 1995).

Οι Ανεξάρτητες Αρχές τόσο στην Ευρώπη, όσο και τις Η.Π.Α. διαφαίνεται ότι έχουν επιτελέσει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, υλοποιώντας ένα έργο με στόχο και με ουσία σε τομείς που το κράτος έπασχε παρά το γεγονός ότι συχνά τίθεται θέμα αμφιβολίας ως προς την αναγκαιότητα λειτουργίας τους, της συνταγματικής κατοχύρωσης τους κ.α.

Πιο συγκεκριμένα, αμφισβητήσεις εκφράζονται για το κατά πόσο οι Αρχές είναι πράγματι «ανεξάρτητες», δεδομένου ότι έχει παρατηρηθεί έντονα στην πράξη το φαινόμενο της πολιτικής υπονόμησης του θεσμού, λόγω της στάσης των πολιτικών κομμάτων, τα οποία εμμέσως επιχειρούν να τις ελέγξουν. Ως αποτέλεσμα

αυτού, επικρατεί ένα ασαφές καθεστώς ως προς τον τρόπο επιλογής των προσώπων ως μέλη των Αρχών.

Το γεγονός, λοιπόν, ότι ο τρόπος επιλογής των προσώπων που τελικά αναδεικνύονται μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών εξακολουθεί να αποτελεί μια κλειστή διαδικασία, εγείρει ζητήματα ως προς την ποιότητα της ανεξαρτησίας που απολαμβάνουν οι Αρχές. Πιο συγκεκριμένα, αμφισβητήσεις εκφράζονται για το κατά πόσο οι Αρχές είναι πράγματι «ανεξάρτητες», δεδομένου ότι έχει παρατηρηθεί έντονα στην πράξη το φαινόμενο της πολιτικής υπονόμευσης του θεσμού, λόγω της στάσης των πολιτικών κομμάτων, τα οποία εμμέσως επιχειρούν να τις ελέγξουν.

Κεφάλαιο 2ο: Ο Συνήγορος Του Πολίτη

2.1 Γενικά Χαρακτηριστικά του θεσμού

Εικόνα 1: Λογότυπο Συνήγορος Του Πολίτη

Πηγή: <https://www.synigoros.gr>

Μια από τις Ανεξάρτητες αρχές που είναι κατοχυρωμένες από το Σύνταγμα είναι ο Συνήγορος του Πολίτη, ο οποίος λειτουργεί από την 1^η Οκτωβρίου του 1998

παρέχοντας υπηρεσίες εντελώς δωρεάν σε όλους τους πολίτες και κατοίκους της χώρας. Τα εγκαίνια και η έναρξη της λειτουργίας του έγιναν στις 24 Σεπτεμβρίου του 1998 με έδρα την Χατζηγιάννη Μέξη 5 στην Αθήνα έως τις 15/12/2014 ημερομηνία κατά την οποία μετακόμισε στην Χαλκοκονδύλη 17, στο Κέντρο της Αθήνας, με παρόντες τον τότε πρόεδρο της Βουλής Κακλαμάνη Απόστολο, τον πρωθυπουργό Σημίτη Κωνσταντίνο καθώς και μέλη της Κυβέρνησης και εκπροσώπους της πολιτικής αντιπολίτευσης και προέδρους άλλων ανεξάρτητων διοικητικών αρχών. (Συνήγορος του Πολίτη, 2022)

Αποτελεί ένα θεσμό που γεννήθηκε σε χώρες με δημόσια διοίκηση υψηλών προδιαγραφών και με μακρά παράδοση λογοδοσίας και διαφάνειας στην δημόσια ζωή, διαμεσολαβώντας στην επίλυση περιστατικών και εστιών προβληματικής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.

Αρμοδιότητα του είναι να ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις καθώς και ενέργειες των Δημόσιων φορέων που παραβιάζουν ή προσβάλλουν τα νόμιμα συμφέροντα των προσώπων φυσικών και νομικών. Κατ' εξαίρεση και μόνο μπορεί να ελέγξει και παραλείψει ιδιωτών πολιτών σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με τα δικαιώματα των παιδιών ή όταν δεν υπάρχει ίση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών σε εργασιακά θέματα.

Ο Συνήγορος του Πολίτη συνεργάζεται στενά με τους Βοηθούς Συνηγόρους οι οποίοι εποπτεύουν και συντονίζουν τη λειτουργία και τα στελέχη των αντίστοιχων τομέων δραστηριότητας. (Συνήγορος του Πολίτη, 2022)

Η εξέλιξη του θεσμού έχει να κάνει με τρεις βασικούς άξονες: Αρχικά ανέλαβε την προαγωγή και προάσπιση των δικαιωμάτων των ανηλίκων όπου μέσα από νομοθετικές ρυθμίσεις προέκυψε ο φορέας ίσης μεταχείρισης και καταπολέμησης πάσης φύσεως διάκρισης σε όλους τους χώρους δράσης, ατομικής και συλλογικής, στην διοίκηση, στην εργασία, στην αγορά και γενικότερα στην κοινωνία.

Ο δεύτερος αφορά στην επέκταση του ελεγκτικού του ρόλου και σε τομείς της ιδιωτικής οικονομίας για την προάσπιση των δικαιωμάτων ενηλίκων και ανηλίκων και την καταπολέμηση των διακρίσεων, αλλά και για την διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και την τόνωση της βιώσιμης και ισόρροπης οικονομικής ανάπτυξης μέσω της τήρησης των κανόνων της αγοράς στις ζωτικές σημασίας για την εθνική οικονομία δραστηριότητες. (Συνήγορος του Πολίτη, 2022).

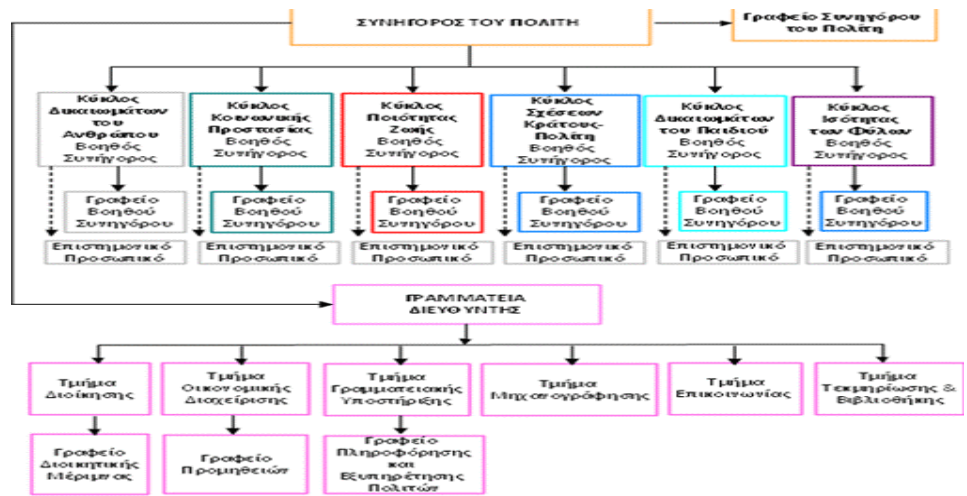
Ο τρίτος αφορά στην αξιοποίηση των διαμεσολαβητικών, ελεγκτικών αλλά και ολοένα περισσότερων επιχειρησιακών αρμοδιοτήτων και δράσεων του για την παρακολούθηση της εφαρμογής διεθνών υποχρεώσεων της χώρας στο επίπεδο της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών αλλά και της διαφανούς και αποτελεσματικής και δημοκρατικής διοίκησης και διακυβέρνησης. (Συνήγορος του Πολίτη, 2022)

Με βάση το Νόμο 3896/2010, <<εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας>>. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε όσους εργάζονται ή σε όσους είναι υποψήφιοι για απασχόληση με οποιαδήποτε σχέση εργασίας τόσο σε δημόσιο, ιδιωτικό αλλά και ελεύθερα επαγγέλματα. Επίσης καλύπτει και ίση πρόσβαση στα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης. Ο εν λόγω νόμος απαγορεύει την διάκριση λόγου φύλου, εγκυμοσύνης ή μητρότητας. Με την διάταξη του άρθρου 25 ο ΣτΠ ορίζεται φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των ανδρών και των γυναικών.

Οι αρμοδιότητες του αφορούν υποθέσεις δημοσίων, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Νοσοκομεία, Πανεπιστήμια),

επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (ΕΥΔΑΠ, ΔΕΗ, ΕΛΤΑ), κρατικά νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου των οποίων η διοίκηση ορίζει άμεσα ή έμμεσα το δημόσιο ως διοικητική πράξη ή ως μέτοχος και τέλος ελέγχει όλα τα Κρατικά Μέσα Μεταφοράς αλλά όχι και των ιδιωτών.

Είκοσι τέσσερα χρόνια μετά την λειτουργία του, συνεχίζει να επιδιώκει ευρύτητα περιθώρια στις παρεμβάσεις του διευρύνοντας τις αρμοδιότητες του στον τομέα της προάσπισης και προστασίας των θεμελιωδών

δικαιωμάτων και ελευθεριών. Εξακολουθώντας να εργάζεται με την ίδια υπευθυνότητα και επιμονή με στόχο την βελτίωση των υπηρεσιών του και την απόκτηση νέων πιο αποτελεσματικών θεσμικών εργαλείων, ενώ συνεχίζει να επιδιώκει ευρύτερα περιθώρια δράσεις στις παρεμβάσεις του. Επιπλέον επεκτείνει τον ελεγκτικό του ρόλο σε ορισμένους τομείς της ιδιωτικής οικονομίας. Τέλος αναλαμβάνει την παρακολούθηση της εφαρμογής διεθνών υποχρεώσεων της χώρας για την προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων και την δημοκρατική διοίκηση και διακυβέρνηση.

Στο διάστημα της λειτουργίας του περισσότερα από ένα εκατομμύρια άνθρωποι απευθύνθηκαν στον Συνήγορο του Πολίτη, ζητώντας του, την διαμεσολάβηση του για την επίλυση ενός προβλήματος τους, την παρέμβαση του για την άρση της αδικίας, την ανάδειξη και αντιμετώπιση μιας συστηματικής δυσλειτουργίας.

Η διαδικασία που ακολουθείται και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για να καταφύγει ο πολίτης στον Συνήγορο είναι η εξής: εφόσον ο πολίτης έρθει σε επαφή με την αρμόδια Υπηρεσία με την οποία αντιμετωπίζει πρόβλημα και εφόσον η επαφή

Εικόνα 2: Οργανόγραμμα Συνήγορου του πολίτη

αυτή δεν ευδοκιμήσει μπορεί να προσφύγει και να υποβάλλει αίτηση αυτοπροσώπως, ταχυδρομικά, ακόμη και ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του. Παλαιότερα μπορούσε και με φαξ, το οποίο πλέον έχει καταργηθεί.

Η αναφορά πρέπει να είναι πρωτίστως επώνυμη, υπογεγραμμένη και να υποβάλλεται από τον ίδιο ή από πληρεξούσιο άτομο και να ζητά ρητά και αμετάκλητα την παρέμβαση της Αρχής για την επίλυση του προβλήματος του. Η αίτηση θα πρέπει να αναφέρει τα προσωπικά στοιχεία του αιτούντος όπως τον αριθμό τηλεφώνου του και την ταχυδρομική διεύθυνση. (Συνήγορος του Πολίτη, 2022)

Η αναφορά πρέπει να περιλαμβάνει μια συνοπτική περιγραφή του προβλήματος που αντιμετωπίζει, αναγράφοντας την Δημόσια Υπηρεσία που σχετίζεται με την υπόθεση ή ο ιδιώτης που σχετίζεται με την παραβίαση δικαιωμάτων του παιδιού. Επίσης θα πρέπει να αναφέρονται οι λεπτομέρειες που έχουν προηγηθεί και ποιά είναι τα αποτελέσματα των ενεργειών. Τέλος, θα πρέπει να γίνεται λόγος

οποιασδήποτε πληροφορίας και επιπλέον στοιχείων το οποία θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην διερεύνηση του θέματος.

Αφότου καταχωρηθεί η αίτηση, το επόμενο βήμα που ακολουθείται είναι να εξεταστεί το ζήτημα από τον αρμόδιο ειδικό επιστήμονα σε ένα από τους έξι κύκλους που δραστηριοποιείται.

Ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται γραπτά, τηλεφωνικά αλλά και μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που του δίνεται η δυνατότητα να παρακολουθεί την εξέλιξη της αίτησης του. Στην συνέχεια ο ΣτΠ συντάσσει ένα έγγραφο προς την αρμόδια δημόσια υπηρεσία ή μπορεί και να προβεί ακόμη και στην διενέργεια αυτοψίας με βάση το Νόμο 3094/2003. Τέλος, συντάσσεται το πόρισμα το οποίο κοινοποιείται και στον αρμόδιο Υπουργό.

2.2 Αρμοδιότητες και περιπτώσεις αναρμοδιότητας

Με το Ν.3051/2002 και έπειτα με την τροποποίηση του Ν.4055/2012 και πλέον με την σημερινή ισχύ του Νόμου 3094/2003 καθορίζεται η οργάνωση, η λειτουργία και η στελέχωση του Συνηγόρου.

Η οργανωτική δομή του Συνηγόρου αποσκοπεί στην ορθή λειτουργία του, δίνοντας ο νομοθέτης τις κατάλληλες γραμμές ώστε να υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες για να υλοποιηθεί το έργο.

Κύρια αρμοδιότητα των Αρχών είναι η διαμεσολάβηση σε υποθέσεις που έχουν να κάνουν με την Δημόσια Διοίκηση και τον πολίτη με απώτερο στόχο την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης τηρώντας την νομιμότητα και υποστηρίζοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι ΑΑ καταθέτουν προτάσεις προς την δημόσια διοίκηση, χωρίς όμως να επιβάλλονται κυρώσεις.

Οποιοσδήποτε Έλληνας πολίτης ή αλλοδαπός είτε ζει στην Ελλάδα, είτε στο εξωτερικό και έχει συναλλαγές με το Ελληνικό δημόσιο αντιμετωπίζοντας κάποιο θέμα (όπως λόγου χάρη όταν υπάρχει κάποια υπερβολική καθυστέρηση σε ένα αίτημα, όταν παραβιάζεται ο νόμος, σε τυχόν διακρίσεις που ενδέχεται να υπάρχουν λόγου φύλλου ή εθνικότητας ή σε θέματα εργασιακά που προκύπτουν μεταξύ γυναικών και ανδρών), απευθύνεται στον Συνηγόρο.

Το 2004 με το Ν 3293/2004 προστέθηκε στον συνήγορο και ο θεσμός της υγείας και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Με τον Ν 3304/2005 ο οποίος υπερασπίζεται θέματα ίσης μεταχείρισης θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων αποτελεί πλέον και η καταπολέμηση των διακρίσεων και η ίση μεταχείριση στις δημόσιες υπηρεσίες.

Από το 2009 με το Νόμο 3769/2009 ο ΣτΠ παρακολουθεί και προωθεί την ίση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών στην δημόσια διοίκηση. Ακόμη από το 2009 και έπειτα ο ΣτΠ έχει την δυνατότητα πρόσβασης στα καταστήματα κράτησης, επισκέπτονταν πολλά καταστήματα της Ελλάδας όπου καταγράφονται και αξιολογούνται οι συνθήκες κράτησης και τα δικαιώματα των κρατουμένων .Από το 2013 έχει την δυνατότητα να μπορεί και να τα ελέγχει.

Από το 2011 ο ΣτΠ συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς και ΜΚΟ με την αρμοδιότητα ελέγχου των διαδικασιών απομακρύνοντας υπηκόους τρίτων χωρών. Επίσημα πλέον ένα χρόνο αργότερα ο ΣτΠ συνεργάζεται με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

Περιπτώσεις που έχουν απασχολήσει τον συνήγορο του πολίτη είναι η έλλειψη ή η άρνηση παροχής πληροφοριών, η υπερβολική καθυστέρηση, παράβαση νόμου και παράνομες διαδικασίες, διοικητικές παρατυπίες ή παραλείψεις, διακρίσεις. Παρακάτω αναφέρονται οι κύριες αρμοδιότητες του:

Δικαιώματα του ανθρώπου: Ο τομέας αυτός δραστηριοποιείται σε ζητήματα που αφορούν τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα όπως λόγου χάριν ζητήματα που έχουν σχέση με την θρησκεία, την προσωπική ελευθερία, την στράτευση, την εκπαίδευση, την έννομη προστασία, την προστασία του δικαιώματος στην εργασία καθώς και θέματα εισόδου και παραμονής αλλοδαπών.

Κοινωνική προστασία: Αφορά ζητήματα προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών. Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται και ο Συνήγορος της Υγείας με το νόμο που θεσπίστηκε 3293/2004.

Ποιότητα ζωής: Ο τομέας αυτό δραστηριοποιείται σε ζητήματα που αφορούν το περιβάλλον και στην γενικότερη υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, παράβαση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και επιχειρήσεων.

Σχέσεις κράτους με πολίτη: Σχετίζεται με θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, μεταφορών και επικοινωνιών, φορολογίας, τελωνείων και κρατικών παρεμβάσεων.

Δικαιώματα του παιδιού: Ο οποίος τάσσεται υπέρ της προάσπισης και την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού.

Ίση μεταχείριση: Ο τομέας αυτός δραστηριοποιείται στην αρχή της ίση μεταχείρισης καθώς και των ίσων ευκαιριών ανεξάρτητα από το φύλλο, την φυλή, το χρώμα, την εθνική καταγωγή, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων. Επίσης, περιλαμβάνει και την αντιμετώπιση των διακρίσεων και στον τομέα της εργασίας, στην επαγγελματική εκπαίδευση. Τέλος επεκτείνεται στην κοινωνική προστασία και στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες.

Ο Συνήγορος του Πολίτη παύει να είναι αρμόδιος όταν έχουν επέλθει 6 μήνες από την στιγμή που ο πολίτης πληροφορείται την πράξη που χαρακτηρίζεται παράνομη της δημόσιας διοίκησης που τον αφορά. Σε καμία περίπτωση δεν είναι αρμόδιος στο να εκπροσωπεί πολίτες σε περιπτώσεις που εκκρεμούν υποθέσεις ενώπιων στα πολιτικά δικαστήρια, όπως και να ελέγχει και να εκπροσωπεί ιδιώτες παρά μόνο στην περίπτωση που προσβάλλεται το δικαίωμα του παιδιού ή δεν υπάρχει ίση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών. Επιπλέον, σε περιπτώσεις που αφορούν την εθνική άμυνα και την ασφάλεια, την εξωτερική πολιτική και γενικότερα τις διεθνείς σχέσεις της χώρα με άλλα Κράτη. Δεν ασχολείται με υποθέσεις που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού παρά μόνο σε περιπτώσεις που αφορούν την διάκριση σε βάρος υπαλλήλου λόγω του φύλου του, την εθνικότητα του, την ηλικία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Δεν φέρει καμία ευθύνη για πράξεις υπουργών και υφυπουργών ως προς την διαχείριση της πολιτικής λειτουργίας. Τέλος, σε περιπτώσεις όπου η διοικητική ενέργεια έχει δημιουργήσει δικαιώματα υπέρ τρίτων που ανατρέπονται με δικαστική απόφαση ή αν τα δικαιώματα αυτά έχουν σχέση κατά κύριο λόγο με την προστασία του περιβάλλοντος. (Συνήγορος του Πολίτη, 2022)

2.3 Ετήσιες, Ειδικές και Συνοπτικές Εκθέσεις

Από την αρχή της λειτουργίας του ΣτΠ και έκτοτε συντάσσονται ετήσιες εκθέσεις όπου επιδιώκεται μέσα από αυτές να αποτυπωθεί ένας συνολικός απολογισμός των δραστηριοτήτων του για κάθε χρόνο λειτουργίας του.

Ο Συνήγορος του Πολίτη διενεργεί έρευνες και δημοσιεύει ειδικές εκθέσεις για την εφαρμογή και την προώθηση της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

Επίσης, έχει και ειδικές αρμοδιότητες και δράσεις τις οποίες ο Συνήγορος του Πολίτη έχει αναλάβει στο πλαίσιο διεθνών και ευρωπαϊκών δεσμεύσεων της χώρας ως: α) πλαίσιο για την προαγωγή εφαρμογής της σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, β) φορέας για την ίση μεταχείριση, γ) φορέας προαγωγής των δικαιωμάτων του παιδιού, δ) μηχανισμός εξωτερικού ελέγχου αναγκαστικών επιστροφών αλλοδαπών, ε) εθνικός μηχανισμός διερεύνησης περιστατικών αυθαιρεσίας, στ) εθνικός μηχανισμός πρόληψης βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης, ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.

Η πρώτη του ετήσια έκθεση περιελάμβανε την περίοδο από την 1^η Οκτωβρίου έως και 31 Δεκεμβρίου του 1998 μιας και όπως προαναφέραμε η έναρξη της λειτουργίας της Αρχής ξεκίνησε στις 1^η Οκτωβρίου του 1998.

Η δομή της έκθεσης αποτελείται από τρία κομμάτια. Στο πρώτο μέρος γίνεται μια συνοπτική αποτίμηση του έτους αναφέροντας το κατά πόσο αξιοποιήθηκαν οι θεσμικές του δυνατότητες καθώς και οι παράλληλες δραστηριότητες του. Στο δεύτερο μέρος γίνεται μια συνολική επισκόπηση στο κύκλο εργασιών που διεκπεραίωσε κατά την διάρκεια του έτους και ολοκληρώνοντας καταθέτει προτάσεις και προτείνει λύσεις.

Ο Συνήγορος του Πολίτη συντάσσει ετήσια έκθεση, στην οποία εκθέτει το έργο της Αρχής, παρουσιάζει τις σημαντικότερες υποθέσεις και διατυπώνει προτάσεις για τη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών και αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις. Η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη υποβάλλεται το Μάρτιο κάθε έτους στον Πρόεδρο της Βουλής, συζητείται κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και να κοινοποιεί στον κατά περίπτωση στον αρμόδιο Υπουργό, ειδικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

Στην πρώτη του ετήσια έκθεση γίνεται λόγος και για συνεργασία με ομολόγους θεσμούς στο εξωτερικό αναλαμβάνοντας τέσσερις πρωτοβουλίες κατά την διάρκεια του έτους, όπως επίσκεψη στον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή, συνάντηση εργαζομένων με Ευρωπαίους Συνηγόρους του πολίτη, επίσκεψη στο Βρετανικό κοινοβουλευτικό επίτροπο για την διοίκηση και τέλος συμμετοχή στην ετήσια συνάντηση των Ευρωπαίων ΣτΠ.

Παράλληλα με τα παραπάνω στο 1^ο έτος λειτουργίας του αναφέρεται και στις προσπάθειες αποκέντρωσης του δηλαδή να διεκπεραιώνει υποθέσεις όχι μόνο εντός

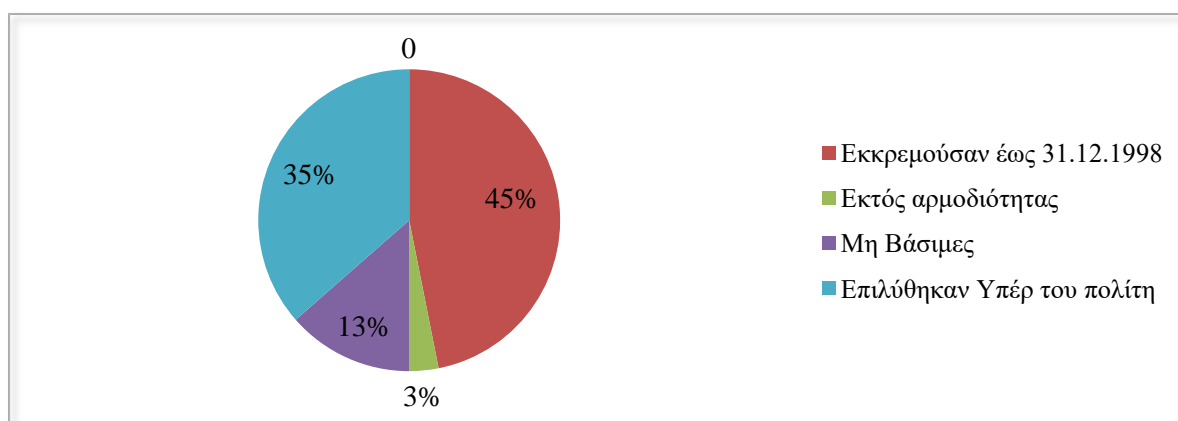
του νομού Αττικής αλλά και στο σύνολο της Χώρας. Οι πρώτες επισκέψεις που έγιναν για τον λόγο αυτό πραγματοποιήθηκαν στην Κόρινθο και στην Θεσσαλονίκη.

Οι πρώτες εκτιμήσεις για την 3 μήνη λειτουργία της Αρχής εκτιμάται θετική. Η άποψη αυτή υιοθετήθηκε από τον ικανοποιητικό αριθμό διεκπεραιώσεων υποθέσεων, από επιστολές που στάλθηκαν από πολίτες που ο ΣτΠ ανέβασε τις υποθέσεις τους, από την σχετικά καλή συνεργασία με τις Δημόσιες Υπηρεσίες και την ηγεσία της πολιτείας και τέλος από την θετική αντιμετώπιση που παρουσίασαν τα ΜΜΕ.

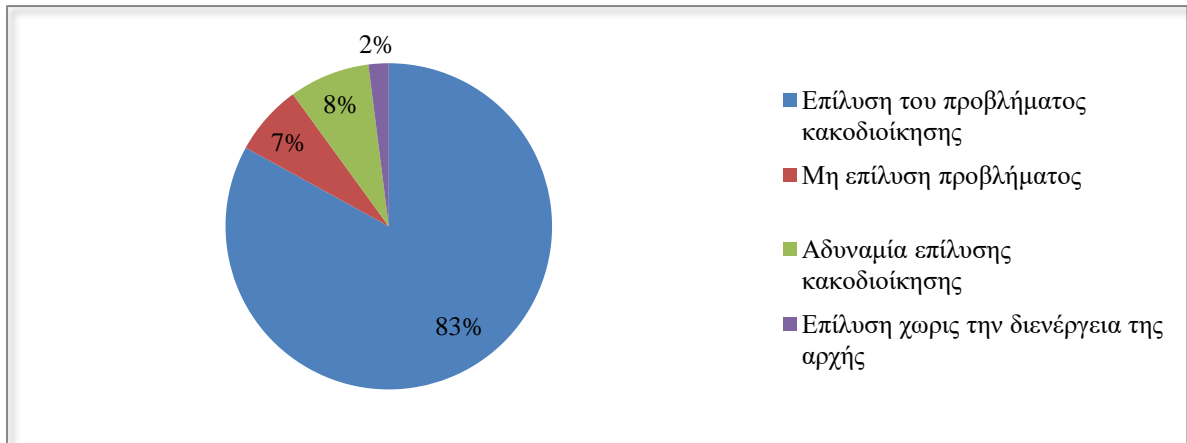
Από το 1999 και έπειτα, πέρα από τις ετήσιες εκθέσεις κάθε χρόνο λαμβάνουν χώρα και οι ειδικές εκθέσεις οι οποίες σε συνδυασμό με τις ετήσιες εκθέσεις έχουν ως απώτερο στόχο την προάσπιση των δικαιωμάτων των ανθρώπων εκείνων δηλαδή που αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα και ζητούν την άμεση διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη. Αφορά ζητήματα που έχουν να κάνουν με τον εθνικό μηχανισμό πρόληψης των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης, για περιστατικά αυθαιρεσίας, θέματα αλλοδαπών κ.α. (Συνήγορος του Πολίτη, 2022)

Ο Συνήγορος του Πολίτη υποβάλλει και συνοπτικές εκθέσεις όπου δίνονται προτάσεις για διοικητικές διαδικασίες σε ότι έχει να κάνει με την απλούστευση τους (η πρώτη υποβλήθηκε στις 29-03-2004). Το 2006 υπέβαλε συνοπτική έκθεση στα πλαίσια ενός συνεδρίου με τίτλο « Επιχειρηματικότητα και Δημόσια Διοίκηση: ο ρόλος του Συνηγόρου Του Πολίτη». (Συνήγορος του Πολίτη, 2022). Στις 25-07-2012 υπέβαλε συνοπτική έκθεση με αρμοδιότητες που αφορούσαν το Υπουργείο Εσωτερικών , προτείνοντας λύσεις για την επίλυση τους . Τέλος, το 2014 υπέβαλε τις προτάσεις του στο Υπουργείο. (Συνήγορος του Πολίτη, 2022)

Παρακάτω παρουσιάζονται δύο διαγράμματα που αποτυπώνεται ο κύκλος του δικαιώματος του ανθρώπου κατά τον πρώτο χρόνο της λειτουργίας του και ο κύκλος δικαιώματος του ανθρώπου κατά το έτος 2021.

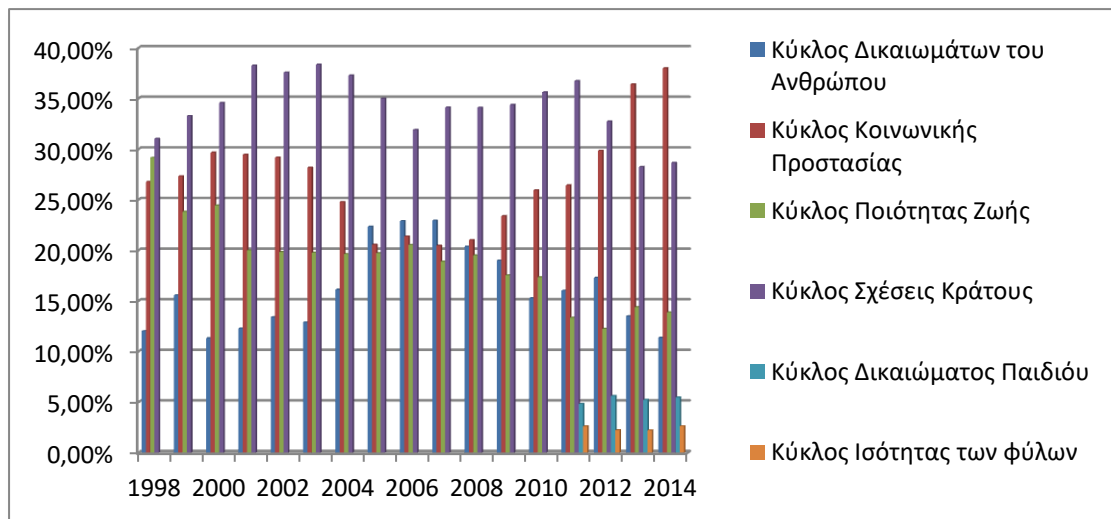
Διάγραμμα 1: Κύκλος Δικαιώματος του Ανθρώπου 1998

Διάγραμμα 2: Κύκλος Δικαιώματος του Ανθρώπου 2021

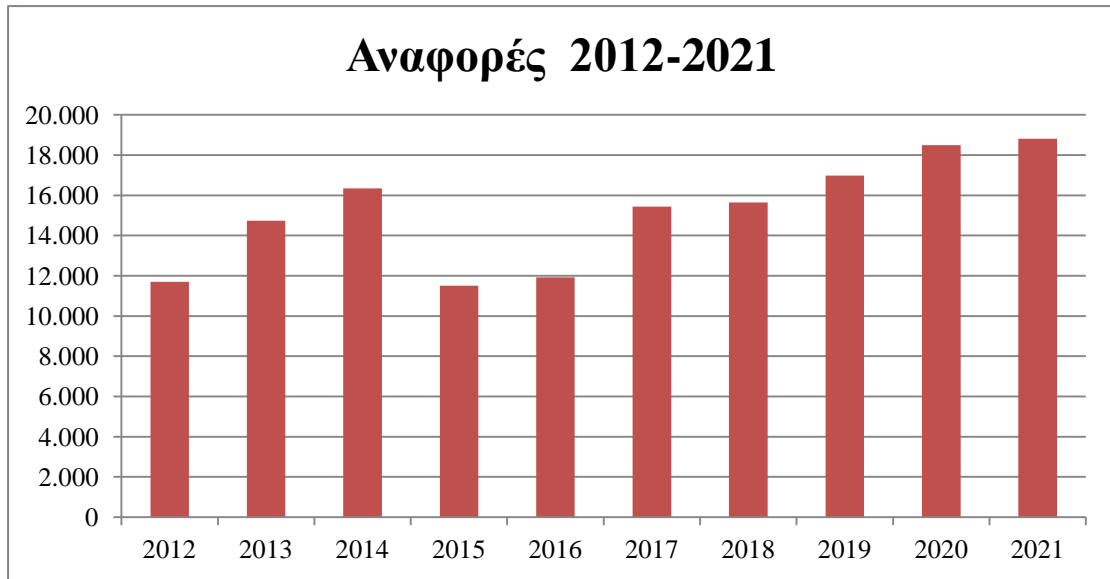
Αυτό που μπορούμε να διακρίνουμε από τα παραπάνω δεδομένα (τα οποία συλλέχθηκαν από την ετήσια έκθεση τους), είναι ότι ο Συνήγορος επίλυσε ένα μεγάλο ποσοστό των αναφορών που έκαναν οι πολίτες κατανοώντας ότι η συμβολή του είναι αρκετά σημαντική. Έντονη η συμβολή της Αρχής στην επίλυση των προβλημάτων των πολιτών που αντιμετωπίζουν προβλήματα κακοδιοίκησης και άλλα.

Παρακάτω παρουσιάζεται ένα ακόμη διάγραμμα αναφορών που υποβλήθηκαν τα έτη 1998-2014 σε όλους τους κύκλους ,προστιθέμενης από το 2011 και έπειτα και ο κύκλος Δικαιώματος του παιδιού καθώς και ο κύκλος ισότητας των φύλων, ο σημερινός Ίσης Μεταχείρισης.

Διάγραμμα 3: Απεικόνιση Νέων Αναφορών ανά κύκλο 1998-2014

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται το σύνολο των αναφορών που υποβλήθηκαν κατά το 2012-2021:

Διάγραμμα 4: Αριθμός Αναφορών για τα έτη 2012-2021

Παρατηρούμε σχετικά ανοδική πορεία αναφορών με εξαίρεση τα έτη 2015-2016.

2.4 Ανάλυση εκθέσεων του Συνηγόρου του Πολίτη

Ετήσια έκθεση 2005 για τα δικαιώματα του παιδιού που ζουν σε ιδρύματα & ειδική έκθεση 2020 για την προστασία των ευάλωτων παιδιών:

Ο Συνήγορος του πολίτη με βάση το Νόμο 3094/2003 πέρα των άλλων αρμοδιοτήτων, ανέλαβε και την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού. Τα σημεία στα οποία παρεμβαίνει αφορούν υποθέσεις που έχουν να κάνουν με την παραβίαση των δικαιωμάτων του παιδιού έναντι του Κράτους και των πολιτών. Σύμφωνα με την διεθνή σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού (Ν.2101/92), παιδί θεωρείται κάθε ανθρώπινο ον μικρότερο των δεκαοχτώ ετών με εξαίρεση εάν η ενηλικίωση επέρχεται νωρίτερα σύμφωνα με την ισχύουσα για το παιδί νομοθεσία.

Ο ΣτΠ λαμβάνει θέση είτε αυτεπάγγελτα είτε μετά από αναφορά οποιοσδήποτε πολίτη αντιμετωπίζει πρόβλημα. Κύρια μέριμνα του είναι να αφουγκραστεί τα παιδιά και να επικοινωνήσει μαζί τους γνωστοποιώντας τους τα δικαιώματά τους. Επιχειρεί μέσω δράσεων είτε με επισκέψεις σε χώρους μάθησης είτε συγκροτώντας ετήσια ομάδα εφήβων συμβούλων, υλοποιώντας επιτόπιες αυτοψίες σε χώρους που βρίσκονται τα παιδιά ώστε να έχει πλήρη εικόνα και ενημέρωση ούτως ώστε όταν του ζητηθεί να μπορέσει να παρέμβει.

Προτεραιότητα του είναι να αναδείξει τα δικαιώματα του παιδιού ώστε να λαμβάνονται υπόψη στην διαδικασία των πολιτικών αποφάσεων. Τέλος, δημοσιεύει εκθέσεις σχετικές με την προστασία των παιδιών και ενημερώνει την επιτροπή για τα δικαιώματα του παιδιού του ΟΗΕ για την πρόοδο τους.

Στην παρούσα ενότητα θα επιχειρήσουμε να προσδιορίσουμε τον ρόλο του ΣτΠ και να αναδείξουμε την συμβολή του για τα δικαιώματα του παιδιού που ζουν σε

ιδρύματα. Αφού παρουσιάσουμε τις διαπιστώσεις και τις προτάσεις που κατέθεσε ο ΣτΠ για την λειτουργία των ιδρυμάτων παιδικής προστασίας στην ειδική έκθεση του που δημοσίευσε το 2015 θα αναφερθούμε στην διαμεσολάβηση του το 2020 υιοθετώντας προτάσεις για την επίλυση της αναδοχής και του θεσμικού πλαισίου των παιδιών από κακοποίηση και παραμέληση επιχειρώντας κάποια συμπεράσματα από την συνεισφορά του.

Στην δημοσιευμένη έκθεση του το 2015 γίνεται λόγος για την οργάνωση και την λειτουργία του συστήματος παιδικής προστασίας για την φροντίδα που έχουν τα παιδιά κατά την παραμονή τους στα Ιδρύματα.

Στόχος της παραπάνω έκθεσης είναι η λήψη κατάλληλων μέτρων από την πλευρά της πολιτείας ώστε τα παιδιά που βρίσκονται θελημένα ή αθέλητα μακριά από τις φυσικές τους οικογένειες να απολαμβάνουν τα δικαιώματα τους όπως αυτά ορίζονται στην διεθνή σύμβαση του παιδιού. (Η Σύμβαση για τα δικαιώματα του Παιδιού, 2008).

Σύμφωνα με την Αρχή το μεγαλύτερο πρόβλημα εστιάζεται στην απουσία ενός ενιαίου πλαισίου καθώς και στις ελάχιστες εθνικές προδιαγραφές λειτουργίας τόσο των ιδιωτικών όσο και των δημόσιων ιδρυμάτων. Επίσης, θεωρείται από την Αρχή ότι υπάρχουν πολλά και μεγάλα κενά στην προστασία των παιδιών. Επιπρόσθετα θεωρεί ότι τα στελέχη που πλαισιώνουν τα ιδρύματα δεν είναι άρτια καταρτισμένα επιστημονικά θεωρώντας το μέγιστο μειονέκτημα καθώς και ότι το προσωπικό συνεχώς εναλλάσσεται. Ακόμη, διαπιστώνει ότι τα παιδιά δεν έχουν το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης της γνώμης τους και γενικότερα δεν είναι κατάλληλα ενημερωμένα για τα δικαιώματά τους.

Πέρα των παραπάνω η Αρχή επισημαίνει επιπλέον ότι δεν υπάρχει η κατάλληλη μέριμνα από πλευράς των Ιδρυμάτων σε θέματα που αφορούν την αναδοχή και ειδικότερα σε παιδιά που παρουσιάζουν χρόνιες παθήσεις και αναπηρίες. Επίσης, πολλά από τα παιδιά που ζουν μακριά από τις φυσικές τους οικογένειες αναγκάζονται πολλές φορές να διαμένουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα σε χώρους νοσοκομείων ή σε εκκλησιαστικούς χώρους λόγω της έλλειψης δομών φιλοξενίας.

Με βάση τα παραπάνω προτείνει την θέσπιση εθνικών προδιαγραφών για την ορθή λειτουργία τους προτείνοντας λύσεις και υποστηρίζοντας οικογένειες σε κρίση, ενισχύοντας τον θεσμό της αναδοχής. Στην Ελλάδα υπολογίζεται μέσος όρος τα 7 έτη των παιδιών που ζουν σε ιδρύματα, ενώ πολλά παιδιά παραμένουν στα ιδρύματα μέχρι και την ενηλικίωση τους. Μέσος όρος που ξεπερνάει κατά πολύ τα δεδομένα άλλων Ευρωπαϊκών χωρών. Τέλος, προτείνει την υποστήριξη των νέων ενηλίκων που εγκαταλείπουν τα ιδρύματα.

Συντάσσοντας ειδική έκθεση πέντε χρόνια μετά το 2020, ο Συνήγορος Του Πολίτη επανέρχεται στο φλέγον θέμα των δικαιωμάτων του παιδιού που ζουν σε ιδρύματα. Δημοσιεύει στοιχεία, και κάνει διαπιστώσεις, καταθέτει τα συμπεράσματα του και προτείνει λύσεις για την επίλυση των παραπάνω προβλημάτων.

Η έκθεση, αφενός μεν αναδεικνύει τα προβλήματα που προκύπτουν από το λειτουργικό μοντέλο που ακολουθούν τα ιδρύματα, τις υποδομές τους, το θεσμικό πλαίσιο που χρησιμοποιούν σε ότι έχει να κάνει για την προστασία του παιδιού, αφετέρου δε προτείνει θεσμικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη από την πλευρά της πολιτείας με απώτερο στόχο η Ελλάδα να είναι σε θέση να εναρμονιστεί με το θεσμικό πλαίσιο που χρησιμοποιούν και οι άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Οραματίζεται ολική απομάκρυνση των υφιστάμενων ιδρυματικών μοντέλων φροντίδας των παιδιών και ευελπιστεί σε σταδιακή μετάβαση των παιδιών σε εναλλακτικές κοινότητες.

Με γνώμονα τις δυο παραπάνω εκθέσεις θεωρώ ότι η συμβολή του Συνηγόρου του Πολίτη είτε προσπαθώντας να αφυπνίσει τις δημόσιες υπηρεσίες μειώνοντας την γραφειοκρατία είτε καταθέτοντας προτάσεις για την επίλυση οποιουδήποτε άλλου κωλύματος υφίσταται (όπως λόγο χάρη το όριο ηλικίας που υπήρχε για την αναδοχή) επιτυγχάνονται οι άμεσες διαδικασίες που απαιτούνται για να ενισχυθεί ο θεσμός της αναδοχής και τα παιδιά που ήδη βίωσαν την απόρριψη τουλάχιστον μία φορά στην ζωή τους από τους φυσιολογικούς γονείς τους λόγω καταστάσεων είτε λόγω επιπολαιότητας να μπορούν να βιώσουν την θαλπωρή και την αγάπη που μπορεί να τους προσφέρει μια ανάδοχη οικογένεια από το να βρίσκονται σε χώρους προσωρινής κράτησης που ενίοτε μπορεί να γίνουν και μόνιμοι. Επίσης, θεωρώ πολύ σημαντικό ότι επιδιώκει να δώσει προτεραιότητα στα παιδιά που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες αντιμετωπίζοντας θέματα υγείας γιατί και εκείνα έχουν δικαίωμα στην ζωή πόσο μάλλον όταν υπάρχουν οικογένειες που θεωρούν ευλογία να περιθάλψουν ένα τέτοιο παιδί.

Κεφάλαιο 3ο: Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)

3.1 Σύσταση, σκοπός και λογότυπο

Εικόνα 3: Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Πηγή: ΑΑΔΕ

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων συστήθηκε την 1^η Ιανουαρίου 2017 και εποπτεύεται από την Βουλή των Ελλήνων, αντικαθιστώντας την Ελληνική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων. Η διοίκηση του απαρτίζεται από τον Διοικητή καθώς και από ένα πενταμελές Συμβούλιο που περιλαμβάνεται από τον Πρόεδρο και από τέσσερα μέλη. Επίσης, υπάρχει και ένας εμπειρογνώμονας ο οποίος έχει χαρακτήρα συμβουλευτικό με απώτερο στόχο την βελτίωση του φορολογικού συστήματος της ΑΑΔΕ. (ΑΑΔΕ, 2022a)

Οι αρμοδιότητες του έχουν φοροελεγκτικό και φοροεισπρακτικό χαρακτήρα των φορολογικών εσόδων του Κράτους, διενεργώντας ελέγχους και καταλογίζοντας πρόστιμα και φόρους τα οποία είτε βεβαιώνονται μέσω των φορολογικών δηλώσεων που διενεργούνται κάθε έτος, είτε με την διενέργεια των ελέγχων που εκπονούνται. Με βάση την παραπάνω διαδικασία έχουν το δικαίωμα μετά την έλευση των ελέγχων να προβούν σε δεσμεύσεις των τραπεζικών λογαριασμών, σε κατασχέσεις καταθέσεων και ακινήτων.

Σκοπός της Ανεξάρτητης Αρχής είναι να υπηρετήσει πιστά το δημόσιο συμφέρον και το κοινωνικό σύνολο. (ΑΑΔΕ, 2022a)

Εικόνα 4: Λογότυπο Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
Πηγή: <https://www.cnn.gr/oikonomia/story/60332/o-ovolos-to-logotipo-tis-anexartitis-arxis-dimosion-esodon>

Το λογότυπο που χρησιμοποιεί η Αρχή είναι βασισμένο στον αρχαίο οβολό το οποίο προέρχεται από το σχήμα των πρώτων νομισμάτων από τετράγωνο σήμα, από

ακρωνύμιο αναφέροντας την επωνυμία της Αρχής σε χρώμα μπλε και έξι λευκές γραμμές οι οποίες ήταν μακρόστενες μεταλλικές βέργες θέλοντας να παρουσιάσει το μήνυμα ότι με την συνεισφορά των πολιτών καταθέτοντας τον όβολο τους παραπέμπει στην συνεισφορά όλων για το κοινό συμφέρον.

3.2 Αρμοδιότητες και Διοικητικά Όργανα

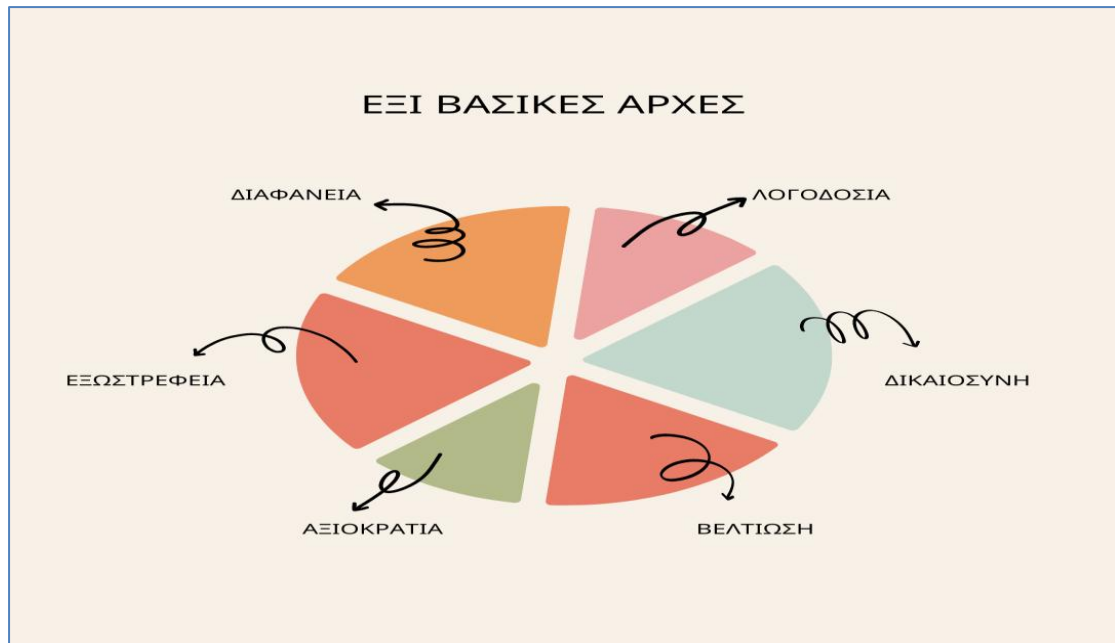
Οι βασικές αρμοδιότητες της Α.Α.Δ.Ε. είναι η παρακολούθηση και ο έλεγχος της πορείας της βεβαίωσης και της είσπραξης των Δημοσίων εσόδων καθορίζοντας την νομοθεσία για την είσπραξη τους. Η Αρχή είναι αρμόδια στο να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την βέλτιστη λειτουργία των φορολογικών υπηρεσιών με τελικό στόχο την εξάλειψη της φοροδιαφυγής και της φορολογικής απάτης, του λαθρεμπορίου, την βεβαίωση και την είσπραξη των Δημοσίων Εσόδων. Για το λόγο αυτό εκδίδουν εγκυκλίους που έχουν να κάνουν με τις διατάξεις τη φορολογικής και λοιπής νομοθεσίας καθώς και να λαμβάνουν αποφάσεις σε θέματα που αφορούν οργανωτικές υπηρεσίες. (ΑΑΔΕ, 2022b)

Επιπλέον, αξιολογούν τα αιτήματα ελέγχου που υποβάλλονται σε άλλους φορείς. Εντοπίζουν φαινόμενα φοροδιαφυγής, απάτης, παραεμπορίου, παραοικονομίας και γενικότερα φαινόμενα μη διαφάνειας καθώς και την μη τήρηση της νομιμότητας. Η Αρχή εποπτεύει και συντονίζει τις ελεγκτικές, φορολογικές, τελωνειακές και λοιπές Υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτήν. Ορίζει νομοθετικές Διατάξεις και λαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της φορολογικής και τελωνειακής συμμόρφωσης υποβάλλοντας προτάσεις για την είσπραξη των Δημοσίων Εσόδων. Επίσης, είναι υπεύθυνη για τον στρατηγικό Σχεδιασμό των Δράσεων όλων των Υπηρεσιών της και καθορίζει την στρατηγική σε θέματα Τεχνολογικού Περιβάλλοντος, προβάλλοντας τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των εφαρμογών της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνηση. (ΑΑΔΕ, 2022b)

Σημαντική αρμοδιότητα τους είναι η λήψη κατάλληλων μέτρων για την προστασία της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος, των συμφερόντων των καταναλωτών για την γενικότερη λειτουργία της αγοράς, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την καινοτομία της Χημικής Βιομηχανίας. Επιπρόσθετα, αξιολογεί τον έλεγχο των αποτελεσμάτων της δράσης του με βάση τον επιχειρησιακό συντονισμό ελέγχου μέσω του προγράμματος και βάσει αυτού καταρτίζει προγράμματα για την ορθή λειτουργία των Υπηρεσιών της και στην συνέχεια εκτελεί τον Προϋπολογισμό των δαπανών της. Καταρτίζει συμβάσεις για τα έργα της Αρχής, εποπτεύοντας τους φορείς που λειτουργούν στην Αρχή.

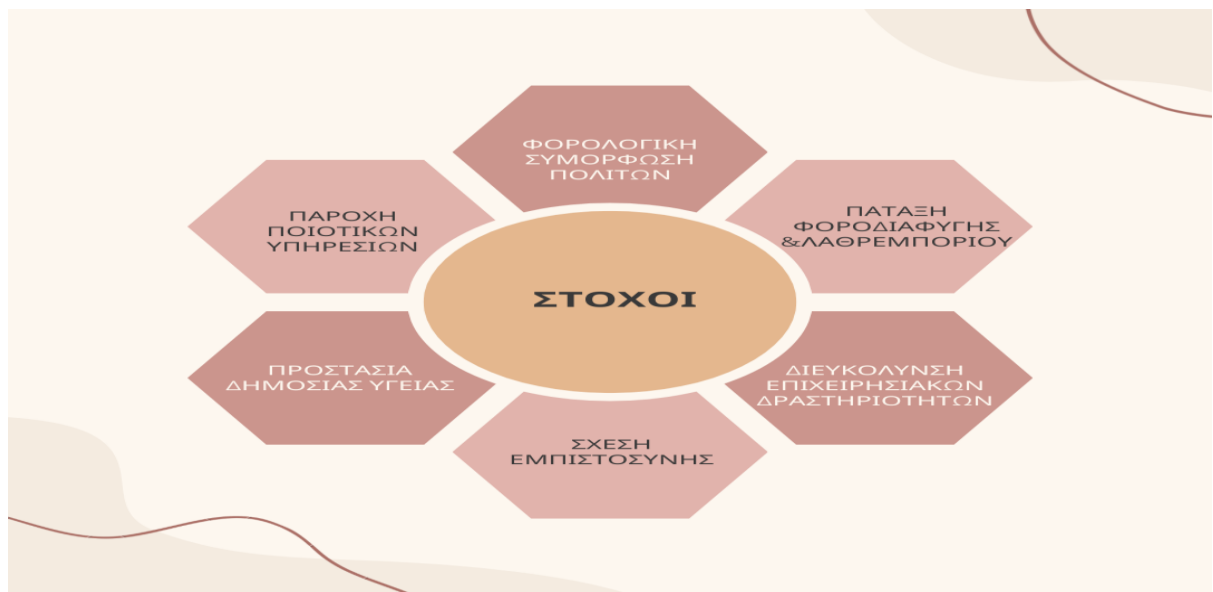
Τέλος, παρέχει και υποστηρίζει ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς τον πολίτη, τις επιχειρήσεις καθώς και φορείς του Δημοσίου τομέα για την διευκόλυνση των συναλλαγών όπως και την μείωση της γραφειοκρατίας απλουστεύοντας τις διαδικασίες. (ΑΑΔΕ, 2022b)

Η Α.Α.Δ.Ε. χαρακτηρίζεται από έξι βασικές αρχές οι οποίες αποτυπώνονται στην παρακάτω εικόνα και έχουν να κάνουν με την διαφάνεια, την λογοδοσία, την δικαιοσύνη, την εξωστρέφεια, την αξιοκρατία και τέλος την βελτίωση τους με απώτερο στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και την πάταξη της φοροδιαφυγής.

Εικόνα 5: Έξι βασικές αρχές της Α.Α.Δ.Ε.

Όλα τα παραπάνω αποσκοπούν σε έξι μεγάλους στόχους:

Εικόνα 6: Έξι βασικοί στόχοι της Α.Α.Δ.Ε.

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων με βάση τις διατάξεις του νόμου από την ίδρυση της θεωρείται φορέας εκτελεστικής εξουσίας. Τα διοικητικά του όργανα επικεντρώνονται στην άρτια οργάνωση και λειτουργία της φορολογικής πολιτικής καθώς και την βεβαίωση και είσπραξη των φορολογικών υποχρεώσεων του κάθε πολίτη και αποταμίευση των τελωνειακών εσόδων. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του είναι και να ελέγχει για το αν εφαρμόζεται η ισχύουσα νομοθεσία με την ανάλογη συμμόρφωση των πολιτών. Σημαντική η συμβολή της ΑΑ που ισχύει από τον ιδρυτικό της νόμο είναι επεμβαίνουν ουσιαστικά και να θέτουν προτάσεις με

απώτερο στόχο την μέγιστη αποδοτικότητα του φοροεισπρακτικών μηχανισμών του Κράτους.

Ο διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. ενημερώνει και προετοιμάζει τον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών, ώστε να είναι σε θέση να διαχειριστεί πιθανές ερωτήσεις που θα κληθεί να απαντήσει στα πλαίσια του προβλεπόμενου κοινοβουλευτικού ελέγχου από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Τα μέλη της Αρχής οργανώνουν τις ενημερωτικές εκθέσεις και τις παραθέτουν στην Επιτροπή της Βουλής, όπου συζητούνται από την Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής. (ΑΑΔΕ, 2022b).

Η λειτουργία και η οργάνωση της Α.Α.Δ.Ε. ακολουθεί πιστά το Σύνταγμα με βάση το άρθρο 101^A του Νόμου 3051/2002 που αφορά την λειτουργία των συνταγματικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών. (Σωμαράκη, 2018).

Τα διοικητικά της όργανα αποτελούνται από τον Διοικητή και το Συμβούλιο Διοίκησης με βάση το άρθρο 7 του νόμου 4389/2016. Περιλαμβάνεται από τέσσερα μέλη και τον πρόεδρο του οποίου η διάρκεια της θητείας του άπτεται στα πέντε χρόνια. Ο Διοικητής συμμετέχει στις συνεδριάσεις που οργανώνει το Συμβούλιο, χωρίς όμως να του δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής στην λήψη αποφάσεων που πραγματοποιείται με ψηφοφορία.

Η διαδικασία επιλογής του διοικητή ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13,14 και 15 του ιδρυτικού νόμου της Αρχής όπου αναγράφονται τα καθήκοντα, τα προσόντα που απαιτούνται για την εκλογή του. Ο Διοικητής αναλαμβάνει το σύνολο των αρμοδιοτήτων της Αρχής εκτός των περιπτώσεων που ορίζονται και από την σχετική νομοθεσία και που αφορούν το Συμβούλιο Διοίκησης της Αρχής. Όταν αναλάβει τα καθήκοντα του, υπογράφει συμβόλαιο αποδοτικότητας με το Υπουργείο Οικονομικών όπου αναγράφονται και οι υποχρεώσεις του έναντι της Αρχής. Επίσης, αναφέρονται οι ετήσιοι στόχοι που θα πρέπει να υλοποιηθούν κατά την διάρκεια της θητείας του. Επιπρόσθετα, υλοποιούνται προγράμματα καθώς και κατάλληλη κατάρτιση των στελεχών της Α.Α.Δ.Ε. Τέλος, ο διοικητής είναι υπεύθυνος για την εποπτεία του γενικότερου συνόλου δραστηριοτήτων της Αρχής.

Η επιλογή των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. με βάσει τις διατάξεις του νόμου 4389/2016 του άρθρου 10 επιτυγχάνεται μετά από δημοσίευση πρόσκλησης ενδιαφέροντος που κοινοποιεί ο Υπουργός Οικονομικών και φέρει την ευθύνη για την δημιουργία της Ανεξάρτητης Επιτροπής του Συμβουλίου Διοίκησης. Η επιτροπή απαρτίζεται από τον πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π, το Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής, τον συντονιστή του γραφείου προϋπολογισμού, τον πρόεδρο δημοσιονομικού συμβουλίου, ένα μέλος διδακτικού ερευνητικού προσωπικού της χώρας με τις απαραίτητες υποδείξεις του Υπουργείου Οικονομικών και δύο εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τα μέλη του συμβουλίου Διοίκησης με βάση το άρθρο 9 έχουν ορισμένες αρμοδιότητες με απώτερο στόχο την πιο αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους είναι και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με το στρατηγικό σχέδιο που έχει αναλάβει να υλοποιήσει. Αρχικά, αναλαμβάνει να επιλέξει δύο υποψήφιους για να οριστεί ως Διοικητής της Αρχής και αναγράφει μια πρόταση στον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών. Έπειτα εποπτεύει την εκτέλεση του συμβολαίου παραλληλίζοντας την συμβατότητα των στόχων της Αρχής με την απόδοση του Διοικητή. (Χανιώτου, 2019).

Σπουδαίος ο ρόλος του Συμβουλίου Διοίκησης για την οργάνωση της Αρχής εφόσον απαιτείται επικύρωση από την πλευρά των μελών του σχεδιασμού και της εφαρμογής της αντίστοιχης πολιτικής. Επίσης, φέρει και κάποιες γνωμοδοτικές

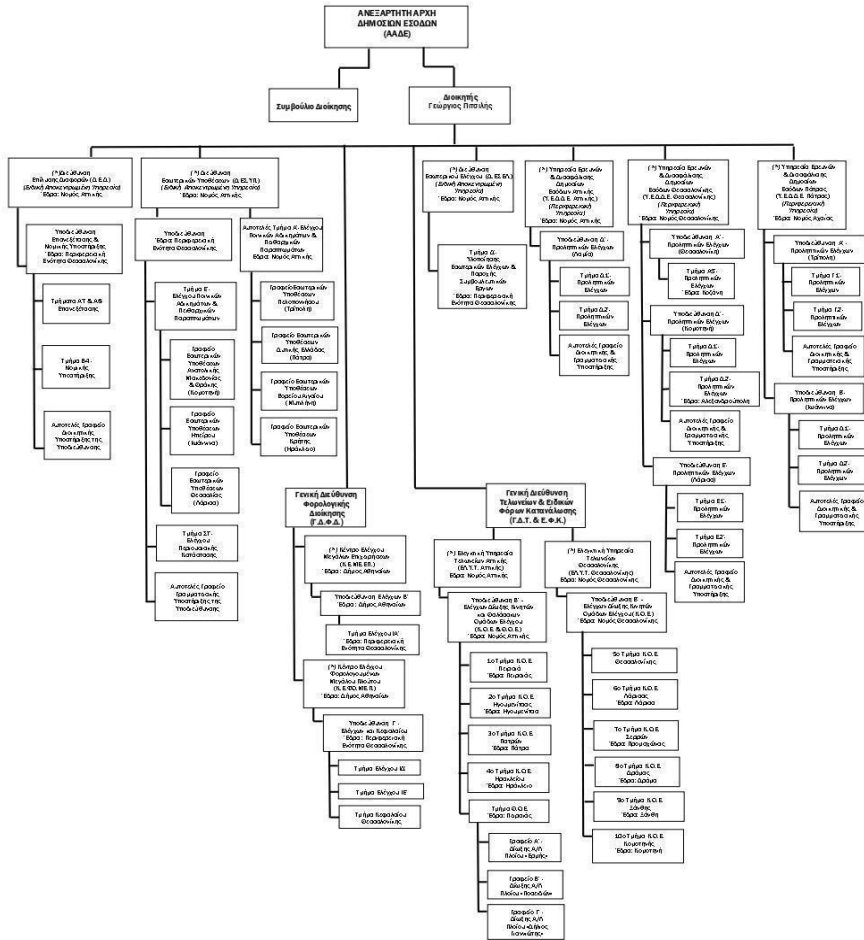
αρμοδιότητες σχετικές με τις βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης για τα στελέχη της.

Σχετικά με την οργάνωση της Α.Α.Δ.Ε βασική κρίνεται η επικύρωση από πλευράς του Συμβουλίου Διοίκησης που έχει να κάνει με τις διοικητικές διαδικασίες του Εσωτερικού κανονισμού και όποια αλλαγή επιχειρείται. Τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης γνωμοδοτούν στον Διοικητή στην διάρκεια του προϋπολογισμού πριν ακόμη κατατεθεί στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για να ακολουθήσει η επικύρωση από το Κοινοβούλιο. (Χανιώτου,2019).

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ιδρυτικού νόμου κατά την διάρκεια των πέντε πρώτων χρόνων και με την δυνατότητα ανανέωσης. Επίσης, υπάρχει και ένας εμπειρογνώμονας που παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες, έχοντας το δικαίωμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις που υλοποιούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης και έχει την δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα απαραίτητα στοιχεία της Αρχής. (ΑΑΔΕ, 2022c)

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται αναλυτικά το οργανόγραμμα της Αρχής:

ΜΟΝΑΔΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΕΡΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ

Ιούλιος 2022

Εικόνα 7: Οργανόγραμμα Α.Α.Δ.Ε.
 Πηγή: www.aade.gr

3.3 Υπηρεσίες που αναλαμβάνει κι εκτελεί

Στις υπηρεσίες που αναλαμβάνει να εκτελέσει η Α.Α.Δ.Ε. συμπεριλαμβάνεται η αίτηση ενίσχυσης επιστρεπτέας προκαταβολής ενισχύοντας έτσι τις επιχειρήσεις που απασχολούν από 1 έως και 500 εργαζόμενους οι οποίοι είναι μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδος. (ΑΑΔΕ, 2022b)

Η Α.Α.Δ.Ε είναι υπεύθυνη και για τον ακατάσχετο λογαριασμό, για τον οποίο απαιτείται ένας ενεργός τραπεζικός λογαριασμός βάσει του νόμου 4254/2014 (ΦΕΚ 85 Α/7.4.2014), όπου ο πολίτης είναι ο αποκλειστικός δικαιούχος ή συνδικαιούχος και ενημερώνει την Δημόσια Διοίκηση για τον μοναδικό λογαριασμό σε μια μόνο Τράπεζα όπου οι καταθέσεις είναι ακατάσχετες μέχρι το ποσό των 1500 ευρώ.

Στην ίδια υπηρεσία πραγματοποιείται η ανάγνωση κλειδάριθμου επιχείρησης, δηλαδή η ενεργοποίηση του λογαριασμού στο taxisnet με την εφαρμογή ανάγνωσης κλειδάριθμου για πολίτες που κάνουν μόνοι τους την σύσταση της Εταιρείας τους.

Όσον αφορά τα οχήματα, η Α.Α.Δ.Ε. ασχολείται με την αναλυτική κατάσταση οχημάτων, καθώς μέσω αυτού δίνεται η συνολική εικόνα των οχημάτων που έχει στην κατοχή της η κάθε Εταιρεία, αλλά και με τα ανασφάλιστα οχήματα, αφού έχοντας τους προσωρινούς κωδικούς taxisnet οι πολίτες μπορούν να βρουν το παράβολο με τον αριθμό πρωτοκόλλου της ειδοποίησης, να κάνουν άμεσα την πληρωμή και έπειτα να ασφαλίσουν το όχημά τους. Επιπρόσθετα, ιδιαίτερης σημασίας αποτελεί η «Δήλωση ακινησίας οχημάτων ΙΧ» κατά την οποία δεν απαιτείται η κατάθεση πινακίδων παρά μόνο η δήλωση του ΙΧ ή του δίκυκλου οχήματος σε ακινησία ωφελώντας τα τέλη κυκλοφορίας. Η δήλωση μπορεί να γίνει και από πολίτες που έχουν οφειλές από τέλη κυκλοφορίας οποιουδήποτε έτους. Στον αντίποδα, υπάρχει η «Άρση Ακινησίας Οχημάτων ΙΧ» κατά την οποία οι πολίτες, που είχαν καταθέσει ηλεκτρονική δήλωση μπορούν να επαναφέρουν το όχημα τους χρησιμοποιώντας τους κωδικούς taxisnet, να πληρώσουν τα τέλη κυκλοφορίας και δηλώνοντας ενεργό συμβόλαιο ασφάλισης και έτσι να λάβουν την έγκριση. Σε περίπτωση και άλλων ιδιοκτητών ενημερώνονται με μήνυμα. (ΑΑΔΕ, 2022b)

Η Α.Α.Δ.Ε είναι αρμόδια για τη «Βεβαίωση Αποδέσμευσης μελλοντικών απαιτήσεων» (Ν.4611/2019) που έχουν κατασχεθεί στα χέρια τρίτου εντός του μήνα από την έκδοση του και για τη «Βεβαίωση κατοικίας ειδικής χρήσης», η οποία αφορά κατοίκους νησιών οι οποίοι μπορούν να εκτυπώσουν την αίτηση για να μεταβούν στην μόνιμη κατοικία τους (εφαρμόστηκε στα πλαίσια των μέτρων που πάρθηκαν κατά του Covid-19. (ΑΑΔΕ, 2022b)

Εκτός των άλλων, στις υποχρεώσεις και δικαιοδοσίες της Ανεξάρτητης Αρχής υπόκεινται η «Ηλεκτρονική τιμολόγηση» και οι «Εξουσιοδοτήσεις μόνο για τελωνειακές αποφάσεις», όπου χρησιμοποιώντας τα εθνικά στοιχεία ταυτοποίησης οι χρήστες μπορούν να έχουν πρόσβαση στα τελωνειακά συστήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, οι πολίτες μπορούν να απευθυνθούν στην Α.Α.Δ.Ε. για τον «Επαγγελματικό λογαριασμό» τους αναφορικά με οποιαδήποτε εμπορική ή επαγγελματική συναλλαγή που αφορά την δραστηριότητα τους και μπορεί να τροποποιηθεί ή να δηλωθεί. Για τι επιχειρήσεις, επίσης, κρίνεται απαραίτητη η διατήρηση «Ηλεκτρονικών Βιβλίων επιχειρήσεων» (My Digital Accounting Tax Application) μέσα από τη νέα ψηφιακή πύλη όπου δίνει την δυνατότητα στις επιχειρήσεις αφενός μεν να έχουν ολοκληρωμένη εικόνα αγορών και πωλήσεων αφετέρου δε να αποστέλλονται τα ψηφιακά παραστατικά των πελατών. (ΑΑΔΕ, 2022b)

Κάθε φυσικό πρόσωπο μπορεί μέσω της Α.Α.Δ.Ε να απευθύνει ηλεκτρονικό αίτημα φορολογίας στην Δ.Ο.Υ. υποβάλλοντας αίτηση. Όσον αφορά τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, η Α.Α.Δ.Ε παρέχει υπηρεσίες όπου μπορεί να δηλωθεί ο ΦΠΑ και να πραγματοποιηθούν ενδοκοινοτικές συναλλαγές, να διαπιστωθεί η εγκυρότητα του μέσω του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών VIES. Επίσης μπορεί να πραγματοποιηθεί επιστροφή του φόρου από χώρες της ΕΕ δηλαδή επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και αποδίδουν ΦΠΑ έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν ηλεκτρονική αίτηση επιστροφής ΦΠΑ από επαγγελματικές δραστηριότητες που πραγματοποίησαν σε άλλες χώρες της ΕΕ. Επίσης μέσω της θυρίδας MOSS και αφότου γίνει η εγγραφή στα μητρώα ΦΠΑ, οι πολίτες μπορούν να υποβάλλουν την δήλωση ΦΠΑ και να γίνουν πληρωμές σε μια μόνο χώρα χωρίς να απαιτείται η εγγραφή στις φορολογικές αρχές κάθε χώρας της ΕΕ. Αφορά κυρίως ιστοσελίδες, πρόσβαση σε βάση δεδομένων και άλλες διασυνοριακές τηλεπικοινωνίες, διαδικτυακά παιχνίδια. Γνωστές στο ευρύ κοινό αποτελούν και οι μηνιαίες συναλλαγές και λαχνοί. (ΑΑΔΕ, 2022b)

Καταληκτικά, η Α.Α.Δ.Ε διαθέτει υπηρεσίες σε σχέση με το εμπόριο, τις εισαγωγές-εξαγωγές προϊόντων στη χώρα αλλά και τις μετακινήσεις οχημάτων και πλοίων. (ΑΑΔΕ, 2022b)

3.4 Νέα ψηφιακή πύλη - myAADE

Η νέα ψηφιακή πύλη <https://www1.aade.gr> αντικαθιστά το taxis net παρέχοντας υπηρεσίες εύκολα προς όλες τις επιχειρήσεις και τους πολίτες με λειτουργία 350 υπηρεσιών του Ελληνικού Δημοσίου. Με την νέα ψηφιακή πύλη οι φορολογούμενοι βρίσκουν όλες τις Υπηρεσίες που παρείχε το Taxis net καθώς και μια σειρά νέων υπηρεσιών όπως παράδειγμα η ρύθμιση οφειλών.

Σε αυτό το σημείο, εύλογο είναι να προσδιορίσουμε την έννοια του Taxis net που δημιουργήθηκε το 1997 από την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων με κύριο στόχο την μείωση της γραφειοκρατίας. Το Taxis net είναι ένα πληροφοριακό σύστημα όπου οι πολίτες συναλλάσσονται με την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών συστημάτων χωρίς την φυσική τους παρουσία.

Οι σημαντικότερες υπηρεσίες που παρέχει είναι βασισμένες σε ψηφιακές εφαρμογές της Α.Α.Δ.Ε. όπου ο πολίτης μπορεί να ανατρέξει και να βρει την Υπηρεσία που τον ενδιαφέρει. Οι εφαρμογές διακρίνονται σε δημοφιλείς, Φορολογικές-Τελωνειακές Υπηρεσίες, Πολίτες, Επιχειρήσεις και λοιπές Υπηρεσίες.

Μέσω της εφαρμογής ο φορολογούμενος μπορεί να διαχειριστεί ή να μεταβάλει τα στοιχεία της επιχείρησής του και να υλοποιήσει πληρωμές ή να ρυθμίσει τις οφειλές του. Επιπρόσθετα, μπορεί να εκδώσει Α.Φ.Μ. και κλειδάριθμο³. Τέλος, μπορεί να υποβάλει τα αιτήματα του ψηφιακά και να κλείσει ραντεβού με το αρμόδιο τμήμα της Α.Α.Δ.Ε. έχοντας την δυνατότητα παρακολούθησης τις εξελίξεις της αίτησής του έως την ολοκλήρωσή του.

Όλα τα παραπάνω έχουν ως κύριο στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών για την διευκόλυνση της ζωής των πολιτών με παροχή υπηρεσιών και εξυπηρέτηση

³ Σύμφωνα με το Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (1998), ο κλειδάριθμος είναι ο αριθμός ταυτοποίησης με ένα μεμονωμένο άτομο του οποίου του επιτρέπεται να έχει πρόσβαση στα φορολογικά του.

όλο το 24ωρο, εξοικονόμηση κόστους στις επιχειρήσεις , εξοικονόμηση χρόνου των πολιτών χωρίς να είναι αναγκαία η φυσική παρουσία των πολιτών στις Δ.Ο.Υ

Με δήλωση του ο διοικητής της Α.Α.Δ.Ε., Πιτσιλής Γιώργος αναφέρει ότι «η νέα ψηφιακή πύλη, είναι συνδυασμός ψηφιακής ευφυΐας και συναισθηματικής νοημοσύνης με σκοπό οι ψηφιακές υπηρεσίες να σχεδιάζονται και να προσφέρονται στο κοινωνικό σύνολο μέσα από την οπτική του πολίτη». (Πιτσιλής, 2023)

3.5 Όραμα – Αποστολή - Στρατηγικοί Στόχοι 2020-2024 της ΑΑΔΕ

Το όραμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων είναι να θεμελιώσει σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες και να εξελιχθεί σε ένα πρότυπο οργανισμό διασφάλισης των δημοσίων εσόδων. (Α.Α.Δ.Ε, 2017-2018). Σκοπός της Αρχής είναι να υπηρετεί υπέρ του Δημοσίου συμφέροντος και του γενικότερου κοινωνικού συνόλου.

Αποστολή της Αρχής είναι να διασφαλίσει τα δημόσια έσοδα, ενισχύοντας τη φορολογική συμμόρφωση και καταπολεμώντας φαινόμενα φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου, παρέχοντας ταυτόχρονα υψηλής ποιότητας υπηρεσίες προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Το στρατηγικό σχέδιο της ΑΑΔΕ 2020-2024 επικεντρώνεται σε τρεις βασικούς στόχους: Αρχικά επιδιώκει την ενίσχυση και την αντιμετώπιση των φαινομένων μη συμμόρφωσης των πολιτών απέναντι στο Κράτος η οποία μπορεί να επιτευχθεί με την μέγιστη απόδοση των Δημοσίων Εσόδων. Δεύτερος κύριος στόχος της Αρχής είναι η προάσπιση των δικαιωμάτων του κοινωνικού συνόλου σε συνδυασμό με την απόλυτη εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων τόσο των πολιτών, όσο και των επιχειρήσεων με σύγχρονα ψηφιακά μέσα εξυπηρετώντας όλες τις γεωγραφικές περιοχές. Επίσης επιδιώκει την προστασία της Δημόσια Υγείας ειδικότερα στις μέρες μας μετά το ξέσπασμα της Πανδημίας Covid-19, αλλά και του Περιβάλλοντος. Τέλος, η Αρχή οραματίζεται έναν πιο αποτελεσματικό, δυναμικό και καινοτόμο οργανισμό με απόλυτη διαφάνεια στις εσωτερικές διαδικασίες που έχει αναλάβει μέσα από την διαρκή λογοδοσία, την αξιοποίηση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της, την αξιοποίηση της τεχνολογίας και την απόλυτη διαχείριση των παγίων, υποδομών και δαπανών της. (ΑΑΔΕ, 2019).

Συμπεράσματα 2^ο & 3^ο κεφαλαίου

Στο παραπάνω κεφάλαιο επιχειρήσαμε την ανάλυση της μονοπρόσωπης ανεξάρτητης αρχής του Συνηγόρου του πολίτη καθώς και την ανεξάρτητη αρχή δημοσίων εσόδων. Έγινε αναφορά στο δύσκολο έργο που έχουν αναλάβει με απώτερο στόχο το κοινό συμφέρον και την καλύτερη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού.

Με βάση τα παραπάνω καθώς και τον ρόλο που διαδραματίζουν σήμερα οι δύο αυτές αρχές, παρατηρείται ότι επιδιώκουν την εξάλειψη της κακοδιοίκησης

καθώς και την καλύτερη λειτουργία του κράτους σε δύο πολύ βασικούς τομείς τόσο σε θέματα της οικονομίας όσο και σε θέματα που έχουν να κάνουν με τους πολίτες.

Ο Συνήγορος του πολίτη ως ανεξάρτητη αρχή είναι ενταγμένη από τον ιδρυτικό της νόμο για την προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών και την τήρηση της νομιμότητας. Από την πρώτη στιγμή της λειτουργίας του επιδιώκει να λειτουργήσει ως εναλλακτικός εξωδικαστικός μηχανισμός ελέγχου και λογοδοσίας. Δηλώνει παρών με ουσιαστικές παρεμβάσεις και με απώτερο στόχο την εν δυνάμει βοήθεια του απέναντι στον πολίτη κρατώντας τις απαραίτητες ισορροπίες όταν απαιτείται μεταξύ των σχέσεων του ίδιου και του Κράτους.

Οι αλληλο - τροφοδοτούμενοι στόχοι του Συνηγόρου είναι δυο. Αφενός μεν η ικανοποίηση του πολίτη μέσω της άμεσης παρέμβασης του σχετικά με τα αιτήματά του, αφετέρου δε εξίσου σημαντική είναι και η διαμόρφωση προτάσεων προς την Δημόσια Διοίκηση όταν προκύπτουν θέματα όπως το να μην τηρείται η εφαρμογή του νόμου, όταν υπάρχει θελημένα ή αθέλητα παρερμηνεία του νόμου και τέλος όταν γίνεται επιλεκτικά η εφαρμογή του νόμου πέραν των ορίων εξυπηρέτησης που έχει να κάνει με το δημόσιο συμφέρον.

Η ανεξάρτητη αρχή δημοσιών εσόδων έχει ως στόχο να διασφαλίσει τα δημόσια έσοδα, ενισχύοντας τη φορολογική συμμόρφωση και καταπολεμώντας φαινόμενα φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου, παρέχοντας ταυτόχρονα υψηλής ποιότητας υπηρεσίες προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Κινητήριος δύναμη για την ανάπτυξη και την σωστή λειτουργία του κάθε οργανισμού καθώς και την προάσπιση των δικαιωμάτων του εκάστοτε πολίτη είναι ο άμεσος ρόλος των συγκεκριμένων Ανεξάρτητων Αρχών. Με γνώμονα και απόλυτο σεβασμό προς τον πολίτη, ο ΣτΠ και η ΑΑΔΕ αποτελούν βασικό συντελεστή επιτυχίας.

Κεφάλαιο 4^ο: Ερωτηματολόγιο – Εμπειρικό μέρος

4.1 Ερευνητικά εργαλεία

Για την διεξαγωγή μιας έρευνας υπάρχουν πληθώρα ερευνητικά εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Επιπρόσθετα υπάρχουν και αρκετές εταιρείες που ερευνούν σε περίπτωση που ζητείται κάτι πιο εξειδικευμένο. (Alan Bryman, 2016).

Το 1965 στον Αγ. Φραγκίσκο των ΗΠΑ στο Stanford university, δύο φοιτητές πολιτικής επιστήμης, ο Norman Nie και ο Dale Ben, διαπιστώνοντας με έκπληξη ότι δεν υπάρχει κάποιο κατάλληλο πρόγραμμα στατιστικής ανάλυσης, επιχείρησαν την δημιουργία ενός νέου δικού τους χρησιμοποιώντας την γλώσσα προγράμματος FORTRAN. Δύο χρόνια μετά η ομάδα επεκτάθηκε με την συμμετοχή του Handlai Hull και ονομάστηκε Statistical Package for the Social Science. Τρία χρόνια μετά, το πρόγραμμα χρησιμοποιήθηκε και από το πανεπιστήμιο του Σικάγου. Από το 1984 έως και σήμερα θεωρείται το πιο διαδεδομένο λογισμικό πρόγραμμα στατιστικής ανάλυσης παγκοσμίως και χρησιμοποιείται κυρίως από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές για την εκπόνηση των εργασιών τους. Το 2009 αγοράστηκε από την εταιρεία IBM και μετονομάστηκε σε IBM SPSS STATISTICS. (Φαχιδής, 2021).

Τα πλεονεκτήματα του είναι πολλά για αυτό και χρησιμοποιείται από πολλούς φοιτητές. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα του είναι ότι ο χρήστης μπορεί να εισάγει στο πρόγραμμα από το excel. Επιπρόσθετα οι πίνακες των δεδομένων μπορούν να επεξεργαστούν στο data view του προγράμματος εύκολα. . (Συμεωνάκη, 2021).

Η διπλωματική βασίστηκε στο ερευνητικό εργαλείο της Google forms όπου εύκολα και γρήγορα φτιάχτηκε ένα ερωτηματολόγιο δημιουργώντας ένα λογαριασμό στη Google χρησιμοποιώντας απλά την ηλεκτρονική διεύθυνση. Η μορφή των ερωτήσεων είναι πολλαπλής επιλογής, ανάπτυξης καθώς και κλίμακας Likert όπου δίνονται πίνακες αποτελεσμάτων και σχεδιαγράμματα που στηρίζονται στα ποσοστά των απαντήσεων που δόθηκαν.

Ο ερευνητής αφού κλείσει την φόρμα των απαντήσεων, λαμβάνει τα αποτελέσματα της έρευνας, δίνοντας του την δυνατότητα να τα κατεβάσει και να τα αποθηκεύσει σε αρχείο Excel. Στην συνέχεια, έχοντας το αρχείο αυτό μπορεί χρησιμοποιώντας κάποιο πρόγραμμα όπως το SPSS να ερευνήσει ένα βήμα παρακάτω όπως την αξιοπιστία της έρευνας. (Παυλόπουλος, 2006)

Τα πλεονεκτήματα της Google forms είναι ότι μπορούν να διεξαχθούν έρευνες χωρίς ο ερευνητής να δαπανήσει πολύ χρόνο. Επίσης, οι φόρμες είναι σχεδιασμένες έτσι που να μπορούν να ενσωματωθούν σε υπολογιστικά φύλλα και να συλλεχτούν τα δεδομένα. Ακόμη, με την προεπισκόπηση του ερωτηματολογίου, οι ερευνητές μπορούν να δουν πως φαίνεται η μελέτη τους και να γίνουν τυχόν διορθώσεις. Η

φόρμα μπορεί να σταλεί με email ή να αποσταλεί ως σύνδεσμος σε άλλα κοινωνικά δίκτυα. Όλα τα παραπάνω μπορούν να επιτευχθούν χωρίς κόστος .

Από την άλλη, χρησιμοποιώντας το αναφερόμενο εργαλείο πέρα των παραπάνω μπορούμε να διακρίνουμε και μειονεκτήματα όπως το ότι θα πρέπει απαραίτητα να υπάρχει σύνδεση στο διαδίκτυο καθώς και ότι ο σχεδιασμός του είναι πολύ περιορισμένος.

4.2 Δομή του ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο επισυνάπτεται στο παράρτημα μετά τη βιβλιογραφία. Η δομή του ερωτηματολογίου έχει τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα οι ερωτήσεις διαμορφώθηκαν από μένα και αναζητούνται τα προσωπικά στοιχεία φύλο, ηλικία, επαγγελματική κατάσταση και τέλος μορφωτικό επίπεδο. Οι ερωτήσεις στο δεύτερο και τρίτο μέρος προέκυψαν συνδυαστικά από δική μου εκτίμηση καθώς και προηγούμενων ερευνών που μελετούσαν τις παραπάνω Ανεξάρτητες Αρχές. Στην δεύτερη ενότητα τίθενται ερωτήσεις που αφορούν τον Συνήγορο του Πολίτη, όπως από πού γνωρίζουν τον θεσμό και ποία είναι η γενικότερη άποψη των ερωτηθέντων είτε έχουν άμεση είτε έμμεση εμπειρία. Στην τρίτη ενότητα οι ερωτήσεις αφορούν την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και την ηλεκτρονική πύλη myAADE.

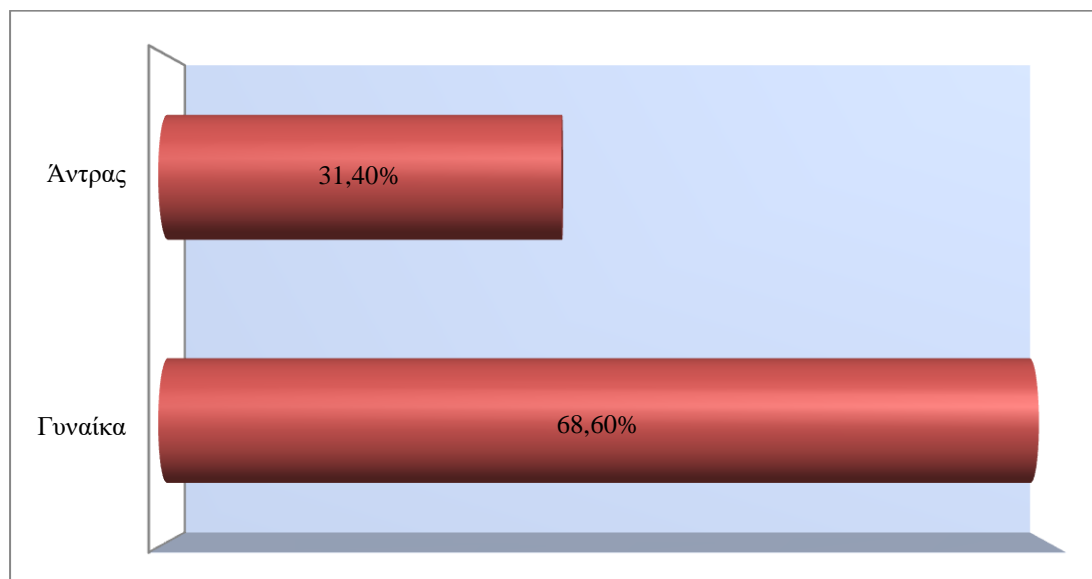
Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου μπορεί να επιτευχθεί άμεσα και ήταν διαθέσιμο σε όλους μέσω της φόρμας Google forms. Το ερωτηματολόγιο αποτελεί απλή τυχαία δειγματοληψία. Για το λόγο αυτό και την μεγαλύτερη δυνατή αξιοπιστία μελετήθηκε και μέσω του προγράμματος SPSS. Το ερωτηματολόγιο ήταν ανώνυμο και είχε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ανάπτυξης και κλίμακας. Κάποιες από τις ερωτήσεις ήταν υποχρεωτικές και κάποιες άλλες όχι. Το link που προέτρεπε το κοινό να συμμετάσχει ήταν το παρακάτω: <https://docs.google.com/forms/d/1BjOH9usctkVYuwOUxSzt1HXDlMgBZDT3T6q1bLgOGs/edit> και δεν είναι πλέον ενεργό μετά από περίπου 1 ½ εβδομάδες που ήταν διαθέσιμο από τις 2-09-2022 έως 12-09-2022. Η διάρκεια που απαιτείται για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ήταν περίπου δέκα λεπτά.

Οι περιορισμοί της έρευνας ήταν ο χρόνος καθώς και ότι πολλοί από τους πολίτες δεν απάντησαν στο ερωτηματολόγιο είτε γιατί ο χρόνος ήταν περιορισμένος, είτε γιατί δεν ήθελαν να καταθέσουν την άποψη τους.

4.3 Ανάλυση αποτελεσμάτων

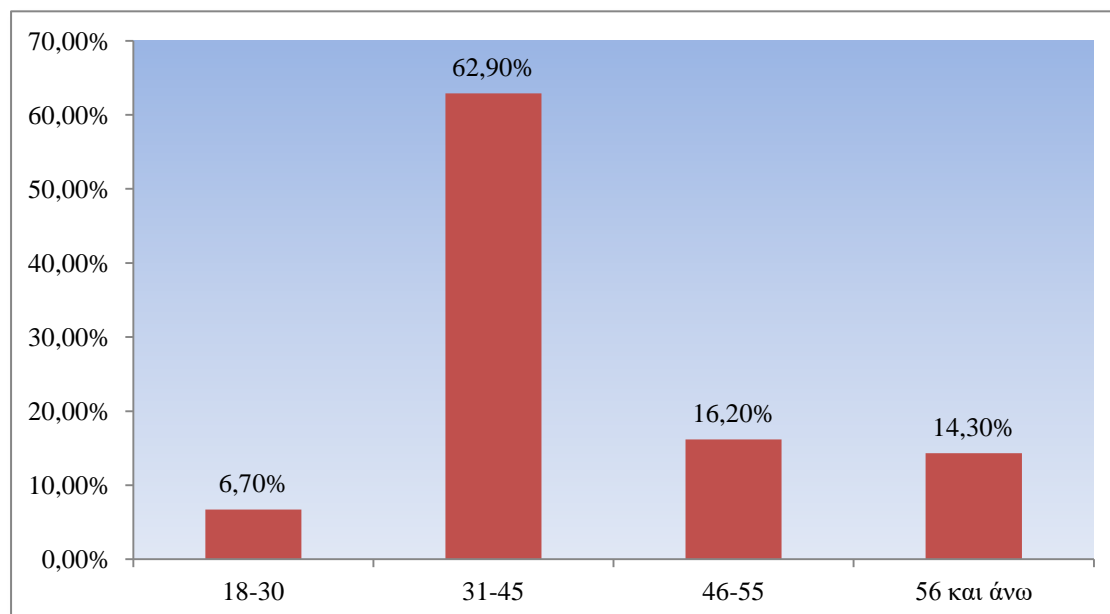
Στην έρευνα απάντησαν 105 άτομα ενώ κλήθηκαν περίπου 150 άτομα. Οι ερωτήσεις είναι αριθμημένες και τα κοινό μπορούσε πριν υποβάλλει την οριστική αίτηση να ανατρέξει στις προηγούμενες ερωτήσεις και να κάνει αλλαγές. Σε όποια ερώτηση η απάντηση ήταν υποχρεωτική το κοινό δεν μπορούσε να πάει στην επόμενη ερώτηση, αν δεν συμπλήρωνε την προηγούμενη. Το δείγμα ήταν τυχαία επιλογή και πραγματοποιήθηκε κυρίως μέσω του face book και μέσω mail αποστέλλοντας το link του ερωτηματολογίου.

Στην πρώτη ερώτηση αναζητείται το φύλο. Δόθηκαν 105 απαντήσεις εκ των οποίων οι 72 ήταν γυναίκες ποσοστό που ανέρχεται σε 68,6% και από 33 άντρες ποσοστό 31,4%.

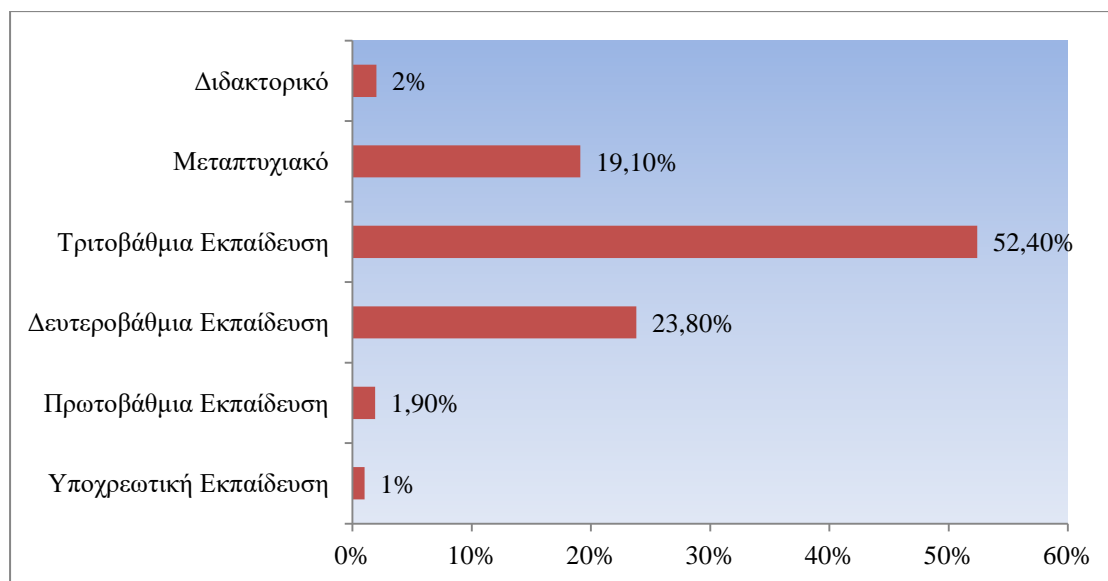
Γράφημα 1: Φύλο των συμμετεχόντων

Στην δεύτερη ερώτηση αναζητείται η ηλικία που περιλαμβάνει άτομα ενήλικα 18-30 ετών, 30-45 ετών, 46-55 και τέλος 56 και άνω ετών. Το μεγαλύτερο ποσοστό που απάντησαν στην έρευνα βρίσκεται σε ηλικία 30-45, ακολουθεί με 16,2% η ηλικία 46-55 και έπειτα με 14,3% η ηλικία 56 και άνω. Ένα μικρό ποσοστό των ερωτηθέντων μόλις το 6,7% είναι σε ηλικία 18-30. Οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι 105.

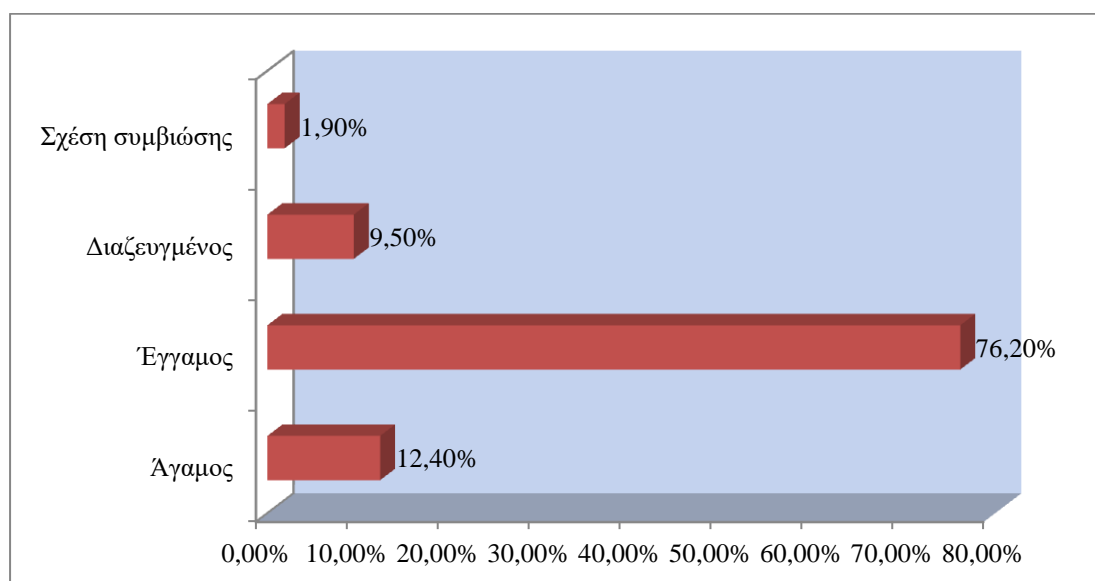
Γράφημα 2: Ηλικία των συμμετεχόντων

Στην τρίτη ερώτηση αναζητείται το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων. Το 52,4% είναι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ενώ το 19,1% είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος και το 23,8% είναι άτομα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

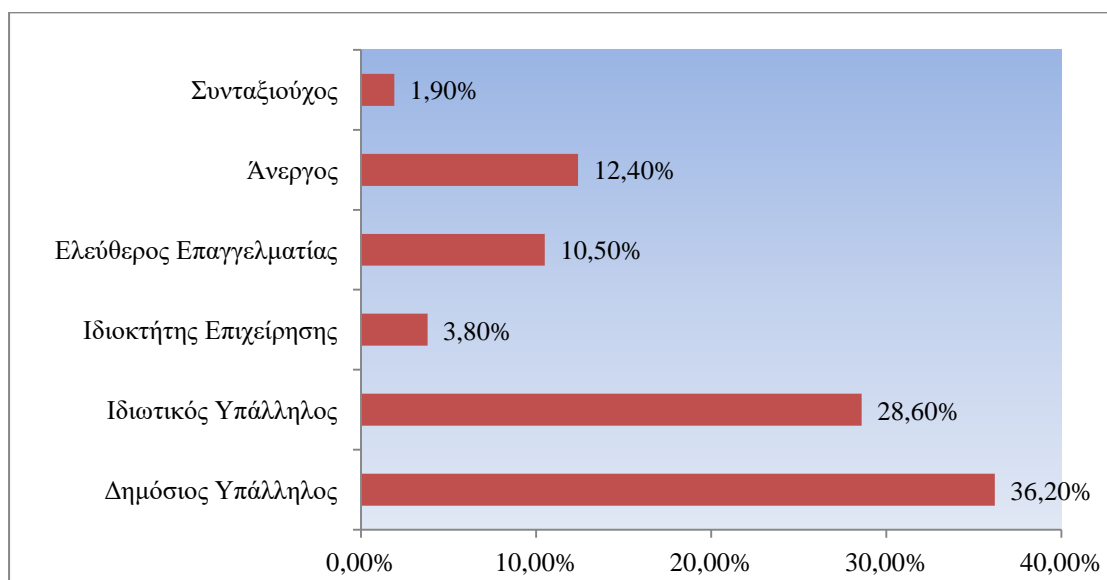
Γράφημα 3: Μορφωτικό επίπεδο των συμμετεχόντων

Στην τέταρτη ερώτηση αναζητείται η οικογενειακή κατάσταση όπου το μεγαλύτερο ποσοστό 76,2% είναι έγγαμοι. Δόθηκαν 105 απαντήσεις.

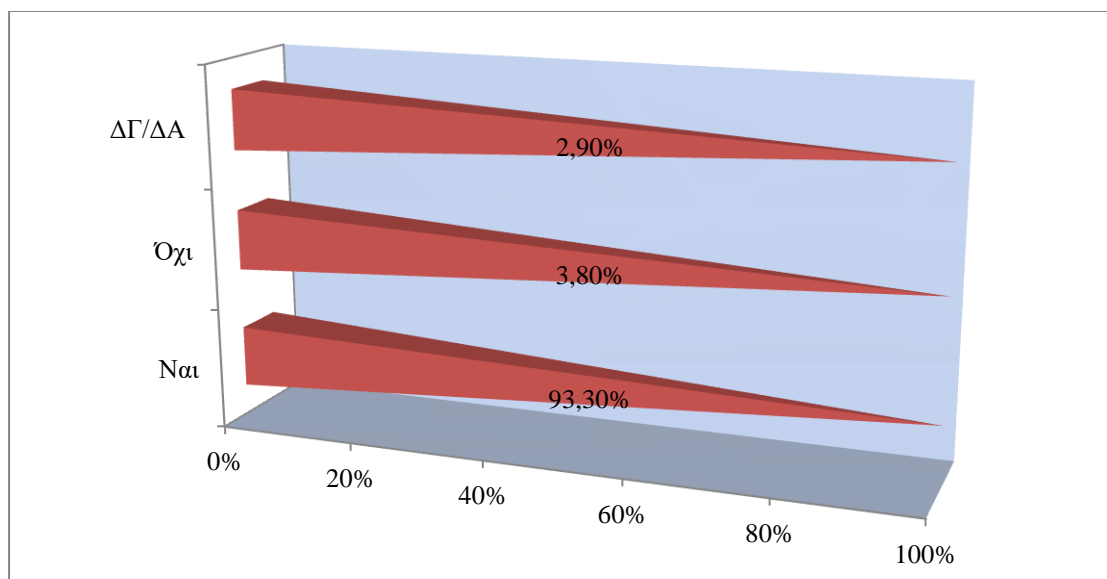
Γράφημα 4: Οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων

Στην πέμπτη ερώτηση ζητείται η επαγγελματική ιδιότητα. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι το 36,2% των ερωτηθέντων είναι δημόσιοι υπάλληλοι, το 28,6% είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 12,4% είναι άνεργοι ενώ το 10,5% είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Ακολουθούν με πολύ μικρά ποσοστά ελεύθεροι επαγγελματίες, συμβασιούχοι, ιδιοκτήτες επιχειρήσεων και συνταξιούχοι.

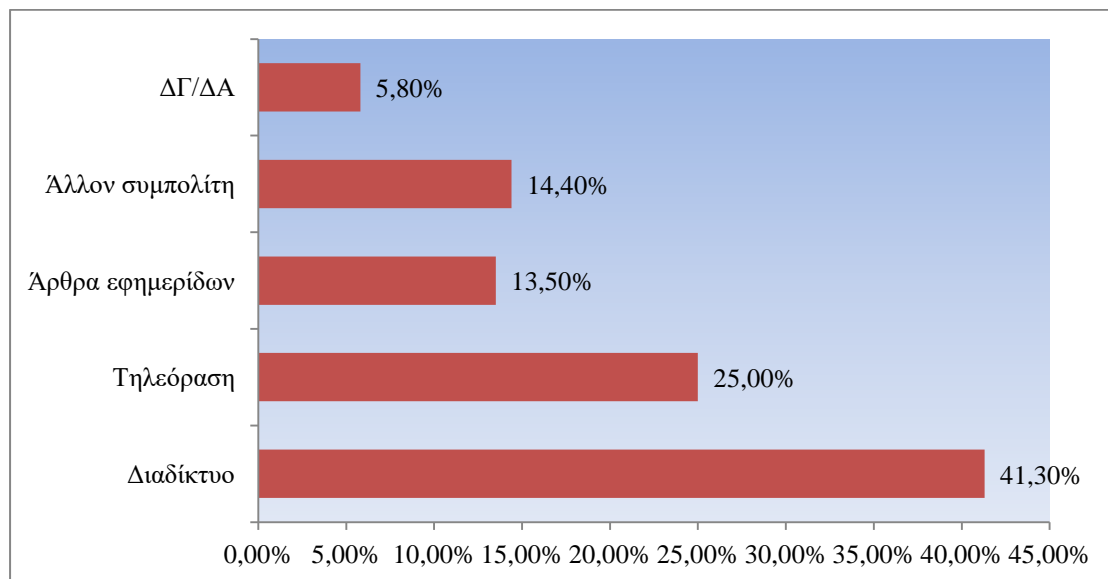
Γράφημα 5: Επαγγελματική ιδιότητα των συμμετεχόντων

Στο δεύτερο μέρος και στην έκτη ερώτηση σχεδόν το σύνολο του δείγματος το 93,3% απάντησε θετικά στο ότι γνωρίζουν τον ΣτΠ. Ελάχιστες ήταν οι απαντήσεις που δόθηκαν ότι δεν γνωρίζουν την Αρχή. Δόθηκαν 105 απαντήσεις.

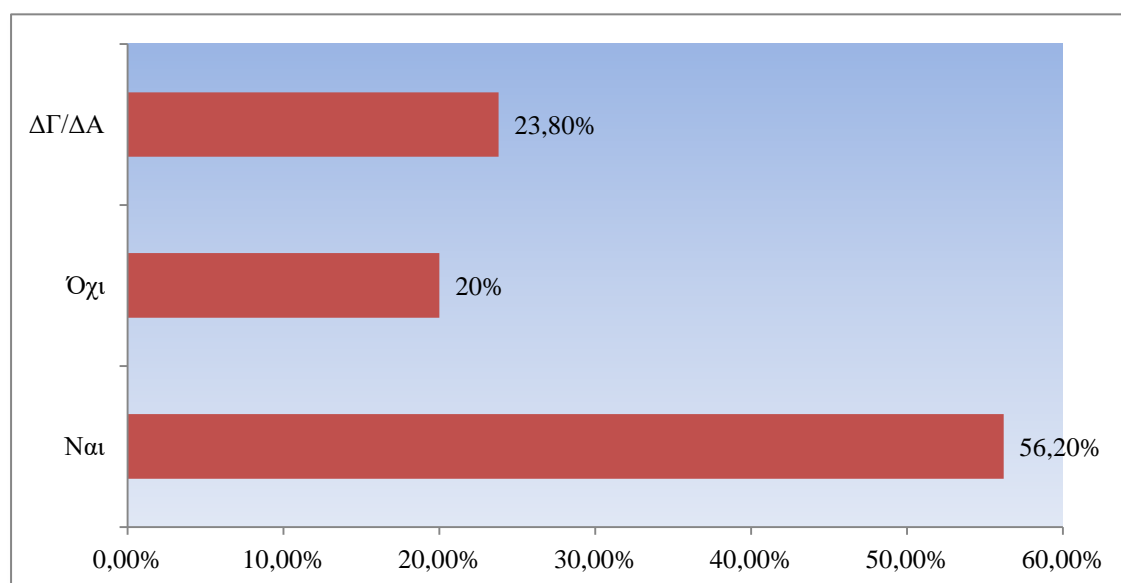
Γράφημα 6: Αν οι συμμετέχοντες γνωρίζουν τον ΣτΠ

Στην ερώτηση από πού γνωρίζουν τον ΣτΠ δόθηκαν 104 απαντήσεις εκ των οποίων το 41,3% απάντησε από το διαδίκτυο. Το 25% απάντησε από την τηλεόραση, το 14,4% από άλλους συμπολίτες, ακολούθησε με 13,5% από άρθρα εφημερίδων και τέλος το 5,8% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν.

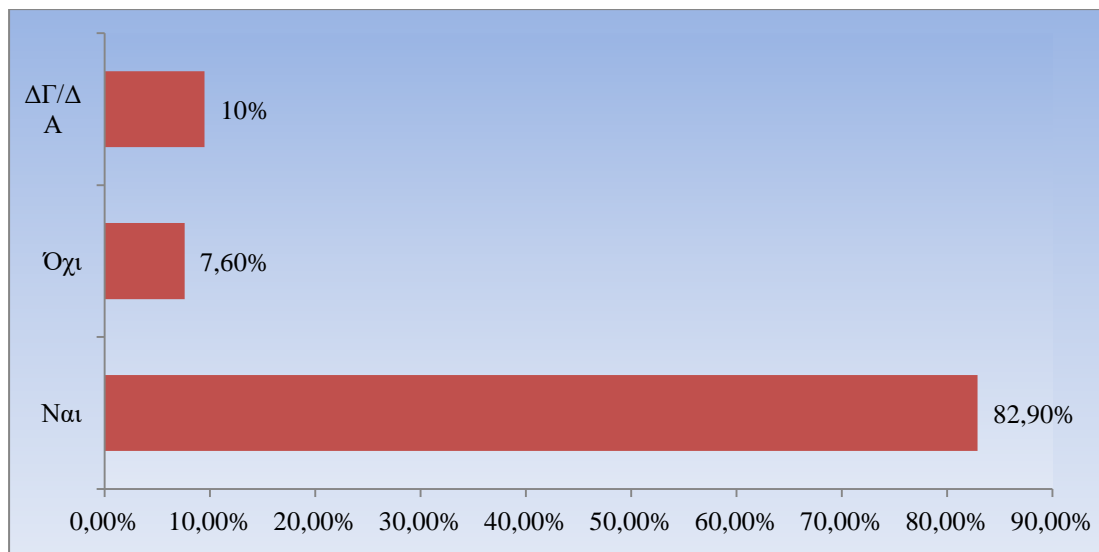
Γράφημα 7: Από πού γνωρίζουν το ΣτΠ

Η επόμενη ερώτηση που ακολούθησε είχε να κάνει με τον αν υπάρχει διαφάνεια και αξιοκρατία στην συγκεκριμένη αρχή. Οι απαντήσεις που δόθηκαν ήταν ναι, όχι και δεν γνωρίζω/δεν απαντώ. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων απάντησε θετικά στο ότι υπάρχει διαφάνεια και αξιοκρατία αγγίζοντας το 56,2% , ενώ το 20,0% έδωσε αρνητική απάντηση και τέλος το 23,8% δεν ήθελαν να απαντήσουν ή δεν γνώριζαν.

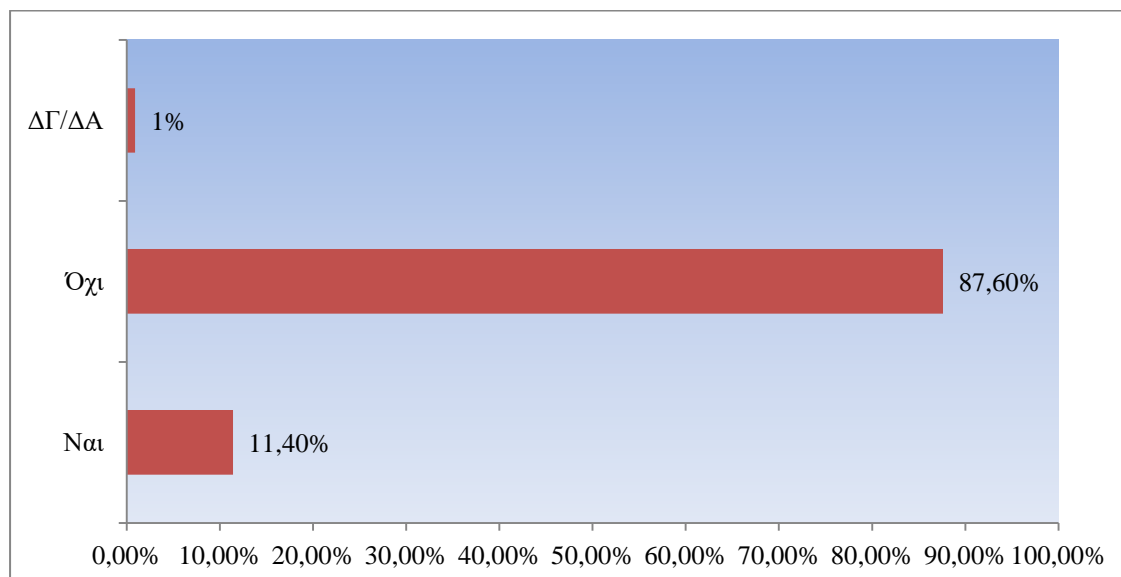
Γράφημα 8: Διαφάνεια και αξιοκρατία στο ΣτΠ

Στην παρακάτω ερώτηση για το αν ο ΣτΠ συμβάλλει θετικά προς το δημόσιο συμφέρον το μεγαλύτερο ποσοστό 82,9% έδωσε θετική απάντηση, ενώ το 7,6% θεωρεί ότι η Αρχή δεν συμβάλλει θετικά έναντι στο κοινωνικό σύνολο.

Γράφημα 9: Συμβολή του ΣτΠ στο δημόσιο συμφέρον

Έπειτα το κοινό ρωτήθηκε αν είχαν προσφύγει ποτέ με αίτηση τους στον ΣτΠ. Απάντησαν 105 άτομα εκ των οποίων τα 11,4% απάντησε θετικά ενώ το 87,6% αρνητικά.

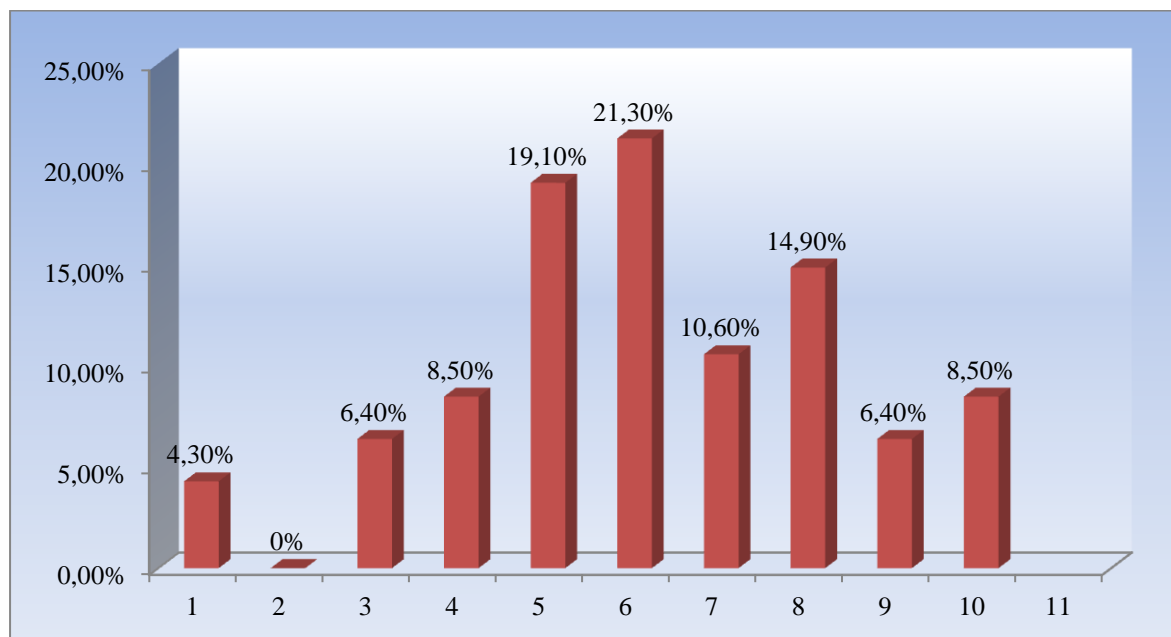
Γράφημα 10: Προσφυγή ερωτηθέντων στο ΣτΠ

Στην παρακάτω ερώτηση αναζητήσαμε ποια ήταν η εξέλιξη της αίτησης που υπέβαλλαν στην Αρχή. Απάντησαν 8 άτομα και οι απαντήσεις που δόθηκαν ήταν 6 αρνητικές και μόλις 2 θετικές.

Αρνητική
Άμεση ανταπόκριση
Δυσκολεύτηκα να επικοινωνήσω μαζί τους και αφότου έστειλα το αίτημα μου δεν πήρα καμία απάντηση.
Αρνητική
Δεν μου απάντησαν ποτέ
Είχα απάντηση, η οποία καθυστέρησε βέβαια, αλλά με κατατόπισε αρκετά
-
δεν σηκωναν καθολου το τηλέφωνο

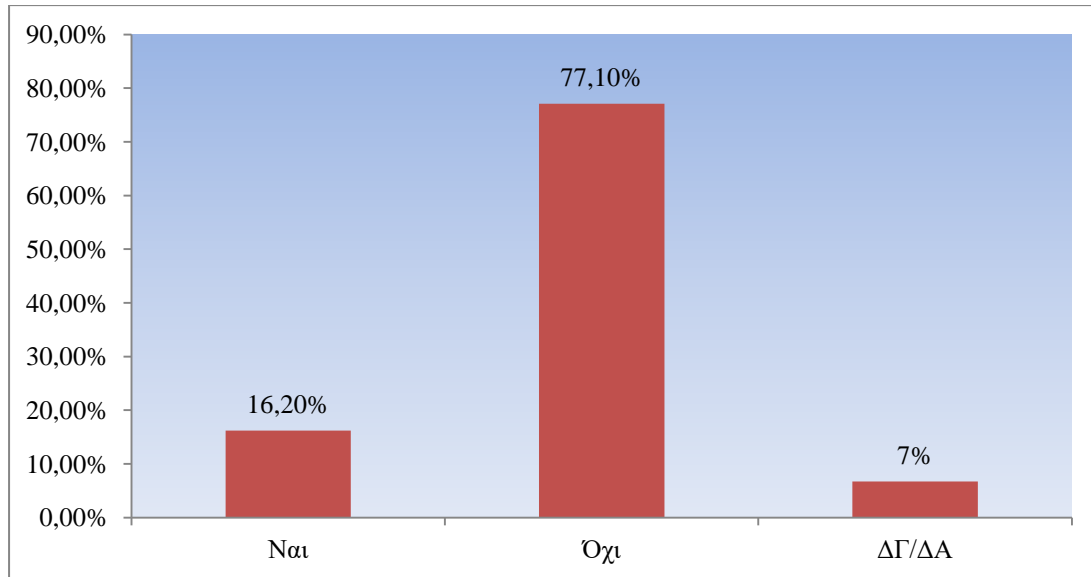
Εικόνα 8: Εξέλιξη αίτησης στο ΣτΠ

Στην παρακάτω ερώτηση κλίμακας ζητήθηκε να βαθμολογήσουν από το 1-10 την εμπειρία τους με την Αρχή. Το 21,3% βρίσκεται στην κλίμακα 6 και ακολουθεί με 19,1% η κλίμακα 5.

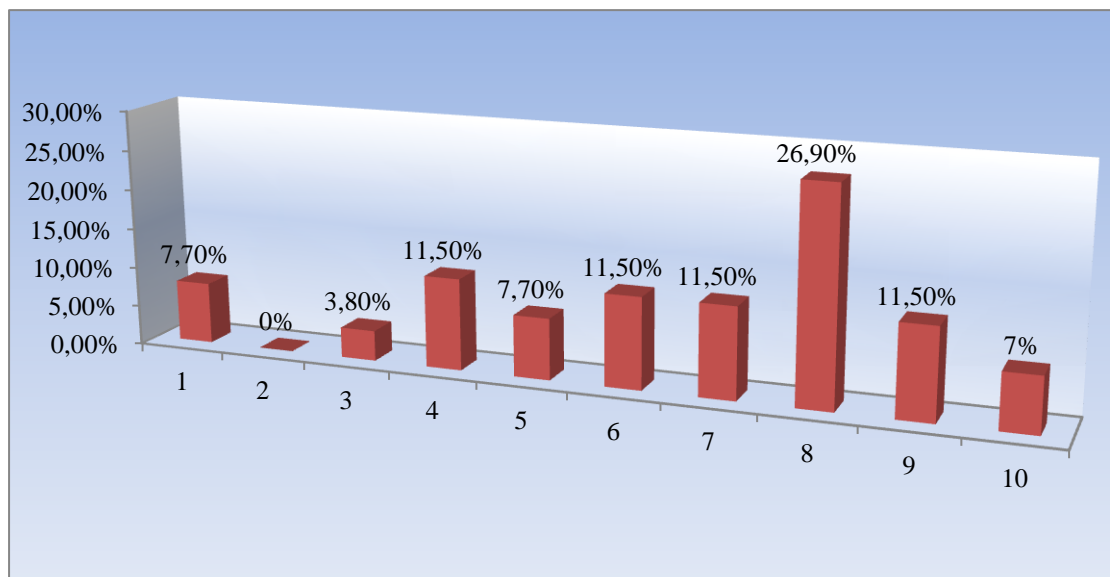
Γράφημα 11: Εμπειρία προσφυγής στο ΣτΠ

Στην επόμενη ερώτηση το κοινό καλέστηκε να απαντήσει αν γνωρίζει κάποιο άτομο που έχει προσφύγει στην Αρχή. Δόθηκαν 105 ερωτήσεις εκ των οποίων το 77,1% απάντησε αρνητικά, ενώ το 16,2% απάντησε θετικά.

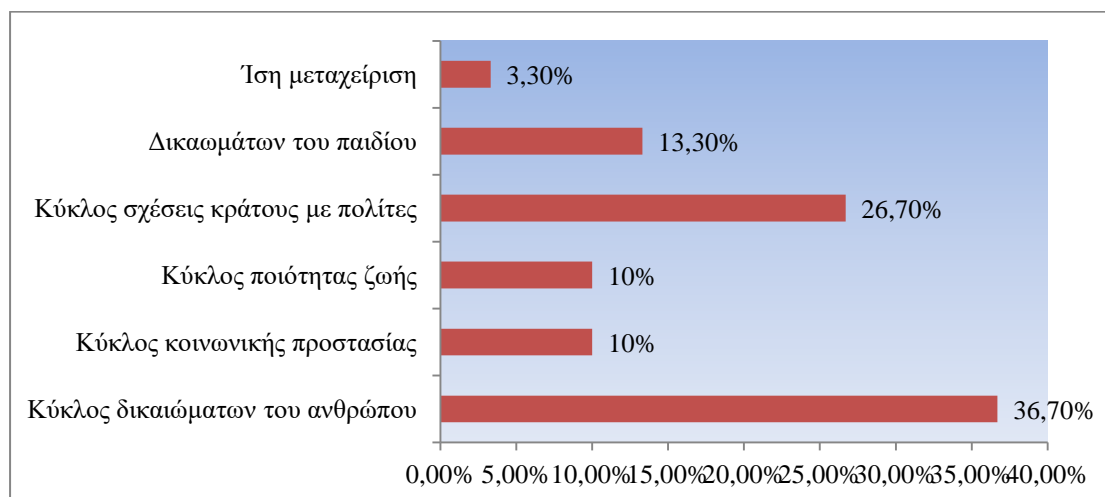
Γράφημα 12: Οικείο πρόσωπο που να έχει προσφύγει στο ΣτΠ

Αφότου απάντησαν στην παραπάνω ερώτηση τους ζητήθηκε να προσδιορίζουν την γνώμη τους για την Αρχή. Δόθηκαν 26 ερωτήσεις εκ των οποίων το 26,9% σε κλίμακα 1-10 απάντησε σε κλίμακα 8. Ενώ οι υπόλοιποι απάντησαν από το 2-10.

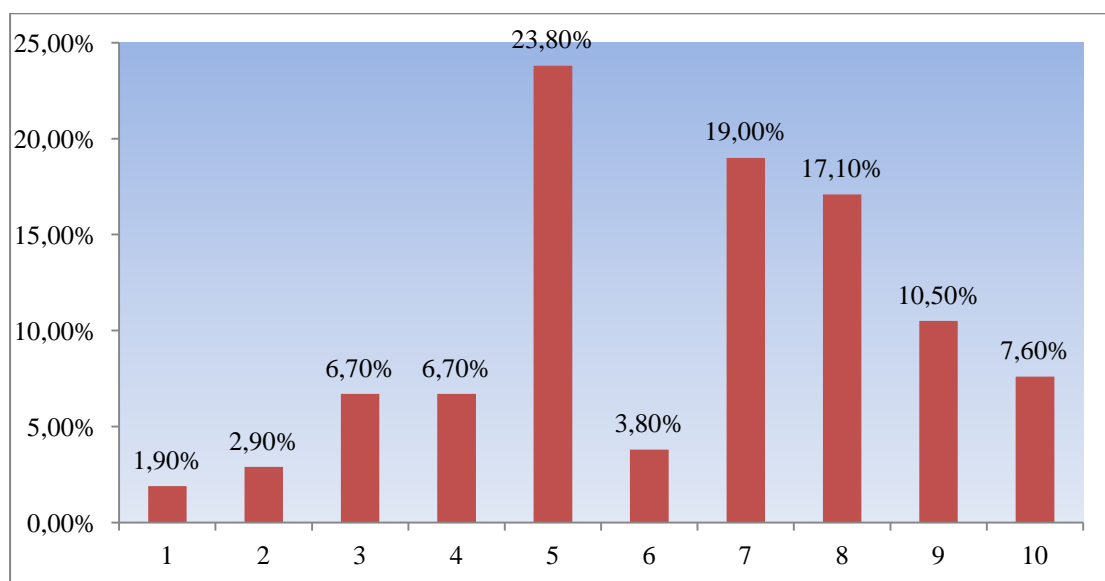
Γράφημα 13: Η γνώμη των πολιτών για τον ΣτΠ

Στην συνέχεια ερωτήθηκαν σε ποίο κύκλο εργασιών από τους έξι αναφερόταν η αίτηση που υπέβαλαν. Δόθηκαν 30 απαντήσεις εκ των οποίων το 36,7% αναφερόταν στον κύκλο δικαιωμάτων του ανθρώπου, ακολούθησε ο κύκλος σχέσεις κράτους με πολίτες με ποσοστό 26,7%. Έπειτα με 13,3% ο κύκλος δικαιωμάτων του παιδιού και από 10% είχαν ο κύκλος κοινωνικής προστασίας και ο κύκλος ποιότητας ζωής.

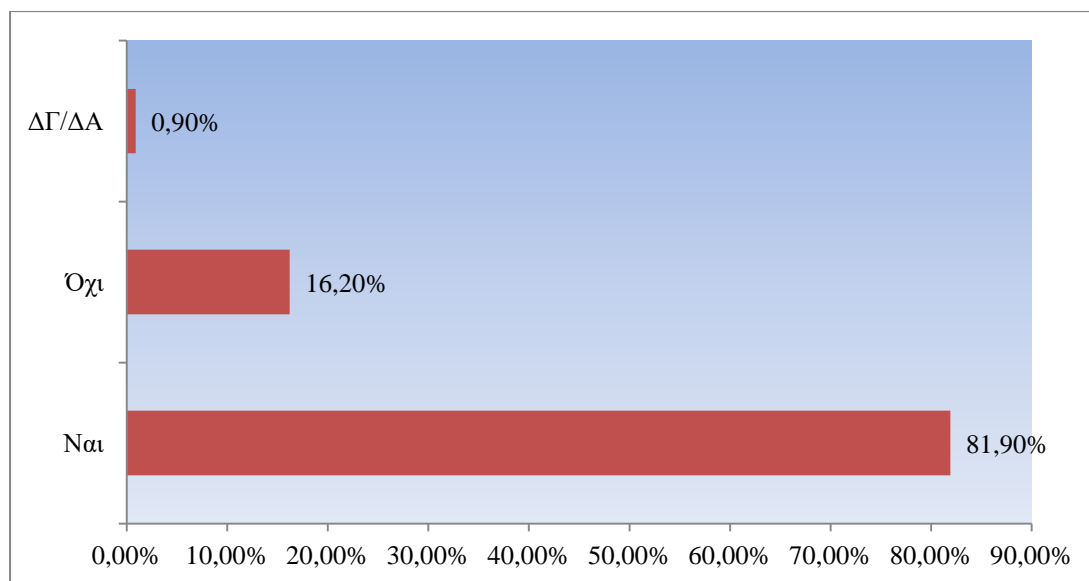
Γράφημα 14: Κύκλος εργασιών

Ακολούθησε ερώτηση κλίμακας ζητώντας από το κοινό να απαντήσει για το κατά πόσο η Αρχή επιτυγχάνει τους στόχους που στηρίζεται. Το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε δίνοντας την κλίμακα 5 καταλαμβάνοντας το 23,8% και ακολούθησε η κλίμακα 7 με ποσοστό 19%. Από τις 105 απάντησαν οι 19 δόθηκαν με κλίμακα 1-4 .

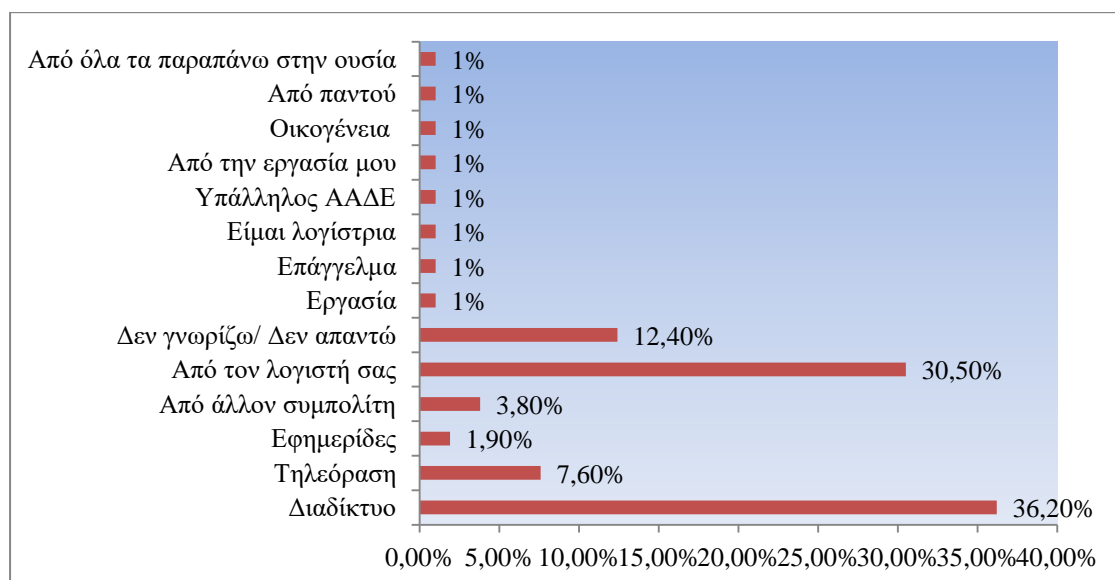
Γράφημα 15: Επίτευξη στόχων ΣτΠ

Στο τρίτο και τελευταίο μέρος του ερωτηματολογίου ζητήθηκε από το κοινό για το αν έχουν εικόνα για την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Δόθηκαν 105 απαντήσεις εκ των οποίων το 81,9% απάντησε θετικά ενώ το 16,2% αρνητικά.

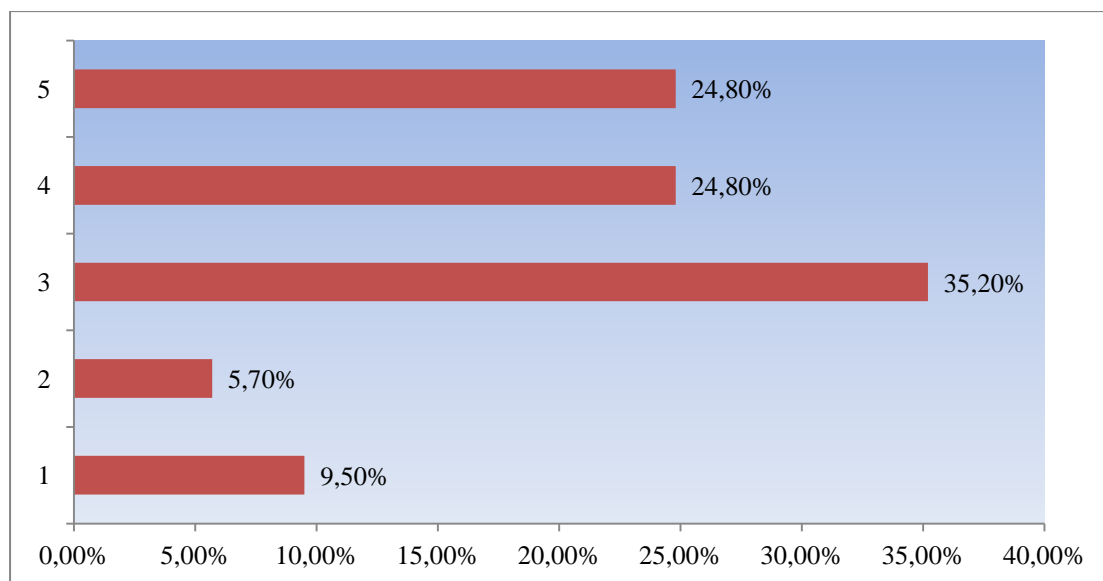
Γράφημα 16: Αν γνωρίζουν την ΑΑΔΕ των συμμετεχόντων

Έπειτα ερωτήθηκε το κοινό από πού γνωρίζουν την Αρχή όπου δόθηκαν 105 απαντήσεις όπου το 36,2% απάντησε από το διαδίκτυο, το 30,5% από την εργασία τους, το 12,4% απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν την Αρχή και ακολούθησαν με μικρά ποσοστά τηλεόραση, εφημερίδα, ότι εργάζονται εκεί κ.α.

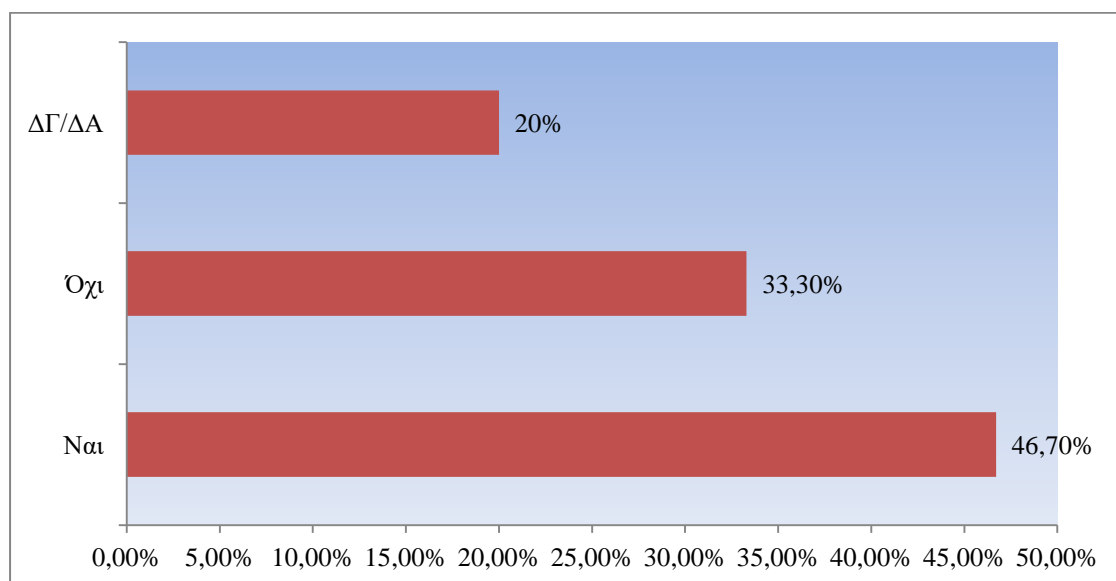
Γράφημα 17: Από πού γνωρίζουν την ΑΑΔΕ οι συμμετέχοντες

Στην επόμενη ερώτηση κλίμακας 1-5 τους ζητήθηκε να καταθέσουν την εμπειρία τους από την Αρχή. Δόθηκαν 105 απαντήσεις εκ των οποίων το 35,2% απάντησε με κλίμακα 3 προς 5. Με κλίμακα 4 και 5 απάντησαν 49,6%. Τέλος 16 άτομα απάντησαν κλίμακα 1 και 2.

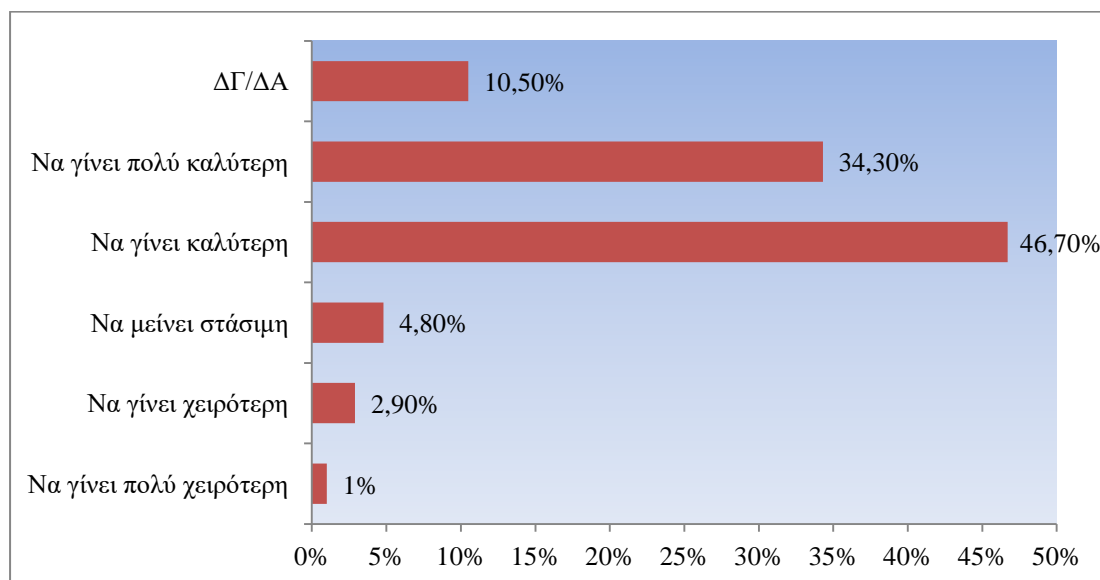
Γράφημα 18: Εμπειρία επαφής με την ΑΑΔΕ

Το κοινό ερωτήθηκε αν πιστεύουν ότι η άποψη που έχουν εκείνοι για την Αρχή αν συμπίπτει με άλλους συμπολίτες. Απάντησαν 105 άτομα εκ των οποίων το 46,7% έδωσε θετική απάντηση, το 20% αρνητική και τέλος το 33,3% απάντησαν δεν γνωρίζω/δεν απαντώ.

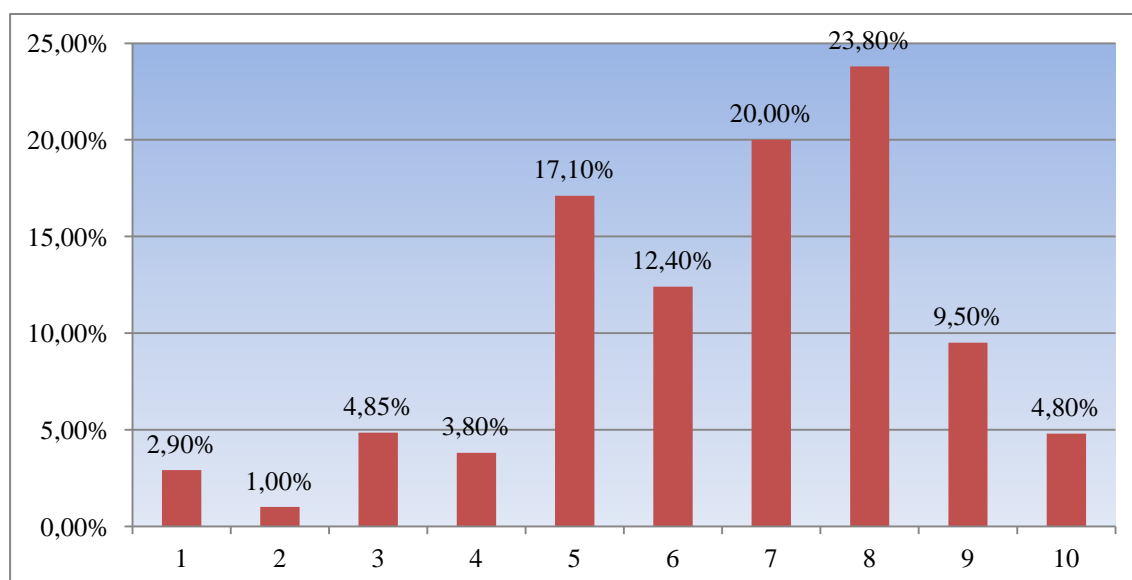
Γράφημα 19: Άποψη συμπολιτών για την ΑΑΔΕ

Στην ερώτηση για το τι είδους προσδοκίες περιμένουν από την Αρχή δόθηκαν 105 απαντήσεις εκ των οποίων το 46,7% προσδοκά να γίνει καλύτερη. Ενώ το 34,3% την οραματίζεται πολύ καλύτερη. Μικρό ποσοστό απάντησε δεν γνωρίζω / δεν απαντώ καθώς και λίγο ήταν που θεωρούν ότι θα γίνει χειρότερη.

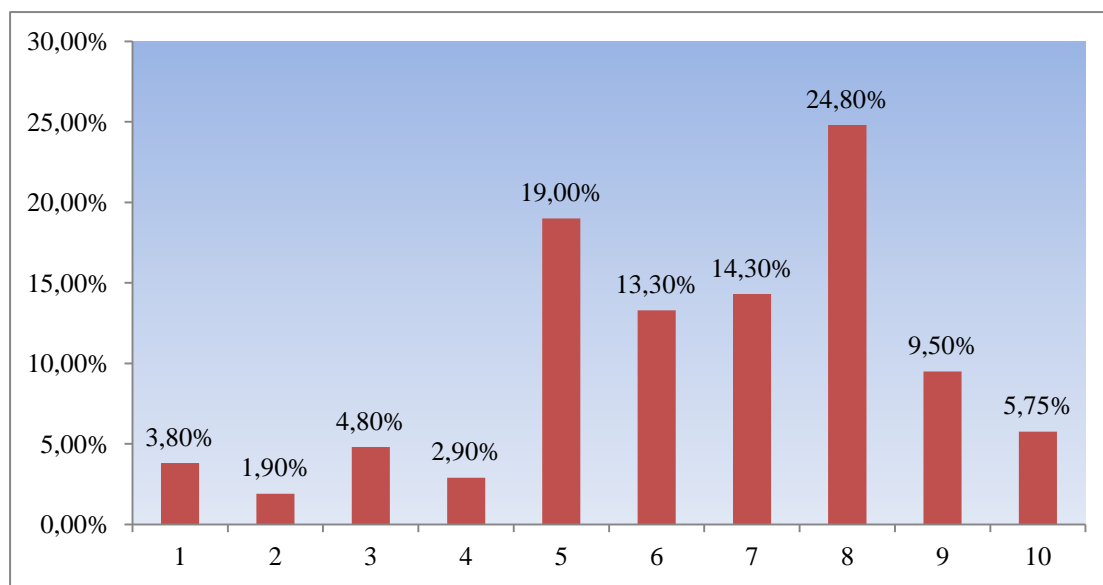
Γράφημα 20: Προσδοκίες πολιτών από την ΑΑΔΕ

Στην επόμενη ερώτηση κλίμακας τους ζητήθηκε να βαθμολογήσουν την ικανοποίηση τους από την λειτουργία της Αρχής. Δόθηκαν 105 απαντήσεις εκ των οποίων το 23,8% είναι αρκετά ικανοποιημένη επιλέγοντας 8 σε κλίμακα 1-10 και ακολουθεί 20% με κλίμακα 7. Από τις απαντήσεις 31 άτομα απάντησαν με 1-5 κλίμακα, ενώ 15 άτομα με κλίμακα 9 και 10.

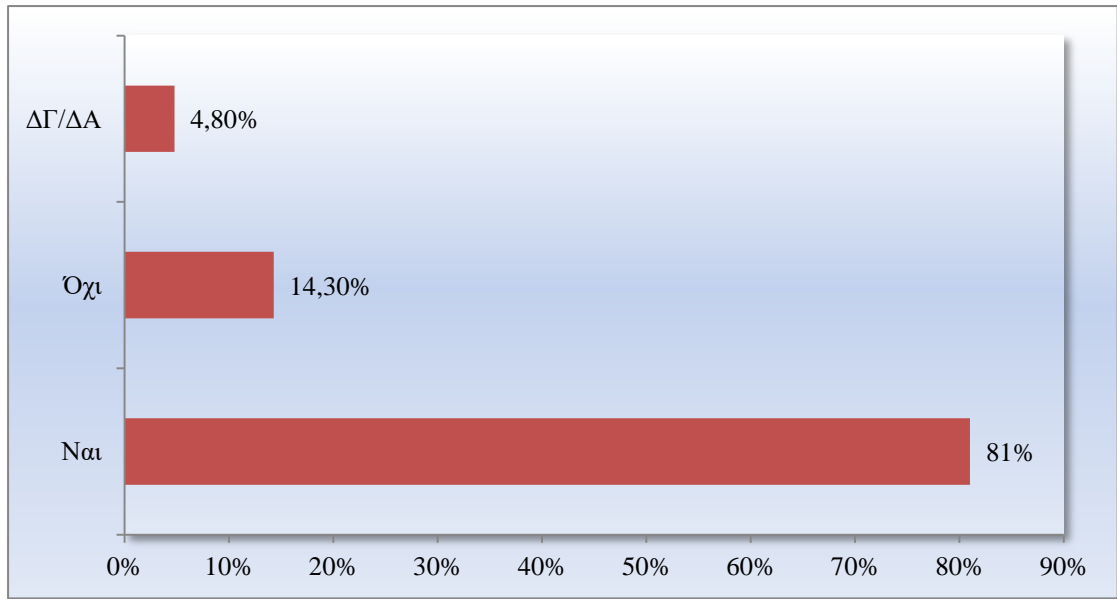
Γράφημα 21: Ικανοποίηση πολιτών από την ΑΑΔΕ

Στην επόμενη ερώτηση η οποία και αυτή ήταν κλίμακας του ζητήθηκε να απαντήσουν με κλίμακα 1-10 για το αν η Αρχή επιτυγχάνει τους στόχους της. Δόθηκαν 105 απαντήσεις. Το 24,8% έδωσε απάντηση 8 με κλίμακα 1-10, ενώ 16 άτομα απάντησαν με κλίμακα 9 & 10. Δεκατέσσερα άτομα απάντησαν με κλίμακα 1-4.

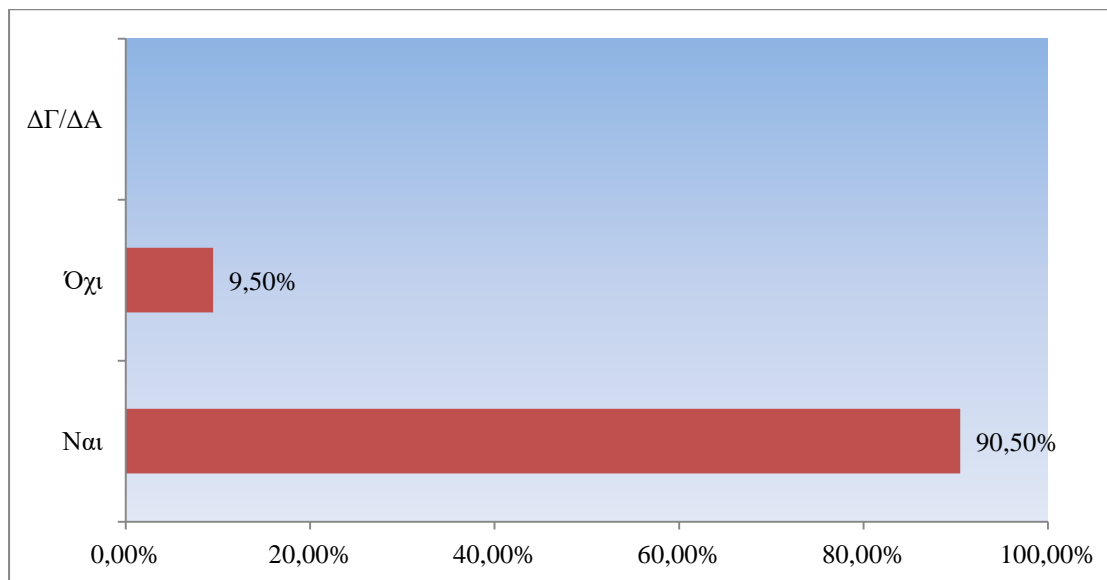
Γράφημα 22: Επίτευξη στόχων της ΑΑΔΕ

Στην επόμενη ερώτηση κλήθηκαν να δώσουν απάντηση για το αν γνωρίζουν την νέα ψηφιακή πύλη myAADE. Δόθηκαν 105 απαντήσεις όπου το 81% απάντησε θετικά ενώ το 14,3% αρνητικά. Λίγοι ήταν εκείνοι που δεν γνώριζαν ή δεν ήθελαν να απαντήσουν.

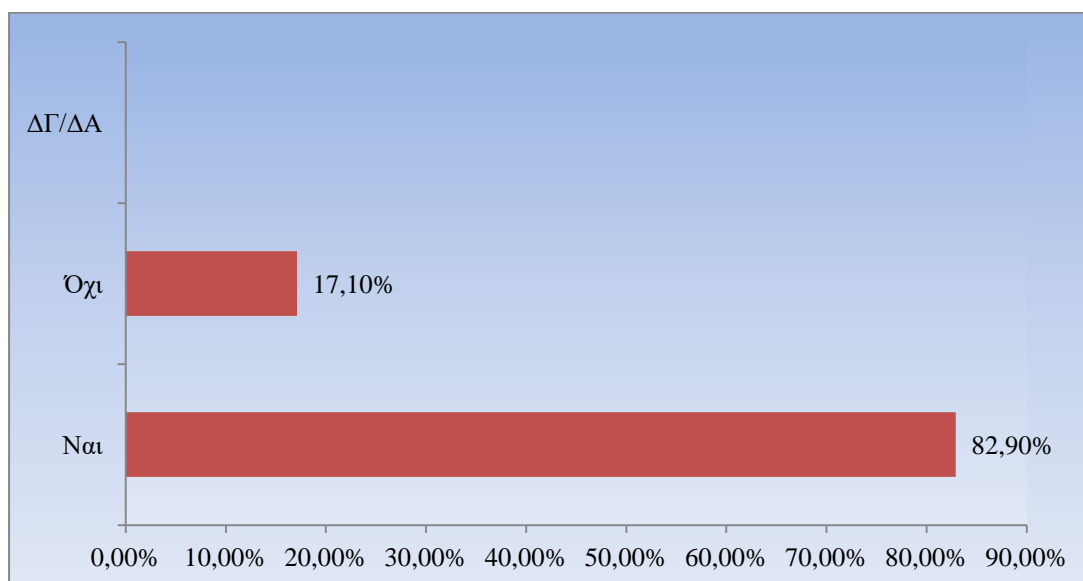
Γράφημα 23: Ψηφιακή πύλη myAADE

Αμέσως μετά το κοινό ερωτήθηκε ποια είναι η γνώμη τους σχετικά με το αν διευκολύνθηκαν οι επιχειρηματικές καθώς και ιδιωτικές δραστηριότητες μέσω της νέας ψηφιακής πύλης. Απάντησαν 105 άτομα εκ των οποίων το 90,5% έδωσε θετική απάντηση ενώ μόλις το 9,5% έδωσε αρνητική απάντηση.

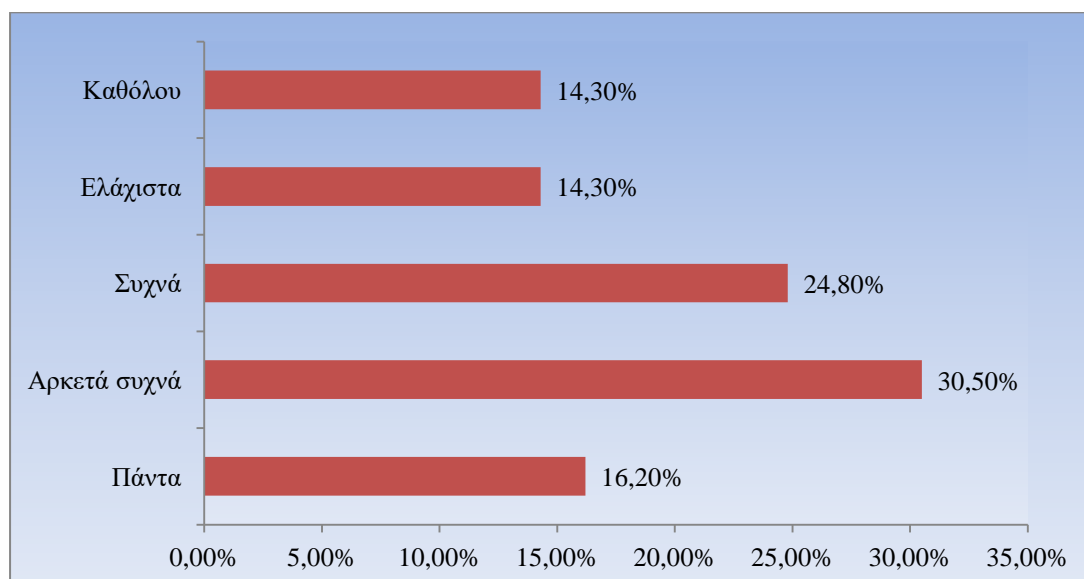
Γράφημα 24: Διευκόλυνση εργασιών μέσω myAADE

Στην επόμενη ερώτηση το κοινό απάντησε για το αν χρησιμοποιεί την ηλεκτρονική πύλη. Το 82,9% έδωσε θετική απάντηση ενώ μόλις το 17,1% απάντησε αρνητικά.

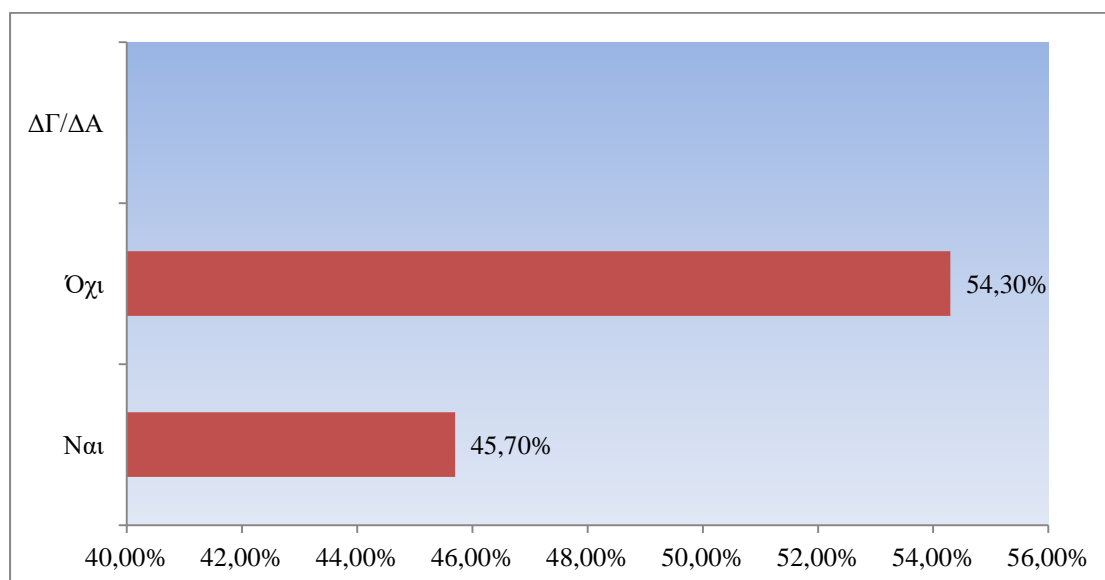
Γράφημα 25: Χρησιμοποίηση ηλεκτρονικής πύλης συμμετεχόντων

Με την παραπάνω ερώτηση επιχειρήθηκε να διαπιστωθεί κατά πόσο συχνά οι πολίτες χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική πύλη. Δόθηκαν 105 απαντήσεις όπου το 30,5% μας είπε ότι την χρησιμοποιεί αρκετά συχνά. Το 24,8% αρκετά συχνά, το 16,2% πάντα, και τέλος από 14,3% απάντησαν ελάχιστα ή καθόλου.

Γράφημα 26: Συχνότητα χρησιμοποίησης ηλεκτρονικής πύλης

Τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου ήταν αν πιστεύει το κοινό ότι ελαχιστοποιήθηκε η φοροδιαφυγή και το λαθρεμπόριο. Δόθηκαν 105 απαντήσεις εκ των οποίων το 54,3% έδωσε θετική απάντηση , ενώ το 45,7% έδωσε αρνητική απάντηση.

Γράφημα 27: Ελαχιστοποίηση φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου

Με το εργαλείο της στατιστικής ανάλυσης IBM SPSS statics 25 πραγματοποιήθηκε η ανάλυση των αποτελεσμάτων από την έρευνα του ερωτηματολογίου. Η εξαγωγή των δεδομένων έγινε από την φόρμα Google drive σε μορφή Excel Microsoft και κωδικοποιήθηκε σε μορφή κατάλληλη για την περαιτέρω στατιστική επεξεργασία. Από το δείγμα των 105 ερωτηθέντων οι απαντήσεις που δόθηκαν στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου οι 6 αναλύθηκαν ως ποσοτικές τακτικές μεταβλητές Ordinal και οι υπόλοιπες ως ονομαστικές μεταβλητές Nominal. Με το SPSS μπορούμε έχουμε την δυνατότητα να βγάλουμε κάποια ερώτηση ώστε να αυξηθεί ο συντελεστής αξιοπιστίας,. Επίσης, ενδέχεται να μην βγάλουμε καμία ερώτηση γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να μειωθεί ο συντελεστής.

Έπειτα επιχειρήθηκε η αναζήτηση του συντελεστή αξιοπιστίας (Cronbach's alpha), όπου μας δείχνει το κατά πόσο μπορεί να θεωρηθεί ένα σύνολο αντικειμένων κατά την ουσία μεταβλητών ως μια ομάδα. Αναφέρεται σε μεταβλητές που έχουν ως μέτρο Ordinal δηλαδή είναι ιεραρχικές ποιοτικές όπως είναι οι μεταβλητές που είναι στην κλίμακα Likert. Εδώ έχουμε 6 ερωτήσεις από το ερωτηματολόγιο στο οποίο έχουν απαντήσει οι ερωτηθέντες και η τιμή κυμαίνεται από το 0-1. Υπολογίστηκαν οι μέσοι όροι των απαντήσεων από τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου και πραγματοποιήθηκε ο έλεγχος αξιοπιστίας. Το αποτέλεσμα όσο πιο κοντά βρίσκεται στο 1 τόσο μεγαλύτερη εσωτερική συνέπεια και αξιοπιστία υπάρχει.

4.4 Ανάλυση αποτελεσμάτων Cronbach's Alpha

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες: Ο πίνακας 2 μας δείχνει αν υπάρχουν κάποιες μεταβλητές οι οποίες ήταν ελλείπουσες ή όχι. Εδώ έχουμε βάλει 6 ερωτήσεις όπου ο συντελεστής αξιοπιστίας Cronbach's A είναι 0,811 και εκείνος που λαμβάνει την κοινή διακύμανση είναι 0,0830.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.811	.830	6

Πίνακας 2: Στατιστικές αξιοπιστίας

Στον παρακάτω πίνακα 3 παρουσιάζονται κάποια στατιστικά στοιχεία όπως είναι ο μέσος όρος και η τυπική απόκλιση.

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	5.89	2.246	18
ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	6.28	2.585	18
ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	7.06	2.014	18
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	3.61	1.195	18
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	6.78	1.896	18
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	6.56	2.357	18

Πίνακας 3: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση

Έπειτα ο παρακάτω πίνακα είναι ένας εσωτερικός συντελεστής συσχέτισης μια μήτρα R μεταξύ των μεταβλητών, αυτός ο συντελεστής κυμαίνεται από -1 έως 1. Παρατηρούμε ότι η ερώτηση για την εμπειρία προσφυγής και η γνώμη των τρίτων έχουν συντελεστή συσχέτισης ,603 και ούτω καθεξής. Και φυσικά όταν συσχετίζονται μια μεταβλητή με τον εαυτό της συσχετίζονται απόλυτα και βρίσκονται στο 1.

Inter-Item Correlation Matrix

	ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	1.000	.603	.118	.158	.201	.257
ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	.603	1.000	.426	.437	.457	.572
ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	.118	.426	1.000	.498	.450	.390
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	.158	.437	.498	1.000	.790	.687
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	.201	.457	.450	.790	1.000	.674
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	.257	.572	.390	.687	.674	1.000

Πίνακας 4: Πίνακας συσχέτισης στοιχείων

Στον παρακάτω πίνακα θα εστιάσουμε στο Croanbach's alpha if item deleted. Αυτό που μπορούμε να παρατηρήσουμε και έχει μεγάλη σημασία είναι ότι αν αφαιρέσουμε την πρώτη ερώτηση – μεταβλητή και ξανά τρέξουμε την ανάλυση ο συντελεστής αξιοπιστίας από 0,811(πίνακας 2) θα αυξηθεί σε 0,826. Επομένως και σύμφωνα με αυτά που αναφέραμε παραπάνω ότι ο συντελεστής αξιοπιστίας όσο πιο κοντά βρίσκεται στο 1 τόσο μεγαλύτερη αξιοπιστία έχει θα τον αφαιρέσουμε. Τα νέα αποτελέσματα που προέκυψαν μετά την αφαίρεση της μεταβλητής από την εμπειρία προσφυγής των ερωτηθέντων στην ΑΑΔΕ παρουσιάζονται παρακάτω στον πίνακα 5

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	30.28	62.918	.375	.395	.826
ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	29.89	49.046	.707	.595	.748
ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	29.11	62.222	.474	.323	.802
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	32.56	66.497	.687	.688	.781
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	29.39	58.487	.664	.662	.763
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	29.61	52.487	.682	.591	.754

Πίνακας 5: Σύνολο στατιστικών στοιχείων

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.862	.883	5

Πίνακας 6: Στατιστική αξιοπιστίας μετά την αφαίρεση μεταβλητής

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	24.27	41.565	.626	.461	.857
ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	23.73	46.445	.631	.420	.846
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	27.12	53.866	.749	.714	.845
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	23.88	44.106	.768	.737	.812
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	24.08	39.194	.794	.700	.803

Πίνακας 7: Σύνολο στατιστικών στοιχείων μετά την αφαίρεση της μεταβλητής

Ο συντελεστής αξιοπιστίας για την γνώμη που έχουν σχηματίσει τρίτοι αυξήθηκε από ,748 σε ,857. Στην ερώτηση αν πραγματοποιούνται οι στόχοι που έχει ο ΣτΠ αυξήθηκε από ,802 σε ,845. Ο συντελεστής αξιοπιστίας για την εμπειρία τους από την ΑΑΔΕ αυξήθηκε από ,781 σε ,845. Η ικανοποίηση των πελατών της ΑΑΔΕ

από την λειτουργία τους αυξήθηκε από ,763 σε ,812 και τέλος το αποτέλεσμα από τους στόχους που έχει βάλει η ΑΑΔΕ αυξήθηκε σε ,803 από ,754.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου αξιοπιστίας θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι αρκετά καλός εφόσον βρίσκεται από 0,8 -0,9.

4.5 Πίνακες συχνότητας και περιγραφική ανάλυση με το SPSS

Στους παρακάτω πίνακες συχνότητας παρουσιάζονται στην πρώτη στήλη οι μεταβλητές που έχουμε ορίσει, στην δεύτερη στήλη τα άτομα που έχουν συμμετέχει στην έρευνα, στην τρίτη στήλη το ποσοστό βάση των μεταβλητών και τέλος το άθροισμα του ποσοστού.

1.ΦΥΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	33	31.4	31.4	31.4
	1	72	68.6	68.6	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 8: Φύλο συμμετεχόντων

2.ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	7	6.7	6.7	6.7
	1	66	62.9	62.9	69.5
	2	17	16.2	16.2	85.7
	3	15	14.3	14.3	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 9: Ηλικία συμμετεχόντων

3.ΜΟΡΦΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	25	23.8	23.8	23.8
	5	2	1.9	1.9	25.7
	4	20	19.0	19.0	44.8
	1	2	1.9	1.9	46.7
	3	55	52.4	52.4	99.0

	0	1	1.0	1.0	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 10: Πίνακας μόρφωσης συμμετεχόντων

4.ΟΙΚΟΓ.ΚΑΤΑΣΤ. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	13	12.4	12.4	12.4
	2	10	9.5	9.5	21.9
	1	80	76.2	76.2	98.1
	3	2	1.9	1.9	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 11: Οικογενειακής κατάστασης συμμετεχόντων

5.ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4	13	12.4	12.4	12.4
	6	1	1.0	1.0	13.3
	0	38	36.2	36.2	49.5
	3	14	13.3	13.3	62.9
	2	4	3.8	3.8	66.7
	1	30	28.6	28.6	95.2
	6	1	1.0	1.0	96.2
	5	4	3.8	3.8	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 12: Εργασιακή κατάσταση συμμετεχόντων

6.ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3	2.9	2.9	2.9
	0	98	93.3	93.3	96.2
	1	4	3.8	3.8	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 13: Συνήγορος Του Πολίτη

7.ΠΗΓΗ ΣτΠ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid		1	1.0	1.0	1.0
	3	15	14.3	14.3	15.2
	2	14	13.3	13.3	28.6
	4	6	5.7	5.7	34.3
	0	43	41.0	41.0	75.2
	1	26	24.8	24.8	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 14: Πηγή Συνηγόρου Του Πολίτη

8.ΠΟΙΑ Η ΓΝΩΜΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	25	23.8	23.8	23.8
	0	59	56.2	56.2	80.0
	1	21	20.0	20.0	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 15: Γνώμη συμμετεχόντων

9.ΘΕΤΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	10	9.5	9.5	9.5
	0	87	82.9	82.9	92.4
	1	8	7.6	7.6	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 16: Πίνακας θετικού αποτελέσματος

10.ΠΡΟΣΦΥΓΗ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	1.0	1.0	1.0
	0	12	11.4	11.4	12.4

	1	92	87.6	87.6	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 17: Πίνακας προσφυγής στο ΣτΠ

11.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid		97	92.4	92.4	92.4
	-	1	1.0	1.0	93.3
	1	1	1.0	1.0	94.3
	0	2	1.9	1.9	96.2
	5	1	1.0	1.0	97.1
	2	1	1.0	1.0	98.1
	4	1	1.0	1.0	99.0
	3	1	1.0	1.0	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 18: Πίνακας αποτελέσματος μετά την προσφυγή

12.ΟΙΚΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	7	6.7	6.7	6.7
	0	17	16.2	16.2	22.9
	1	81	77.1	77.1	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 19: Πίνακας οικείων ατόμων που απευθύνθηκαν στον ΣτΠ

13.ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	2	1.9	7.7	7.7
	2	1	1.0	3.8	11.5
	3	3	2.9	11.5	23.1
	4	2	1.9	7.7	30.8
	5	3	2.9	11.5	42.3

	6	3	2.9	11.5	53.8
	7	7	6.7	26.9	80.8
	8	3	2.9	11.5	92.3
	9	2	1.9	7.7	100.0
	Total	26	24.8	100.0	
Missing	System	79	75.2		
Total		105	100.0		

Πίνακας 20: Πίνακας γνώμης τρίτων

14.ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid		75	71.4	71.4	71.4
	4	4	3.8	3.8	75.2
	5	1	1.0	1.0	76.2
	0	11	10.5	10.5	86.7
	1	3	2.9	2.9	89.5
	2	3	2.9	2.9	92.4
	3	8	7.6	7.6	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 21: Πίνακας Κύκλων εργασιών

14.ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	2	1.9	1.9	1.9
	1	3	2.9	2.9	4.8
	2	7	6.7	6.7	11.4
	3	7	6.7	6.7	18.1
	4	25	23.8	23.8	41.9
	5	4	3.8	3.8	45.7
	6	20	19.0	19.0	64.8
	7	18	17.1	17.1	81.9
	8	11	10.5	10.5	92.4
	9	8	7.6	7.6	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 22: Πίνακας επίτευξη στόχων

15.ΑΑΔΕ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	2	1.9	1.9	1.9
	0	86	81.9	81.9	83.8
	1	17	16.2	16.2	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 23: Πίνακας ΑΑΔΕ

16.ΑΠΟ ΠΟΥ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΑΔΕ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	4	3.8	3.8	3.8
	11	1	1.0	1.0	4.8
	6	1	1.0	1.0	5.7
	4	32	30.5	30.5	36.2
	5	13	12.4	12.4	48.6
	0	38	36.2	36.2	84.8
	9	1	1.0	1.0	85.7
	7	1	1.0	1.0	86.7
	13	1	1.0	1.0	87.6
	2	2	1.9	1.9	89.5
	8	1	1.0	1.0	90.5
	10	1	1.0	1.0	91.4
	1	8	7.6	7.6	99.0
	12	1	1.0	1.0	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 24: Πίνακας προέλευση πηγής ΑΑΔΕ

17.ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	10	9.5	9.5	9.5
	1	6	5.7	5.7	15.2
	2	37	35.2	35.2	50.5
	3	26	24.8	24.8	75.2

	4	26	24.8	24.8	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 25: Εμπειρίας από την ΑΑΔΕ

18.ΑΠΟΨΗ ΤΡΙΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	35	33.3	33.3	33.3
	0	49	46.7	46.7	80.0
	1	21	20.0	20.0	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 26: Πίνακας απόψεων τρίτων για την ΑΑΔΕ

19.ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	5	11	10.5	10.5	10.5
	3	49	46.7	46.7	57.1
	4	36	34.3	34.3	91.4
	0	1	1.0	1.0	92.4
	1	3	2.9	2.9	95.2
	2	5	4.8	4.8	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 27: Πίνακας προσδοκιών από την ΑΑΔΕ

20.ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	3	2.9	2.9	2.9
	1	1	1.0	1.0	3.8
	2	5	4.8	4.8	8.6
	3	4	3.8	3.8	12.4
	4	18	17.1	17.1	29.5
	5	13	12.4	12.4	41.9

	6	21	20.0	20.0	61.9
	7	25	23.8	23.8	85.7
	8	10	9.5	9.5	95.2
	9	5	4.8	4.8	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 28: Πίνακας ικανοποίησης από την ΑΑΔΕ

21.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	4	3.8	3.8	3.8
	1	2	1.9	1.9	5.7
	2	5	4.8	4.8	10.5
	3	3	2.9	2.9	13.3
	4	20	19.0	19.0	32.4
	5	14	13.3	13.3	45.7
	6	15	14.3	14.3	60.0
	7	26	24.8	24.8	84.8
	8	10	9.5	9.5	94.3
	9	6	5.7	5.7	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 29: Πίνακας αποτελεσμάτων από την ΑΑΔΕ

22.ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΥΛΗ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	5	4.8	4.8	4.8
	0	85	81.0	81.0	85.7
	1	15	14.3	14.3	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 30: Πίνακας ψηφιακής πύλης

23.ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent

Valid	0	95	90.5	90.5	90.5
	1	10	9.5	9.5	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 31: Πίνακας απόδοσης εργασιών από την ΑΑΔΕ

24.ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΥΛΗΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	87	82.9	82.9	82.9
	1	18	17.1	17.1	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 32: Πίνακας χρησιμοποίησης ψηφιακής πύλης

25.ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	32	30.5	30.5	30.5
	3	15	14.3	14.3	44.8
	4	15	14.3	14.3	59.0
	0	17	16.2	16.2	75.2
	2	26	24.8	24.8	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 33: Πίνακας συχνότητας χρησιμοποίησης ψηφιακής πύλης

26.ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	48	45.7	45.7	45.7
	1	57	54.3	54.3	100.0
	Total	105	100.0	100.0	

Πίνακας 34: Πίνακας ελαχιστοποίησης φοροδιαφυγής & λαθρεμπορίου

4.6 Συντελεστής συσχέτισης & μερικής συσχέτισης r Pearson SPSS

Στους παρακάτω πίνακες (πίνακας 1.35 & πίνακας 1.37) παρουσιάζεται ο συντελεστής γραμμικής συσχέτισης r Pearson. Επιλέγουμε τα στοιχεία που θέλουμε να μελετήσουμε και δημιουργούμε μέσω του προγράμματος μια μήτρα συσχετίσεων. Επισημαίνουμε ότι ο συντελεστής αυτός παίρνει τιμές από -1 έως το 1 ενώ το 0 μας δείχνει την απουσία συσχέτισης. Όσο ο συντελεστής αυξάνεται και πηγαίνει από το 0 στο 1 μιλάμε για αυξανόμενη θετική γραμμική συσχέτιση των 2 μεταβλητών και όσο πηγαίνει ο συντελεστής από το 0 στο -1 αυξάνεται η ένταση της αρνητικής γραμμικής συσχέτισης των 2 μεταβλητών. Στην κύρια διαγώνια βρίσκεται το 1 γιατί συσχετίζεται η μια μεταβλητή με τον εαυτό της.

Στην περίπτωση του Συνηγόρου του πολίτη (πίνακας 35), οι μεταβλητές παρουσιάζουν μια θετική γραμμική συσχέτιση και παρατηρούμε ότι η εμπειρία προσφυγής που είχαν οι ερωτηθέντες σε σχέση με την γνώμη των τρίτων ατόμων έχει ένα υψηλό σχετικά συντελεστή συσχέτισης ,603 και είναι και στατιστικά σημαντικός και φαίνεται και από το P value που είναι μικρό.

Επίσης, μεταξύ της εμπειρίας προσφυγής καθώς και την επίτευξη στόχων παρατηρείται και σε αυτούς τους συντελεστές θετική γραμμική συσχέτιση ,514 και το P value είναι <001.

Correlations				
		ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	Pearson Correlation	1	.603**	.514**
	Sig. (2-tailed)		.008	<.001
	N	47	18	47
ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	Pearson Correlation	.603**	1	.563**
	Sig. (2-tailed)	.008		.003
	N	18	26	26
ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	Pearson Correlation	.514**	.563**	1
	Sig. (2-tailed)	<.001	.003	
	N	47	26	105

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Πίνακας 35: Πίνακας συντελεστή συσχέτισης ΣτΠ

Στην συνέχεια θα εξετάσουμε το συντελεστή μερικής συσχέτισης (partial correlation), δηλαδή θα εξετάσουμε την συσχέτιση δύο μεταβλητών θεωρώντας σταθερή την τρίτη μεταβλητή. Εδώ εξετάζουμε κατά πόσο συσχετίζεται η εμπειρία που είχαν τα άτομα όταν απευθύνθηκαν στον συνήγορο του πολίτη με την γνώμη των τρίτων κρατώντας σταθερή την επίτευξη των στόχων.

			Correlations		
Control Variables			ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ
-none- ^a	ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	Correlation	1.000	.603	.514
		Significance (2-tailed)	.	.008	<.001
		df	0	16	45
	ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	Correlation	.603	1.000	.563
		Significance (2-tailed)	.008	.	.003
		df	16	0	24
	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	Correlation	.514	.563	1.000
		Significance (2-tailed)	<.001	.003	.
		df	45	24	0
ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	Correlation	1.000	.443	
		Significance (2-tailed)	.	.075	
		df	0	15	
	ΓΝΩΜΗ ΤΡΙΤΩΝ	Correlation	.443	1.000	
		Significance (2-tailed)	.075	.	
		df	15	0	

a. Cells contain zero-order (Pearson) correlations.

Πίνακας 36: Πίνακας συντελεστή μερικής συσχέτισης ΣτΠ

Στο πρώτο κομμάτι του πίνακα παρατηρούμε ότι οι μεταβλητές είναι ίδιες με τον πίνακα 1.35 στο δεύτερο μέρος του πίνακα αυτή η συσχέτιση πέφτει

Στην περίπτωση της ΑΑΔΕ (πίνακας 37), οι μεταβλητές παρουσιάζουν μια θετική γραμμική συσχέτιση και παρατηρούμε ότι η εμπειρία από την ΑΑΔΕ σε σχέση με την ικανοποίηση που είχαν οι ερωτηθέντες έχει ένα υψηλό σχετικά συντελεστή συσχέτισης ,762 και είναι και στατιστικά σημαντικός και φαίνεται και από το P value που είναι μικρό το <001.

Επίσης, μεταξύ της εμπειρίας προσφυγής καθώς και το αποτέλεσμα που προέκυψε παρατηρείται και σε αυτούς τους συντελεστές θετική γραμμική συσχέτιση ,688 και το P value είναι <001.

		Correlations		
		ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	Pearson Correlation	1	.762**	.688**
	Sig. (2-tailed)		<.001	<.001
	N	105	105	105
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	Pearson Correlation	.762**	1	.763**
	Sig. (2-tailed)	<.001		<.001
	N	105	105	105
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	Pearson Correlation	.688**	.763**	1
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	
	N	105	105	105

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Πίνακας 37: Πίνακας συντελεστή συσχέτισης ΑΑΔΕ

			Correlations		
Control Variables			ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
-none- ^a	ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	Correlation	1.000	.762	.688
		Significance (2-tailed)	.	<.001	<.001
		df	0	103	103
	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	Correlation	.762	1.000	.763
		Significance (2-tailed)	<.001	.	<.001
		df	103	0	103
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	Correlation	.688	.763	1.000
		Significance (2-tailed)	<.001	<.001	.
		df	103	103	0
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ	Correlation	1.000	.507	
		Significance (2-tailed)	.	<.001	
		df	0	102	
	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	Correlation	.507	1.000	
		Significance (2-tailed)	<.001	.	
		df	102	0	

a. Cells contain zero-order (Pearson) correlations.

Πίνακας 38: Πίνακας συντελεστή μερικής συσχέτισης ΑΑΔΕ

Παρατηρούμε ότι η συσχέτιση του αποτελέσματος πέφτει από ,688 σε ,507. Αυτή είναι και η καθαρή συσχέτιση εμπειρίας και ικανοποίησης των ατόμων από την ΑΑΔΕ, χωρίς να λαμβάνεται καθόλου υπόψη η μεταβλητή του αποτελέσματος το αν δηλαδή η ΑΑΔΕ επιτυγχάνει τους στόχους της.

4.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.7.1 Συμπεράσματα

Στην παρούσα εργασία επιχειρήθηκε η μελέτη του θεσμού των Ανεξάρτητων αρχών με εμβάθυνση τον Συνήγορο του πολίτη και την Αρχή δημοσίων εσόδων. Ο θεσμός των ανεξάρτητων αρχών παρά τις διάφορες επικρίσεις και αμφισβητήσεις που έλαβαν χώρα από διάφορους κρατικούς μηχανισμούς, στελέχη των κυβερνήσεων, της αντιπολίτευσης αλλά και από τους πολίτες μπορούμε να πούμε ότι ο θεσμός έχει ενσωματωθεί κανονικά στην Ελληνική έννομη τάξη.

Ο αρχικός όρος των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών παρέπεμπε σε όργανα της εκτελεστικής εξουσίας. Με το πέρασμα του χρόνου όμως ο όρος «διοικητικές», απαλείφθηκε. Στόχος τους είναι η απλοποίηση περίπλοκων σχέσεων μεταξύ του κράτους και των πολιτών.

Αναφέρθηκαν πολλά κοινά σημεία αναφοράς σε χώρες του εξωτερικού με την Ελλάδα. Κοινό στόχο όλων των αρχών είναι η προάσπιση των δικαιωμάτων των ανθρώπων και η επίτευξη της καλής και ορθής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Μελετήθηκε η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία τους καθώς και οι ελεγκτικές

και κυρωτικές αρμοδιότητες τους προβάλλοντας τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους όπως είναι η αποτελεσματικότητα και η διαφάνεια των αρχών στην Ελλάδα.

Πέρα όμως από τα κοινά χαρακτηριστικά των ΑΑ της Ελλάδας με τις άλλες χώρες της ΕΕ παρατηρήθηκαν και διαφοροποιήσεις. Κάποιες από τις πιο σημαντικές είναι ο τρόπος, ο λόγος ίδρυσης τους, η νομική τους φύση, η διαδικασία που χρησιμοποιείται για να ελέγχονται και τέλος η οικονομική τους αυτοτέλεια.

Τόσο στην Ελλάδα όσο και στις άλλες χώρες της ΕΕ φαίνεται ότι οι αρχές έχουν καταφέρει να κερδίσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών. Βέβαια, αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι οι αρχές δεν επικρίθηκαν και δεν αμφισβητήθηκαν κυρίως για τον τρόπο εκλογή των μελών τους και την ανεξαρτησία τους.

Στην Ελλάδα οι ΑΑ αποτιμούνται θετικά παρά το γεγονός ότι υπάρχουν πολλά προβλήματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν. Ο κοινοβουλευτικός και ο δικαστικός έλεγχος θα πρέπει να ενισχυθεί ώστε να υπάρχει αποτελεσματικότερη αξιολόγηση και νομιμότητα των πράξεων τους. Επιπρόσθετα, ο τρόπος με τον οποίο εκλέγονται τα μέλη των ΑΑ θα πρέπει να εγγυάται και την αποφυγή των συμφερόντων που είναι ενάντια του δημόσιου συμφέροντος.

Οι ΑΑ αποτελούν ένα θεσμό που προάγουν την Δημοκρατία και αδιαμφισβήτητα η λειτουργία τους είναι πολύ σημαντική. Τα μειονεκτήματα και οι ελλείψεις που παρουσιάστηκαν παραπάνω μπορούν με τα κατάλληλα μέτρα που θα πάρει ο νομοθέτης να μειωθούν ακόμη και να εξαλειφθούν.

Η ΑΑΔΕ ήταν αποτέλεσμα της ήδη υπάρχουσας Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου οικονομικών και η οποία έλαβε χώρα στα πλαίσια του τρίτου μνημονίου. Οι δανειστές απαίτησαν την δημιουργία ενός νέου οργανισμού ο οποίος θα λειτουργούσε ανεξάρτητα με κύριο στόχο την ελαχιστοποίηση της φοροδιαφυγής, τον έλεγχο σε φορολογικά και τελωνειακά ζητήματα και την μείωση του παραεμπορίου και τέλος του λαθρεμπορίου. Οι στόχοι που τέθηκαν φαίνεται να επέφεραν καρπούς με βάση τις ετήσιες εκθέσεις που δημοσιεύει η αρχή μιας και τα έσοδα της αυξάνονται.

4.7.2 Προτάσεις προς τον ΣτΠ και την ΑΑΔΕ

Στο δεύτερο κεφάλαιο μελετήθηκε η δράση του Συνηγούρου του Πολίτη, όπου παρουσιάστηκαν αρχικά οι τέσσερις κύκλοι, ο κύκλος των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ο κύκλος κοινωνικής προστασίας, ο κύκλος ποιότητας ζωής και ο κύκλος σχέσεων κράτους με πολίτες. Με το πέρασμα του χρόνου, ο ρόλος του ενισχύθηκε και προστέθηκαν δύο ακόμη κύκλοι, ο κύκλος δικαιωμάτων του παιδιού και ο κύκλος ισότητας των φύλων.

Με βάση των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, καθώς και από τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου που καλέστηκαν να απαντήσουν οι πολίτες παρατηρήθηκε ότι ο Συνηγός του πολίτη με βάση των αριθμών των αιτήσεων που απευθύνονται στην αρχή ολοένα και αυξάνεται εισπράττοντας την εμπιστοσύνη της κοινωνίας.

Από την άλλη πλευρά, η Αρχή παρουσιάζει και κάποια βασικά μειονεκτήματα. Ένα από τα αυτά είναι η έλλειψη φυσικής παρουσίας στην Περιφέρεια. Παρά το γεγονός ότι δίνεται η δυνατότητα στους Έλληνες πολίτες να υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση, θεωρώ ότι η διεύρυνση στην Περιφέρεια θα συμβάλλει θετικά στην ορθή λειτουργία της άμεσα και αποτελεσματικά. Ένα ακόμη κακέκτυπο της Αρχής είναι η γραφειοκρατική διαδικασία που ακολουθείται ώστε ο τελικός αποδέκτης να λάβει απάντηση.

Οι προτάσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν είναι να μειωθεί ο χρόνος που χρειάζεται από την υποβολή της αίτησης ως και την τελική διεκπεραίωση της υπόθεσης. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της γραφειοκρατίας και οι διαδικασίες θα υλοποιούνται χωρίς καθυστερήσεις. Επίσης, οι αιτήσεις θα μπορούσαν να διαχωριστούν σε δύο κατηγορίες: σε αυτές που χρήζουν άμεση επίλυση και σε αυτές που απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση για την αποφυγή λάθους και την αποτελεσματικότερη λύση.

Τέλος, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω ο Συνήγορος του Πολίτη παρεμβαίνει κυρίως σε υποθέσεις κακοδιοίκησης του δημοσίου επιδιώκοντας την επίλυση των θεμάτων μέσω των προτάσεων που καταθέτει. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα για την διερεύνηση μιας υπόθεσης να εμπλέκονται πολλά σώματα της δημόσιας διοίκησης και να απαιτείται πολύτιμος χρόνος για να συντονιστούν απόλυτα οι φορείς. Επομένως θα ήταν εύλογο να προταθεί η άμεση συνεργασία μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών για οποιαδήποτε αίτηση καλείται να διεκπεραιώσει η Αρχή.

Στο τρίτο κεφάλαιο μελετήθηκε η δράση της ΑΑΔΕ και η νέα ψηφιακή πύλη myAADE. Παρουσιάστηκαν οι στόχοι και το όραμα της Αρχής.

Οι κυριότεροι στόχοι της ΑΑΔΕ επικεντρώνονται στην πάταξη της φοροδιαφυγής και την μείωση του λαθρεμπορίου. Προτείνεται περαιτέρω ανάλυση των ημιαυτόνομων αρχών εσόδων δηλαδή των εσόδων που δεν έχουν εισπραχθεί ακόμη μέσω του μοντέλου «SARA», (Semi Autonomous Revenue Agency), με απώτερο στόχο την ελαχιστοποίηση της διαφθοράς και την ενίσχυση των υπηρεσιών προς τους φορολογούμενους. Τα τελευταία χρόνια, σε περίπου 15 αναπτυσσόμενες χώρες χρησιμοποιείται το μοντέλο SARA, επιδιώκοντας την ενίσχυση της αυτονομίας καθώς και της αυτοχρηματοδότησης με βάση προηγούμενες έρευνες (Kidd & Crandall, 2006.) Θα πρέπει να δοθεί βαρύτητα στην διερεύνηση προτάσεων και στην μετέπειτα υλοποίηση τους, προτάσεις που θα έχουν ως αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου.

Επίσης, προτείνεται προς την ΑΑΔΕ μείωση της γραφειοκρατίας και μέσω της νέας πλατφόρμα myAADE ελαχιστοποίηση των διαδικασιών που απαιτούνται για την υλοποίηση οποιαδήποτε εργασίας. Τέλος, προτείνεται προς τους έσω να δίνεται μεγαλύτερη προσοχή στις ανάγκες των πολιτών, προς αποφυγή απογοητεύσεων. Με βάση το ερωτηματολόγιο το 46,7% απάντησε ότι το κοινό προσδοκά η ΑΑΔΕ να γίνει καλύτερη, ενώ μόλις το 24,8% του κοινού δήλωσε ότι επιτυγχάνει τους στόχους της. (Canel & Luoma-aho, 2018).

Βιβλιογραφία

- G. Vadel - P. Delvolve, *Droit administrative*, Διοικητικό δίκαιο, 1992
- Αντωνόπουλος Μανώλης (1995). «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές», Εκδόσεις: Αντ. Ν. Σάκκουλα
- Αντωνόπουλος Μ., (1995) «Ανεξάρτητες διοικητικές αρχές», Αθήνα: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, σελ.57.
- Αλκ. Ψάρρα, «Ανεξάρτητες Ρυθμιστικές Αρχές και Επιτροπή Ανταγωνισμού», ΘΠΔΔ 8-9/2020, σ. 685.
- Βενιζέλος Ε., (2008) «Οι Ανεξάρτητες Αρχές στη σύγχρονη δημοκρατία», Εκδόσεις: Αντ. Σάκκουλα
- Βενιζέλος Ευάγγελος, (2008) «Οι Ανεξάρτητες Αρχές μεταξύ θεσμικών εγγυήσεων και πολιτικών προκλήσεων»
- Δελλής, Γ., (2003). «Ο δικαστικός έλεγχος της κυρωτικής λειτουργίας των ανεξάρτητων αρχών». Δίκη, 2003.
- Ηλιάδου Αικ., «Το σύνταγμα και οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές», σελ.786
- Κουλούρης, Ν. «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές»
- Μακρυδημήτρης, Α. & Πραβίτα, Μ., (2012). *Δημόσια διοίκηση*. 5η εκδ. σελ.473-476.
- Μαρκαντωνάτου-Σκαλτσά, (2016). *Εγχειρίδιο διοικητικού δικαίου*.
- Μπεσίλα-Μακρίδη, Ε.,(2004), *Ο Έλεγχος της Διοίκησης. Το Δικαίωμα Αναφοράς στις Αρχές: Οι Ανεξάρτητες Αρχές (Ν. 3051/2002) και ο Συνήγορος του Πολίτη*, Τόμος Ι, εκδόσεις Α. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2004.
- Παπανικολάου Κ.,(2018), *Η εξουσία των ανεξάρτητων αρχών*, 2018
- Τασσόπουλος Γ (2006), *Η κοινωνία και το Σύνταγμα*, εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα. Αθήνα – Κομοτηνή
- Τζέμος Βασίλης (2014), *Ο θεσμός του ombudsman*
- Τζώνας Θ. (2010), *Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές*. Εκδόσεις Παπαζήση, σελ.14.

Διαδικτυακές Πηγές:

- Παπακωνσταντίνου, Α., 2022. *Το Ειδικό καθεστώς του άρθρου 39β του Κώδικα ΦΠΑ (Καταβολή του φόρου κατά τον χρόνο είσπραξης της αντιπαροχής)*. [online] Sybraxis.com. Διαθέσιμο στο: <[https://www.sybraxis.com/index.php/arthrografia/130-to-eidiko-kathestos-](https://www.sybraxis.com/index.php/arthrografia/130-to-eidiko-kathestos)

- του-arthrou-39v-tou-kodika-fpa-katavoli-tou-forou-kata-ton-xrono-eispraksistis-antiparoxis> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
- Ευρετήριο Οικονομικών Όρων. 2022. *Ασφάλιστρα Κινδύνου (Credit default swaps (CDS)) - ορισμός* | Ευρετήριο Οικονομικών Όρων. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://euretirio.com/asfalistra-kindinou-credit-default-swaps-cds/>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - Pse.gr. 2022. ICISnet: *Τι ισχύει για απαγορεύσεις, & περιορισμούς εξαγωγών και ποιοι οι νέοι κωδικοί για εξαγωγές ΕΖΕΣ* | Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων. [online] Διαθέσιμο στο: <<http://www.pse.gr/node/19421>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - Gov.gr. 2022. *Εγκυρότητα αριθμού ΦΠΑ-VIES* - Gov.gr. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.gov.gr/arxes/anexartete-arkhe-demosion-esodon-aade/anexartete-arkhe-demosion-esodon-aade/egkuroteta-arithmou-phpa-vies>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - Gov.gr. 2022. *Πιστοποίηση με EORI* - Gov.gr. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.gov.gr/arxes/anexartete-arkhe-demosion-esodon-aade/anexartete-arkhe-demosion-esodon-aade/pistopoiese-me-eori>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - Your Europe. 2022. *Σύστημα MOSS* | ΦΠΑ στις ψηφιακές υπηρεσίες - Your Europe. [online] Διαθέσιμο στο: <https://europa.eu/youreurope/business/taxation/vat/vat-digital-services-moss-scheme/index_el.htm> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - Συνήγορος του Πολίτη. 2022. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.synigoros.gr>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - Aade.gr. 2022a. ΑΑΔΕ. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.aade.gr/>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - Aade.gr. 2022b. *Αποστολή & αρμοδιότητες* | ΑΑΔΕ. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.aade.gr/menoy/aade/apostoli-armodiotites>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - Aade.gr. 2022c. *Περιγράμματα θέσεων εργασίας (ΠΘΕ)* | ΑΑΔΕ. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.aade.gr/menoy/aade/diaheirisi-anthropinou-dynamikoy/perigrammata-theseon-ergasias-pthe>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - 1.aade.gr. 2022. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www1.aade.gr>> [Ανακτήθηκε 31 Αυγούστου 2022].
 - ΑΑΔΕ, 2019. *Στρατηγικό Σχέδιο 2020/2024*. [ebook] Διαθέσιμο στο: <<https://www.aade.gr/sites/default/files/2020-03/CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%20%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%9F%20%CE%91%CE%91%CE%94%CE%95%202020-2024.pdf>> [[Ανακτήθηκε 5 Σεπτεμβρίου 2022].
 - vie-publique.fr. 2021. *Quelles sont les compétences des AAI et API en matière de justice ?*. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.vie-publique.fr/fiches/268648-quelles-sont-les-competences-des-aai-et-api-en-matiere-de-justice>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].
 - Statistics.gr. 2022. *Ιστορική ανασκόπηση - ELSTAT*. [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.statistics.gr/history>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].

- e-nomothesia.gr | *Τράπεζα Πληροφοριών Νομοθεσίας, 2016. Σύνταγμα της Ελλάδος (2001) - ΦΕΚ Α 85 - 18-4-2001.* [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.e-nomothesia.gr/syntagma/suntagma-ellados-2001.html>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].
- Economy-Pedia.com. n.d. *Δημόσια διοίκηση.* [online] Διαθέσιμο στο: <<https://el.economy-pedia.com/11035836-public-administration>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].
- Βενιζέλος, Ε., 2002. *Οι ανεξάρτητες αρχές μετά την αναθεώρηση του Ελληνικού Συντάγματος του 1975/1986/2001.* [online] evenizelos. Διαθέσιμο στο: <<https://www.evenizelos.gr/127-programm-proposals/state/transparency/1120-197519862001.html>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].
- vie-publique.fr. 2018. *Les autorités administratives indépendantes.* [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.vie-publique.fr/fiches/les-autorites-administratives-independantes>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].
- Ntia.doc.gov. n.d. *The Federal Communications Commission (FCC) | National Telecommunications and Information Administration.* [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.ntia.doc.gov/book-page/federal-communications-commission-fcc>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].
- Πρεβεδούρου, Ε., 2019. *Ποιες είναι οι θεμελιώδεις διάφορες μεταξύ κατοχυρωμένων και μη κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών; - Syntagma Watch.* [online] Syntagma Watch. Διαθέσιμο στο: <<https://www.syntagmawatch.gr/ask-a-question/poies-oi-themeliodeis-diafores-mtaxi-katochiromenon-kai-mi-katochiromenon-anexartiton-dioikitikon-arxon/>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].
- Πρεβεδούρου, Ε., 2022. *Οι ανεξάρτητες αρχές (Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 14.3.2022) - Ευγενία Πρεβεδούρου.* [online] Ευγενία Πρεβεδούρου. Διαθέσιμο στο: <<https://www.prevedourou.gr/%CE%BF%CE%B9-%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CE%BE%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%AD%CF%82-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CF%84%CF%85%CE%B1%CE%BA%CF%8C-%CE%BC%CE%AC%CE%B8/>> [Ανακτήθηκε 14 Σεπτεμβρίου 2022].
- 2008. *Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.* [ebook] Διαθέσιμο στο: <<https://www.keda.uoa.gr/eclass/modules/document/file.php/TED100/%CE%94%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%A0%CE%B1%CE%BA%CE%AD%CF%84%CE%BF/%CE%A5%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%A5%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C/H%20%CE%A3%CF%8D%CE%BC%CE%B2>>

- <http://www.amed.gr/el/aidiko-swma-diaititon-organismou> [Ανακτήθηκε 24 Σεπτεμβρίου 2022].
- Omed.gr. 2022 «*Ειδικό Σώμα Διαιτητών Οργανισμού*» [online] Διαθέσιμο στο: <<http://www.omed.gr/el/aidiko-swma-diaititon>> [Ανακτήθηκε 24 Σεπτεμβρίου 2022].
 - Βουλή των Ελλήνων, 2022. «*Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης.*» [online] Nomotelia.gr. Διαθέσιμο στο: <<https://www.nomotelia.gr/photos/File/PSIFISTHEN%20NOMOSXEDIO%200-ENIAIA%20ARXH%20DHMOSION%20SYMBASEON.pdf>> [Ανακτήθηκε 24 Σεπτεμβρίου 2022].
 - Mitos.gov.gr. χ.χ. «*ΠΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ - Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών.*» [online] Διαθέσιμο στο: <<https://mitos.gov.gr/index.php/%CE%A6%CE%BF%CF%81%CE%AD%CE%B1%CF%82:%CE%A1%CE%A5%CE%98%CE%9C%CE%99%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%CE%91%CE%A1%CE%A7%CE%97%CE%A3%CE%99%CE%94%CE%97%CE%A1%CE%9F%CE%94%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%A9%CE%9D>> [Ανακτήθηκε 24 Σεπτεμβρίου 2022].
 - Archive.data.gov.gr. χ.χ. «*ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.) - Φορείς - data.gov.gr.*» [online] Διαθέσιμο στο: <<http://archive.data.gov.gr/organization/adippde>> [Ανακτήθηκε 24 Σεπτεμβρίου 2022].
 - Archive.data.gov.gr. 2022. «*Σχετικά - ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ - Φορείς - data.gov.gr.*» [online] Διαθέσιμο στο: <<http://archive.data.gov.gr/organization/about/eoe>> [Ανακτήθηκε 24 Σεπτεμβρίου 2022].
 - Mitos.gov.gr. 2022. «*ΠΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ - Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών.*» [online] Διαθέσιμο στο: <<https://mitos.gov.gr/index.php/%CE%A6%CE%BF%CF%81%CE%AD%CE%B1%CF%82:%CE%A1%CE%A5%CE%98%CE%9C%CE%99%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%CE%91%CE%A1%CE%A7%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9C%CE%95%CE%9D%CE%A9%CE%9D>> [Ανακτήθηκε 24 Σεπτεμβρίου 2022].
 - Mindev.gov.gr. 2022. «*Αρχή εξέτασης προδικαστικών προσφυγών | Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων.*» [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.mindev.gov.gr/arxi-exetasis-prodikastikon-prosfigon/>> [Ανακτήθηκε 24 Σεπτεμβρίου 2022].
 - <https://www.evenizelos.gr/el/stateinstitutionsconstitution/transparency/1120--197519862001>, [Ανακτήθηκε 20 Ιανουαρίου 2023].
 - *Η ανεξαρτησία των Ανεξάρτητων Αρχών:* [online] Διαθέσιμο στο: <<https://www.sakkoulas.gr/el/editions/k-papanikolaou-i-exousia-ton-anexartiton-archon-2018/>> [Ανακτήθηκε 20 Ιανουαρίου 2023].

- *Ευρωπαϊός μεσολαβητής*: [online] Διαθέσιμο στο: <https://www.ombudsman.europa.eu/el/make-a-complaint>, [Ανακτήθηκε 9 Φεβρουαρίου 2023].
- *Ευρωπαϊός μεσολαβητής*: [online] Διαθέσιμο στο: <https://www.ombudsman.europa.eu/el/history/past-ombudsmen/2/biography/el> [Ανακτήθηκε 9 Φεβρουαρίου 2023].
- [https://mitos.gov.gr/index.php/%CE%A6%CE%BF%CF%81%CE%AD%CE%B1%CF%82:%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%A5%CE%9C%CE%92%CE%9F%CE%A5%CE%9B%CE%99%CE%9F_%CE%A1%CE%91%CE%94%CE%99%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%9B%CE%95%CE%9F%CE%A1%CE%91%CE%A3%CE%97%CE%A3_\(%CE%95.%CE%A3.%CE%A1.\)](https://mitos.gov.gr/index.php/%CE%A6%CE%BF%CF%81%CE%AD%CE%B1%CF%82:%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%A5%CE%9C%CE%92%CE%9F%CE%A5%CE%9B%CE%99%CE%9F_%CE%A1%CE%91%CE%94%CE%99%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%9B%CE%95%CE%9F%CE%A1%CE%91%CE%A3%CE%97%CE%A3_(%CE%95.%CE%A3.%CE%A1.)) [Ανακτήθηκε 9 Φεβρουαρίου 2023].
- *repository-esr.ekt.gr*, 2023 Διαθέσιμο στο <https://repository-esr.ekt.gr> [Ανακτήθηκε 9 Φεβρουαρίου 2023].
- *dpa.gr*, 2023. Διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr> [Ανακτήθηκε 9 Φεβρουαρίου 2023].
- *adae.gr*, 2023 Διαθέσιμο στο <http://www.adae.gr> [Ανακτήθηκε 9 Φεβρουαρίου 2023].
- *ΑΣΕΠ, 2023* Διαθέσιμο στο <https://www.asep.gr> [Ανακτήθηκε 9 Φεβρουαρίου 2023].
- *synigoros-solidarity.gr* 2023 Διαθέσιμο στο www.synigoros.gr [Ανακτήθηκε 9 Φεβρουαρίου 2023].
- *Nomoskopio.gr*, 2023 Διαθέσιμο στο www.nomoskopio.gr [Ανακτήθηκε 17 Φεβρουαρίου 2023].
- *halkidikipost.gr*, 2023 Διαθέσιμο στο www.halkidikipost.gr/2021/09/seleitourgia-i-nea-psifiaki-pyli-tis-aade [Ανακτήθηκε 5 Μαρτίου 2023].
- <https://www.cnn.gr/oikonomia/story/60332/o-ovolos-to-logotypo-tis-anexartitis-arxis-dimosion-esodon> [Ανακτήθηκε 5 Μαρτίου 2023].
- *Ευρωπαϊός διαμεσολαβητής*, 2023 Διαθέσιμο στο <https://www.ombudsman.europa.eu> [Ανακτήθηκε 20 Απριλίου 2023].
- *Εισαγωγή στην στατιστική ανάλυση δεδομένων με το SPSS*. Διαθέσιμο στο <https://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/PPP125/%CE%A7%CF%81%CE%B7%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%AF%20%CE%BF%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CE%BF%CE%AF/%CE%A3%CF%84%CE%B1%CF%84%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%BC%CE%B5%20%CF%84%CE%BF%20SPSS:%20%CE%95%CE%B9%CF%83%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%AE.pdf> [Ανακτήθηκε 20 Απριλίου 2023].
- *Στατιστική για όλους*. Διαθέσιμο στο <https://www.ianos.gr/statistiki-gia-olous-me-to-spss-0508355> [Ανακτήθηκε 20 Μαΐου 2023].
- Canel, M. J. & Luoma-aho, V. (2018). *Public sector communication. Gaps between citizens and public organizations*. [Ανακτήθηκε 20 Μαΐου 2023].

NΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ν 4757/2020 (ΦΕΚ Α 240 - 01.12.2020) - Άρθρο 3: Σύσταση Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.)
- Ν 4611/2019 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4611 ΦΕΚ Α' 73/17.5.2019 Ρύθμιση οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης)
- Ν 4389/2016 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ 4389 ΦΕΚ Α' 94/27.5.2016 Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων εσόδων)
- Ν 4254/2014 (ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4254 ΦΕΚ Α' 85/07.04.2014 Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις.)
- Ν 4233/2014 (ΦΕΚ Α 22/29.1.2014): Εθνική Αρχή Συντονισμού Πτήσεων και άλλες διατάξεις.
- Ν 3959/2011(ΦΕΚ Α' 93/20.04.2011): Προστασία του Ελεύθερου Ανταγωνισμού
- Ν 3769/2009 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3769 ΦΕΚ Α' 105/01.07.2009
- Ν 3710/2008 (ΦΕΚ Α' 216) - Άρθρο 34: Επιτροπή Διερεύνησης Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και συμβάντων
- Ν 3710/2008 (ΦΕΚ 216 Α/23-10-2008): Ρυθμίσεις για θέματα μεταφορών και άλλες διατάξεις.
- Ν 3304/2005 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3304 ΦΕΚ Α' 16/27.01.2005 Ίση μεταχείριση ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.)
- Ν 3293/2004 (ΦΕΚ 231/Α/26-11-2004 -Πολυκλινική Ολυμπιακού χωριού, Συνήγορος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις.)
- Ν 3094/2003 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3051 ΦΕΚ Α' 220/20.9.200 ΥΠ' ΑΡΙΘ.3094 ΦΕΚ Α' 10/22.01.2003)
- Ν 3115/2003 (Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.)
- Ν 3094/2003 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.3094 ΦΕΚ Α' 10/22.01.2003)
- Ν 3051/2002 – άρθρο 2 (Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις) ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3051 ΦΕΚ Α' 220/20.9.2002
- Ν 2472/1997 (Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.)
- Ν 2477/1997 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2477/1997(ΦΕΚ Α-59/18-4-1997) Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.
- Ν 2190/1994 (επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης)

- Ν 2101/1992 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2101 ΦΕΚ Α 192/2.12.1992 - Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού.)
- Ν 703/1977- άρθρο 8 (Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελευθέρου ανταγωνισμού.)
- Ν 1866/1989 (Ίδρυση Εθνικού Συμβούλιου Ραδιοτηλεοράσεως)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. Ερωτηματολόγιο

Το παρόν ερωτηματολόγιο διανέμεται στο πλαίσιο εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας της μεταπτυχιακής φοιτήτριας Φράγγου Μαρίας με θέμα «Ανάλυση της συμβολής και της κοινωνικοοικονομικής επίδρασης μιας Συνταγματικής Ανεξάρτητης Αρχής» για το ΠΜΣ Οικονομική και Διοίκηση για Μηχανικούς του Πανεπιστημίου Αιγαίου – Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης. Οι απαντήσεις θα βοηθήσουν να κατανοήσουμε το στρατηγικό ρόλο που αποκτά η Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού σε περιόδους κρίσης. Οι απαντήσεις ζητούν καθαρά την προσωπική σας άποψη και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις. Οι απαντήσεις είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τους σκοπούς της συγκεκριμένης έρευνας. Δεδομένου του ότι μέσω του ερωτηματολογίου συλλέγονται και υπόκεινται σε επεξεργασία προσωπικά δεδομένα, ισχύει ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR). Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι προαιρετική και μέσω της συμμετοχής σας δηλώνεται υπεύθυνα ότι συναινείτε στην επεξεργασία των προσωπικών σας δεδομένων, γνωρίζετε τους σκοπούς της έρευνας και στην συμμετοχή σας στην παρούσα έρευνα. Το παρόν ερωτηματολόγιο καθώς και οι πληροφορίες που περιέχονται μέσα σε αυτό, προστατεύονται από τους Νόμους Περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου είναι περίπου 10 λεπτά. Για οποιαδήποτε διευκρίνιση μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου στην ακόλουθη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου fmem21027@aegean.gr.

1. 1. Φύλο *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Άντρας
- Γυναίκα
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

2. 2. Ηλικία *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- 18-30
- 30-45
- 46-55
- 56 και άνω
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

3. 3. Μορφωτικό Επίπεδο *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Υποχρεωτική Εκπαίδευση
- Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
- Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- Τριτοβάθμια Εκπαίδευση
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

4. 4. Οικογενειακή Κατάσταση *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Άγαμος
- Έγγαμος
- Διαζευγμένος
- Σχέση Συμβίωσης
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

5. 5. Επαγγελματική Κατάσταση *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Δημόσιος Υπάλληλος
- Ιδιωτικός Υπάλληλος
- Ιδιοκτήτης Επιχείρησης
- Ελεύθερος Επαγγελματίας
- Άνεργος
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ
- Άλλο: _____

6. 6. Γνωρίζετε την κατοχυρωμένη από το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (Μελέτη περίπτωσης: Συνήγορος Του Πολίτη) *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

7. 7. Από που γνωρίζετε τον Συνήγορο του Πολίτη?

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Διαδίκτυο
- Τηλεόραση
- Άρθρα εφημερίδων
- Από άλλον συμπολίτη
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

8. 8. Πιστεύετε ότι υπάρχει διαφάνεια και αξιοκρατία στις Υπηρεσίες που ελέγχει? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

9. 9. Πιστεύετε ότι ο ΣτΠ συμβάλλει θετικά στο Δημόσιο συμφέρον και στο κοινωνικό σύνολο? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι
 Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

10. 10. Έχετε προσφύγει ποτέ με αίτηση σας στον Συνήγορο Του Πολίτη? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι
 Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

11. 11. Αν απαντήσατε θετικά στην παραπάνω ερώτηση αναφέρεται το αποτέλεσμα για την εξέλιξη της αίτησης σας?

12. 12. Σε κλίμακα 1-10 βαθμολογήστε την εμπειρία σας με τον Συνήγορο του Πολίτη

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Πολύ κακή	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ καλή

13. 13. Έχετε κάποιο οικείο πρόσωπο που να έχει προσφύγει ο ίδιος στον ΣτΠ? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι
 Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

14. 14. Αν ναι απαντήστε με κλίμακα 1-10 ποια η γνώμη του για την Ανεξάρτητη Αρχή?

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Πολύ κακή	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ Καλή

15. 15. Σε ποιο κύκλο εργασιών αναφερόταν η αίτησή σας?

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- Κύκλος κοινωνικής Προστασίας
- Κύκλος Ποιότητας Ζωής
- Κύκλος Σχέσεις Κράτους με πολίτη
- Δικαιώμα Του Παιδιού
- Ίση Μεταχείριση

16. 16. Να απαντήσετε με κλίμακα 1 έως 10 για την λειτουργία του ΣτΠ αν επιτυγχάνονται οι στόχοι της με βάση τις αξίες της (δικαιοσύνη, διαφάνεια, αμεροληψία, λογοδοσία, ακεραιότητα)

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Επίτευξη Στόχου Μη επίτευξη στόχου

17. 17. Γνωρίζετε την κατοχυρωμένη από το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

18. 18. Από που γνωρίζετε την Α.Α.Δ.Ε.? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Διαδίκτυο
- Τηλεόραση
- Εφημερίδες
- Από άλλον Συμπολίτη σας
- Από τον λογιστή σας
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ
- Άλλο: _____

19. 19. Ποία είναι η εμπειρία σας από την επαφή σας με την ΑΑΔΕ? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5

Αρνητική Θετική

20. 20. Πιστεύετε ότι η άποψη που έχετε για την ΑΑΔΕ είναι όμοια με άλλους συμπολίτες σας? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι
 Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

21. 21. Τί είδους προσδοκίες έχετε για το μέλλον από την Α.Α.Δ.Ε. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Να γίνει πολύ χειρότερη
 Να γίνει χειρότερη
 Να μείνει στάσιμη
 Να γίνει καλύτερη
 Να γίνει πολύ καλύτερη
 Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

22. 22. Σε κλίμακα ένα προς δέκα βαθμολογίστε την ικανοποίησή σας από την λειτουργία της ΑΑΔΕ *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Πολύ δυσαρεστημένος	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πλήρως ικανοποιημένος

23. 23. Να απαντήσετε με κλίμακα 1 έως 10 για την λειτουργία της ΑΑΔΕ αν επιτυγχάνονται οι στόχοι της με βάση τις αξίες της (δικαιοσύνη, διαφάνεια, αμεροληψία, λογοδοσία, ακεραιότητα) *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Μη επίτευξη στόχου	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Επίτευξη στόχου

24. 24. Γνωρίζετε την νέα ψηφιακή πύλη myAADE? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι
 Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

25. 25. Πιστεύετε ότι διευκολύνθηκαν οι επιχειρηματικές και ιδιωτικές δραστηριότητες μέσω της παραπάνω ψηφιακής *
πύλης?

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι

26. 26. Χρησιμοποιείται την ηλεκτρονική πύλη για τις συναλλαγές σας? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι

27. 27. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται την ηλεκτρονική πύλη myAAde? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Πάντα
 Αρκετά Συχνά
 Συχνά
 Ελάχιστα
 Καθόλου

28. 28. Ελαχιστοποιήθηκε η φοροδιαφυγή και το λαθρεμπόριο? *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι

II. Χορήγηση στοιχείων σε Τρίτους από την ΑΑΔΕ

Μήνυμα

Από myAADE

Ημ/νία Αποστολής 18/04/2023 07:28:24

Ημ/νία Ανάγνωσης 18/04/2023 12:19:21

Θέμα ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΑΙΤΗΜΑ

Συνημμένο

Αξιότιμη κυρία Φράγγου Μαρία, Σε συνέχεια του ερωτήματός σας, αναφορικά με την εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας με θέμα Ανεξάρτητες Αρχές, σας ενημερώνουμε ότι η χορήγηση στοιχείων σε τρίτους, όταν αυτά δεν εμπίπτουν στο φορολογικό απόρρητο, ρυθμίζεται στο άρθρο 22 του νόμου 2008/1992-ΦΕΚ 16Α/1992 το οποίο έχει ως εξής: «Το ΚΕ.Π.Υ.Ο. δύναται, εφόσον αυτό δεν παρακωλύει τη διεξαγωγή των κανονικών εργασιών του, να παρέχει κατόπιν αιτήσεως μηχανογραφικές υπηρεσίες και στοιχεία για επιβολή προστίμων, στατιστικές και άλλες μελέτες σε ιδιώτες, ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ., ο.τ.α., τράπεζες και λοιπούς δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, με την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζεται το φορολογικό απόρρητο βάσει των σχετικών κειμένων διατάξεων». Περαιτέρω, το κεφάλαιο Ι του ν. 4727/2020 ρυθμίζει τα ζητήματα περαιτέρω χρήσης των πληροφοριών του δημοσίου τομέα για εμπορικούς, ερευνητικούς ή άλλους σκοπούς. Η συμμόρφωση της ΑΑΔΕ με τις ρυθμίσεις του προαναφερόμενου νομοθετικού πλαισίου, υλοποιείται με την ανάρτηση στατιστικών στοιχείων στο δικτυακό τόπο. Είναι σε εξέλιξη και νέο σχετικό έργο, μέσω του οποίου τα ήδη διαθέσιμα στατιστικά και συγκεντρωτικά δεδομένα θα εμπλουτιστούν περαιτέρω, ώστε να ικανοποιούν περισσότερες ανάγκες φορέων ή ιδιωτών, κυρίως ερευνητικού τύπου. Η Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στις περιπτώσεις τέτοιων αιτημάτων παραπέμπει στα δημοσιευμένα στατιστικά στοιχεία. Πάντα στη διάθεσή σας, Κέντρο Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων (ΚΕΦ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)